

Годишен консолидиран доклад за
дейността

Годишен консолидиран доклад за
плащанията към правителства

Доклад на независимия одитор

Консолидиран финансов отчет

ХИМИМПОРТ АД

31 декември 2020 г.

Съдържание

	Страница
Годишен консолидиран доклад за дейността	-
Годишен консолидиран доклад за плащанията към правителството	-
Доклад на независимия одитор	-
Консолидиран отчет за финансовото състояние	1
Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	3
Консолидиран отчет за промените в собствения капитал	4
Консолидиран отчет за паричните потоци	6
Пояснения към консолидирания финансов отчет	7

Консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември

	Пояснение	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.
Активи			
Имоти, машини и съоръжения	8	371 559	384 025
Активи с право на ползване	9	417 099	224 304
Инвестиционни имоти	10	440 485	421 263
Репутация	11	24 066	24 341
Други нематериални активи	12	129 496	132 328
Отсрочени данъчни активи	13	10 940	8 099
Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	6	24 253	28 914
Предоставени кредити и аванси на банкови клиенти	14	2 708 863	2 617 507
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	15	2 027 241	1 926 420
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	16	717 595	534 181
Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	17	83 766	72 618
Други финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	18	1 328 737	1 171 532
Вземания по застрахователни и презастрахователни договори	20	45 930	50 851
Презастрахователни активи	29	80 379	81 791
Данъчни вземания	19	1 757	1 618
Други вземания	21	30 276	29 398
Материални запаси	22	59 369	62 331
Пари и парични еквиваленти	23	2 221 632	2 136 035
Общо активи		10 723 443	9 907 556

Изготвил: /А. Керезов/

Изпълнителен директор: /И. Каменов/

Дата: 29 април 2021 г.

С одиторски доклад от дата: 29 април 2021 г.

Марий Апостолов

Управител

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Зорница Джамбазка

Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември (продължение)

Собствен капитал и пасиви	Пояснение	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.
Собствен капитал			
Акционерен капитал	24.1	226 604	226 955
Премиен резерв	24.2	246 462	246 850
Други резерви	24.3	287 583	179 123
Неразпределена печалба		690 078	640 676
Печалба за годината		32 003	73 034
Собствен капитал, отнасящ се до акционерите на Химимпорт АД		1 482 730	1 366 638
Неконтролиращо участие		321 615	309 851
Общо собствен капитал		1 804 345	1 676 489
Пасиви			
Задължения към депозанти	25	6 168 872	5 703 841
Други финансови задължения	26	541 680	478 548
Задължения към осигурени лица	27	1 561 822	1 460 355
Пенсионни и други задължения към персонала	28.2	16 993	20 253
Отсрочени данъчни пасиви	13	36 503	24 666
Застрахователни резерви	29	260 142	264 885
Задължения по застрахователни и презастрахователни договори	30	21 147	23 120
Задължения по лизингови договори	31	249 440	190 673
Данъчни задължения	32	5 393	4 983
Други задължения	33	57 106	59 743
Общо пасиви		8 919 098	8 231 067
Общо собствен капитал и пасиви		10 723 443	9 907 556

Изготвил:

/А. Керезов/

Изпълнителен директор:

/И. Каменов/

Дата: 29 април 2021 г.

С одиторски доклад от дата: 29 април 2021 г.

Марий Апостолов

Управител

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Зорница Джамбазка

Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватния доход за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Приходи от нефинансова дейност	34	290 639	477 366
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	10	461	1 836
Печалба от продажба на нетекущи активи	35	2 798	420
Общо приходи от нефинансова дейност		293 898	479 622
Приходи от застраховане	36	371 445	400 454
Разходи по застраховане	37	(325 729)	(357 273)
Нетни приходи от застраховане		45 716	43 181
Приходи от лихви	38	179 371	194 013
Разходи за лихви	39	(37 246)	(41 312)
Нетни приходи от лихви		142 125	152 701
Нетен резултат от операции с финансови инструменти	40	67 933	91 401
Оперативни и административни разходи (Загуба)/печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	41	(518 889)	(673 370)
Други финансови приходи	6	(1 400)	5 189
Доходи за разпределяне по осигурителни партии	42	44 392	64 857
Печалба за периода преди данъци		(30 687)	(69 522)
Разходи за данъци върху дохода	43	(3 525)	(7 414)
Нетна печалба за годината		39 563	86 645
Друг всеобхватен доход:			
Преоценка на нефинансови активи, нетно от данъци		83 176	-
Преоценка на финансови активи, нетно от данъци		(4 906)	5 852
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи, нетно от данъци		140	(449)
Друг всеобхватен доход		78 410	5 403
Общо всеобхватен доход за годината		117 973	92 048
Нетна печалба за годината, принадлежаща на:			
Акционерите на Химимпорт АД		32 003	73 034
Неконтролиращо участие		7 560	13 611
Общо всеобхватен доход за годината, принадлежащ на:			
Акционерите на Химимпорт АД		111 541	76 907
Неконтролиращо участие		6 432	15 141
Основен доход на акция в лв.	44	0.14	0.32

Изготвил: /А. Керезов/

Изпълнителен директор: /И. Каменов/

Дата: 29 април 2021 г.

С одиторски доклад от дата: 29 април 2021 г.

Марий Апостолов

Управител

Зорница Джамбазка

Регистриран одитор, отговорен за одита

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са в хил. лв.	Собствен капитал, принадлежащ на акционерите на Химимпорт АД				Общо	Неконтролиращо участие	Общо собствен капитал
	Акционерен капитал	Премийни резерви	Други резерви	Неразпределена печалба			
Салдо към 1 януари 2020 г.	226 955	246 850	179 123	713 710	1 366 638	309 851	1 676 489
Намаление на акционерния капитал и на резервите от изменения на собствени акции, придобити от дъщерни дружества Бизнес комбинации	(351)	(388)	-	-	(739)	-	(739)
Транзакции със собствениците	(351)	(388)	(65)	5 355	4 551	5 332	9 883
Нетна печалба за годината	-	-	-	32 003	32 003	7 560	39 563
Друг всеобхватен доход	-	-	79 538	-	79 538	(1 128)	78 410
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	79 538	32 003	111 541	6 432	117 973
Разпределение на печалба от предходни периоди за резерви	-	-	27 283	(27 283)	-	-	-
Изменение в специализирани резерви	-	-	1 704	(1 704)	-	-	-
Салдо към 31 декември 2020 г.	226 604	246 462	287 583	722 081	1 482 730	321 615	1 804 345

Изготвил: _____
/А. Керезов/

Дата: 29 април 2021 г.
С одиторски доклад от дата: 29 април 2021 г.
Марий Апостолов
Управител

Изпълнителен директор: _____
/И. Каменов/

Зорница Джамбазка
Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември (продължение)

Всички суми са в хил. лв.

Всички суми са в хил. лв.	Собствен капитал, принадлежащ на акционерите на Химимпорт АД				Неконтролиращо участие	Общо собствен капитал	
	Акционерен капитал	Премийни резерви	Други резерви	Неразпределена печалба			
Салдо към 1 януари 2019 г.	227 191	247 070	145 477	731 024	1 350 762	293 931	1 644 693
Ефект от корекция на грешки (Пояснение 4.39)	-	-	-	(40 266)	(40 266)	-	(40 266)
Салдо към 1 януари 2019 г. (преизчислено)	227 191	247 070	145 477	690 758	1 310 496	293 931	1 604 427
Намаление на акционерния капитал и на резервите от изменения на собствени акции, придобити от дъщерни дружества	(236)	(220)	-	-	(456)	-	(456)
Бизнес комбинации	-	-	690	(6 221)	(5 531)	4 491	(1 040)
Разпределени дивиденди	-	-	-	(14 778)	(14 778)	(3 712)	(18 490)
Транзакции със собствениците	(236)	(220)	690	(20 999)	(20 765)	779	(19 986)
Нетна печалба за годината	-	-	-	73 034	73 034	13 611	86 645
Друг всеобхватен доход	-	-	3 873	-	3 873	1 530	5 403
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	3 873	73 034	76 907	15 141	92 048
Разпределение на печалба от предходни периоди за резерви	-	-	26 002	(26 002)	-	-	-
Изменение в специализирани резерви	-	-	3 081	(3 081)	-	-	-
Салдо към 31 декември 2019 г.	226 955	246 850	179 123	713 710	1 366 638	309 851	1 676 489

Изготвил: _____

/А. Керезов/

Дата: 29 април 2021 г.

С одиторски доклад от дата: 29 април 2021 г.

Марий Апостолов

Управител

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Изпълнителен директор: _____

/И. Каменов/

Зорница Джамбазка

Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Оперативна дейност		
Постъпления от краткосрочни заеми	47 657	7 155
Плащания по краткосрочни заеми	(44 907)	(2 438)
Продажба на текущи финансови активи	462 827	529 721
Придобиване на текущи финансови активи	(559 216)	(633 869)
Постъпления от клиенти	280 916	442 175
Плащания на доставчици	(222 906)	(332 443)
Постъпления от осигурени лица	145 128	162 949
Плащания на осигурени лица	(77 149)	(53 953)
Плащания към персонала и осигурителни институции	(114 118)	(119 642)
Постъпления от банкова дейност	50 843 501	51 004 855
Плащания за банкова дейност	(50 414 129)	(50 763 410)
Постъпления от застрахователна дейност	182 314	201 681
Плащания за застрахователна дейност	(136 720)	(163 540)
Платени данъци върху печалбата	(2 076)	(1 939)
Други плащания	(3 826)	(38 414)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	387 296	238 888
Инвестиционна дейност		
Продажба на асоциирани и дъщерни предприятия, нетно от парични средства	-	2 964
Получени дивиденди от финансови активи	10 643	22 202
Продажба на имоти, машини и съоръжения	2 077	1 827
Придобиване на имоти, машини и съоръжения	(9 238)	(6 952)
Придобиване на нематериални активи	(854)	(493)
Продажба на нематериални активи	-	3 918
Продажба на инвестиционни имоти	890	1 192
Придобиване на инвестиционни имоти	(22 911)	(10 198)
Продажба на нетекущи финансови активи	330 317	372 125
Придобиване на нетекущи финансови активи	(597 082)	(496 084)
Получени лихви	30 071	47 123
Постъпления от предоставени заеми	20 131	15 290
Плащания по предоставени заеми	(35 555)	(16 522)
Други постъпления/(плащания)	2 779	(9 070)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(268 732)	(72 678)
Финансова дейност		
Изплатени дивиденди	-	(3 742)
Покупка на собствени акции	(740)	(456)
Постъпления от получени заеми	22 852	21 852
Плащания по получени заеми	(21 532)	(46 188)
Платени лихви	(8 121)	(6 209)
Плащания по лизингови договори	(21 556)	(39 653)
Други плащания	(1 110)	(1 257)
Нетен паричен поток от финансова дейност	(30 207)	(75 653)
Нетно изменение на пари и парични еквиваленти	88 357	90 557
Пари и парични еквиваленти в началото на периода	2 136 035	2 045 224
(Загуба)/печалба от валутна преоценка	(2 760)	254
Пари и парични еквиваленти в края на периода	2 221 632	2 136 035

Изготвил: /А. Керезов/

Изпълнителен директор: /И. Каменов/

Дата: 29 април 2021 г.

С одиторски доклад от дата: 29 април 2021 г.

Марий Апостолов

Зорница Джамбазка

Управител

Регистриран одитор, отговорен за одита

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Пояснения към консолидирания финансов отчет

1. Предмет на дейност

Химимпорт АД (Групата) включва дружеството майка и всички дъщерни дружества, посочени в пояснение 5.1 Информация относно наименованието, страната на учредяване, дяловото участие за всяко дъщерно дружество, включено в консолидацията, е предоставена в пояснение 5.1.

Основната дейност на Групата включва следните сектори:

- Придобиване, управление и продажба на участия в български и чуждестранни дружества;
- Финансиране на дружества, в които Групата участва;
- Банкови услуги, финанси, общо застраховане, животозастраховане и пенсионно осигуряване;
- Добив на нефт и газ;
- Изграждане на мощности в областта на нефтопреработвателната промишленост, производството на биогорива и производство на изделия от каучук;
- Производство и търговия с петролни и химически продукти и природен газ;
- Производство на растителни масла, изкупуване, преработка и търговия със зърнени храни;
- Авиационен транспорт и наземни дейности по обслужване и ремонт на самолети и самолетни двигатели;
- Речен и морски транспорт и пристанищна инфраструктура;
- Търговско представителство и посредничество;
- Комисионна, спедиционна и складова дейност.

Химимпорт АД е регистрирано като акционерно дружество от Софийски градски съд на 24.01.1990 г. с ЕИК 000627519. Седалището и адресът на управление на Дружеството е ул. Стефан Караджа №2, София. Дружеството е регистрирано на Българска Фондова Борса АД на 30 октомври 2006 г. с борсов код 6С4 за обикновени акции на дружеството.

Дружеството майка се управлява чрез двустепенна система на управление, включваща Надзорен съвет и Управителен съвет.

Членове на Надзорния съвет на дружеството майка са:

- Инвест Кепитъл АД
- ЦКБ Груп ЕАД
- Марияна Баждарова

Членове на Управителния съвет на дружеството майка са:

- Александър Керезов
- Иво Каменов
- Марин Митев
- Никола Мишев
- Миролjub Иванов
- Цветан Ботев

Дружеството майка се представлява от изпълнителните директори Иво Каменов и Марин Митев, заедно и поотделно.

Броят на служителите на Групата към 31 декември 2020 г. е 5 312 (2019 г.: 5 237).

2. Основа за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Групата е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС. По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Дружеството майка Химимпорт АД е изготвило и одитиран индивидуален финансов отчет на 31 март 2021 г.

Отделните елементи на консолидирания финансов отчет на Групата се оценяват във валутата на основната икономическа среда, в която предприятията от Групата извършват дейността си ("функционална валута"). Консолидираният финансов отчет е съставен в български лева (лв.), което е функционалната валута на предприятието майка и на дъщерните дружества, с изключение на тези, опериращи в Германия и Словакия, чиято функционална валута е евро; на дъщерно дружество, опериращо в Македония, чиято функционална валута е македонски денар и на дъщерно дружество в Русия, чиято функционална валута е руска рубла.

Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2019 г.), освен ако не е посочено друго.

Консолидираният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Извънредно положение в България от 13 март 2020 г. до 13 май 2020 г.

През отчетния период дейността на Групата беше повлияна от световната пандемия от Covid-19. В началото на 2020 г., поради разпространението на нов коронавирус (Covid-19) в световен мащаб, се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли. На 11.03.2020 г. Световната здравна организация обяви наличието на пандемия от коронавирус (Covid-19). На 13 март 2020 г. Народното събрание взе решение за обявяване на извънредно положение за период от един месец. На 24 март 2020 г. парламентът прие „Закон за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците“. Впоследствие, извънредното положение бе удължено с още един месец и остана в сила до 13 май 2020 г.

Извънредна епидемична обстановка в България от 14 май 2020 г. до 30 април 2021 г.

На 13 май 2020 г. Министерският съвет обяви извънредна епидемична обстановка, считано от 14 май 2020 г., която беше удължавана периодично преди изтичането на срока ѝ. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет, срокът на извънредната епидемична обстановка е удължен от правителството до 30 април 2021 г.

Консолидираният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие и като са взети предвид възможните ефекти от продължаващото въздействие на пандемията от коронавирус Covid-19. Дори и към датата на съставяне на този финансов отчет са в сила забрани за пътуване, карантинни мерки и ограничения. Бизнесът трябва да се справя с предизвикателства, свързани с намалени приходи и нарушени вериги за доставки. Пандемията доведе до значителна волатилност на финансовите и стоковите пазари в България и в световен мащаб. Различни правителства, включително в България, обявиха мерки за предоставяне както на финансова, така и на нефинансова помощ за засегнатите сектори и засегнатите бизнес организации.

Ефектите от Covid-19 пандемията да представени в съответните пояснения на консолидирания финансов отчет. Групата е представила подробни оповестявания в пояснение 51 във връзка с политиките по управление риска и ефектите от Covid-19 върху тях.

С оглед на предприятиите от различни правителства, вкл. българското, динамични мерки за ограничаване на движението на хора и наложените от това промени, отразяващи се пряко на развитието на икономическите отрасли на Република България, държавите от ЕС и останалите държави търговски партньори на компании от страната, Ръководството на Групата не е в състояние да оцени влиянието на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността на Групата, но счита, че въздействието би могло да доведе до волатилност на пазарния и ценови риск, свързан с финансовите активи на Групата и е възможно да има негативен ефект върху дейността на клиенти и съответно резултатите от дейността на Групата.

Очакванията на Ръководството са негативните ефекти да отшумят след отпадането на ограниченията за движението на хора, транспортни средства и стоки, като икономическата активност се очаква да бъде положително повлияна от обявените мерки за подкрепа и заделените допълнителни държавни и европейски фондове, водещи до допълнителни публични

гаранции на портфейли с вземания, допълнително безлихвено финансиране на стопански субекти и преки помощи за засегнатите компании и лица. Доколкото тези мерки се допълват разширяват и удължават, Ръководството на Групата не в състояние да оцени окончателния ефект върху стопанската активност, зависеща и от неизвестната към момента продължителност на въведените карантинни ограничения.

В тези условия ръководството на Групата направи анализ и преценка на способността на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. Ръководството очаква, че Групата има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на консолидирания финансов отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Общи положения и нови стандарти, изменения и разяснения, които са влезли в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2020 г.

Групата прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения, които са влезли в сила тази година и са както следва:

МСС 1 и МСС 8 (изменени) - Дефиниция на същественост, в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС

Целта на измененията е да се използва една и съща дефиниция на същественост в рамките на Международните стандарти за финансово отчитане и Концептуалната рамка за финансово отчитане. Съгласно измененията:

- неясното представяне на съществената информация или смесване на съществена с несъществена информация има същия ефект като пропускането на важна информация или неправилното ѝ представяне. Предприятията решават коя информация е съществена в контекста на финансовия отчет като цяло; и
- „основните потребители на финансови отчети с общо предназначение“ са тези, към които са насочени финансовите отчети и включват „съществуващи и потенциални инвеститори, заемодатели и други кредитори“, които трябва да разчитат на финансовите отчети с общо предназначение за голяма част от финансовата информация, от която се нуждаят.

Изменения на референциите към Концептуална рамка за финансово отчитане в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС

СМСС е издал преработена концептуална рамка, която влиза в сила незабавно. Рамка не води до промени в нито един от съществуващите счетоводни стандарти. Въпреки това, предприятията, които разчитат на концептуалната рамка при определяне на своите счетоводни политики за сделки, събития или условия на дейността си, които не са разгледани специално в конкретен счетоводен стандарт, ще могат да прилагат преработената рамка от 1 януари 2020 г. Предприятия ще трябва да преценят дали техните счетоводни политики са все още подходящи съгласно преработената концептуална рамка. Основните промени са:

- за да се постигне целта на финансовото отчитане се фокусира върху ролята на ръководството, което трябва да служи на основните потребители на отчетите
- отново се набляга на принципа на предпазливостта като необходим компонент, за да се постигне неутрално представяне на информацията
- дефинира се кое е отчитащото се предприятие, като е възможно да е отделно юридическо лице или част от предприятието
- преразглеждат се определенията за актив и пасив
- при признаването на активи и пасиви се премахва условието за вероятност от входящи или изходящи потоци от икономически ползи и се допълват насоките за отписване
- дават се допълнителни насоки относно различните оценъчни бази и
- печалбата или загубата се определят като основен показател за дейността на предприятието и се препоръчва приходите и разходите от другия всеобхватен доход да бъдат рециклирани през печалбата или загубата, когато това повишава уместността или достоверното представяне на финансовите отчети.

МСФО 3 (изменен) – Определение на стопанска дейност, в сила от 1 януари 2020 г., приет от ЕС

Измененото определение за стопанска дейност изисква придобиването да включва входящи материали и съществен процес, които в съвкупност значително да допринасят за способността за създаване на изходяща продукция. Определението на понятието „продукция“ се изменя така че да се фокусира върху стоките и услугите, предоставяни на клиентите, които генерират доход от инвестиции и други доходи. Определението изключва възвращаемостта под формата на пониски разходи и други икономически ползи. Измененията вероятно ще доведат до отчитане на повече придобивания, класифицирани като придобивания на активи.

Изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7: Реформа на референтните лихвени проценти (издадена на 26 септември 2019 г.), в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС

Предлаганите изменения включват елементи, отразяващи новите изисквания за оповестяване, въведени от измененията на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7.

Изменения на МСФО 16 намаления на наемите, свързани с Covid-19, в сила от 1 юни 2020, приет от ЕС

Промените касаят единствено лизингополучателите по договори за лизинг, които са получили отстъпка от наемната сума или не дължат наем за определен период от време в резултат на пандемията от коронавирус Covid-19. В този случай лизингополучателите може да не считат намалените наемни вноски или опростените наеми за периодите до или преди 30 юни 2021 г. като модификация на лизинговия договор, независимо дали наемните суми впоследствие са увеличени след 30 юни 2021 г.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2020 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Групата. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Групата. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Групата през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Промените са свързани със следните стандарти:

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2023 г., все още не е приет от ЕС
- Изменения в МСФО 3 Бизнес комбинации, МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи, в сила от 1 януари 2022 г., все още не са приети от ЕС
- Годишни подобрения 2018-2020 г. в сила от 1 януари 2022 г., все още не са приети от ЕС
- Изменения на МСФО 4 Застрахователни договори - отлагане на МСФО 9, в сила от 1 януари 2021 г., все още не са приети от ЕС
- Изменения на МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16 Реформа на лихвените показатели - Фаза 2, в сила от 1 януари 2021 г., все още не са приети от ЕС
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 17 „Застрахователни договори“ в сила от 1 януари 2023 г., все още не е приет от ЕС

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към консолидирания финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Групата прие да представя консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В консолидирания отчет за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции в консолидирания финансов отчет; или
- в) прекласифицира позиции в консолидирания финансов отчет.

С цел постигане на представяне в консолидирания финансов отчет, даващо по-уместна информация за ефекта от операции и други събития или условия върху финансовото състояние на Групата, някои от позициите в сравнителния период са рекласифицирани в сравнение с финансовия отчет за 2019 г. Промяната касае единствено начина на представяне на елементи от Консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и Консолидирания отчет за финансовото състояние за 2019 г. и не се отнася до начина на тяхното оценяване.

През 2020 г. е представен един сравнителен период, тъй като няма съществени корекции по отношение на представянето на елементи на консолидирания финансов отчет и съответните сравнителни данни различни от прилагането за първи път на МСФО 9. В случаите, в които има корекции по отношение на класифицирането на елементите на консолидираните финансови отчети, съответните сравнителни данни също са били рекласифицирани с оглед осигуряването на сравнимост между отчетните периоди.

4.3. База за консолидация

В консолидирания финансов отчет на Групата са консолидирани финансовите отчети на предприятието-майка и дъщерните предприятия към 31 декември 2020 г. Дъщерните предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на компанията майка. Налице е контрол, когато компанията майка е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. Всички дъщерни предприятия имат отчетен период, приключващ към 31 декември.

Всички вътрешногрупови сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от трансакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешногрупови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка по гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерните предприятия са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата.

Печалба или загуба и друг всеобхватен доход на дъщерни предприятия, които са придобити или продадени през годината, се признават от датата на придобиването, или съответно до датата на продажбата им.

Неконтролиращото участие като част от собствения капитал представлява делът от печалбата или загубата и нетните активи на дъщерното предприятие, които не се притежават от Групата. Общият всеобхватен доход или загуба на дъщерното предприятие се отнася към собствениците на предприятието майка и неконтролиращите участия на базата на техния относителен дял в собствения капитал на дъщерното предприятие.

Ако Групата загуби контрол над дъщерното предприятие, всякаква инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие, се признава по справедлива стойност към датата на загубата

на контрол, като промяната в отчетната стойност се отразява в печалбата или загубата. Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол се счита за справедлива стойност при първоначално признаване на финансов актив или, където е уместно, за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие. В допълнение всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно предприятие, се отчитат на същата база, както би било необходимо, ако Групата директно се е била освободила от съответните активи или пасиви (напр. рекласифицирани в печалбата или загубата или отнесени директно в неразпределената печалба съгласно изискванията на съответния МСФО).

Печалбата или загубата от отписването на инвестиция в дъщерно предприятие представлява разликата между i) сумата от справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на всяка задържана инвестиция в бившето дъщерно предприятие и ii) балансовата сума на активите (включително репутация) и пасивите на дъщерното предприятие и всякакво неконтролиращо участие.

4.4. Бизнес комбинации

Всички бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на покупката. Прехвърленото възнаграждение в бизнес комбинация се оценява по справедлива стойност, която се изчислява като сумата от справедливите стойности към датата на придобиване на активите, прехвърлени от придобиващия, поетите от придобиващия задължения към бившите собственици на придобиваното предприятие и капиталовите участия, емитирани от Групата. Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност на активи или пасиви, възникнали в резултат на възнаграждения под условие. Разходите по придобиването се отчитат в печалбата или загубата в периода на възникването им.

Методът на покупката включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото дъщерно предприятие са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Групата.

За всяка бизнес комбинация Групата оценява всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие, което представлява дял от собствения му капитал и дава право на ликвидационен дял, или по справедлива стойност или по пропорционален дял на неконтролиращото участие в разграничимите нетни активи на придобиваното предприятие. Другите видове неконтролиращо участие се оценяват по справедлива стойност или, ако е приложимо, на база, определена в друг МСФО.

Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи. Тя представлява превишението на сумата от а) справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение към датата на придобиване и б) размера на всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие и в) в бизнес комбинация, постигната на етапи, справедливата стойност към датата на придобиване на държаното преди капиталово участие на Групата в придобиваното предприятие, над справедливата стойност на разграничимите нетни активи на придобиваното дружество към датата на придобиване. Всяко превишение на справедливата стойност на разграничимите нетни активи над изчислената по-горе сума се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

При бизнес комбинация, постигната на етапи, Групата преоценява държаното преди капиталово участие в придобиваното предприятие по справедлива стойност към датата на придобиване (т.е. към датата на придобиване на контрол) и признава произтичащата печалбата или загубата, ако има такива, в печалбата или загубата. Сумите, признати в другия всеобхватен доход от дялово участие в придобиваното предприятие преди датата на придобиване на контрол, се признават на същата база, както ако Групата се е освободила директно от държаното преди капиталово участие.

Ако първоначалното счетоводно отчитане на бизнес комбинацията не е приключено до края на отчетния период, в който се осъществява комбинацията, Групата отчита провизорни суми за статиите, за които отчитането не е приключило. През периода на оценяване, който не може да

надвишава една година от датата на придобиване, Групата коригира със задна дата тези провизорни суми или признава допълнителни активи или пасиви, за да отрази новата получена информация за фактите и обстоятелствата, които са съществували към датата на придобиване и, ако са били известни, щяха да повлияят на оценката на сумите, признати към тази дата.

Всяко възнаграждение под условие, дължимо от придобиващия, се признава по справедлива стойност към датата на придобиване и се включва като част от прехвърленото възнаграждение в замяна на придобиваното предприятие. Последващи промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, което е класифицирано като актив или пасив, се признават в съответствие с изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“ или в печалбата или загубата или като промяна в другия всеобхватен доход. Ако възнаграждението под условие е класифицирано като собствен капитал, то не се преоценява до окончателното му уреждане в собствения капитал. Промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, които представляват провизорни суми през периода на оценяване, се отразяват ретроспективно за сметка на репутацията.

4.5. Сделки с неконтролиращи участия

Промени в дела на Групата в собствения капитал на дъщерно дружество, които не водят до загуба на контрол, се третират като трансакции със собственици на Групата. Отчетните стойности на дела на Групата и на неконтролиращите участия се коригират с цел отразяването на промяната на относителния им дял в капитала на дъщерното дружество. Всяка разлика между сумата, с която са променени неконтролиращите участия, и справедливата стойност на полученото или платено възнаграждение, се признава директно в собствения капитал и се отнася към собствениците на предприятието-майка.

4.6. Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия

Асоциирани са тези предприятия, върху които Групата е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се признават първоначално по себестойност, а впоследствие се отчитат по метода на собствения капитал. В себестойността на инвестицията се включват разходите по нейното придобиване.

Съвместни предприятия са договорни споразумения, по силата на които две или повече страни се заемат със стопанска дейност, която подлежи на съвместен контрол. Те се отразяват счетоводно по метода на собствения капитал.

Репутация или корекции в справедливата стойност на дела на Групата в асоциираното предприятие, се включва в стойността на инвестицията.

Всички последващи промени в размера на участието на Групата в собствения капитал на асоциираното предприятие се признават в балансовата стойност на инвестицията. Промени, дължащи се на печалбата или загубата, реализирана от асоциираното предприятие, се отразяват в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал“. Тези промени включват последваща амортизация или обезценка на определената при придобиването справедлива стойност на активи и пасиви на асоциираното предприятие.

Промените в другия всеобхватен доход на асоциираното предприятие, както и в позиции, признати директно в собствения капитал на асоциираното предприятие, се признават съответно в другия всеобхватен доход или в собствения капитал на Групата. В случаите, в които делът на Групата в реализираните загуби на асоциираното предприятие надвиши размера на участието ѝ в асоциираното предприятие, включително и необезпечените вземания, Групата не признава своя дял в по-нататъшните загуби на асоциираното предприятие, освен ако Групата няма поети договорни или фактически задължения или е извършила плащания от името на асоциираното предприятие. Ако впоследствие асоциираното предприятие реализира печалби, Групата признава своя дял дотолкова, доколкото делът на печалбата надвиши натрупания дял на загубите, които не са били признати по-рано.

Нереализираните печалби и загуби от трансакции между Групата и нейните асоциирани и съвместни предприятия се елиминират до размера на дела на Групата в тези предприятия.

Когато се елиминират нереализирани загуби от продажби на активи, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата.

Сумите, отразени във финансовите отчети на асоциираните и съвместни предприятия, са преизчислени, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика на Групата.

При загуба на значително влияние над асоциирано дружество Групата оценява и признава всяка запазена инвестиция в него по справедлива стойност. Всяка разлика между отчетната стойност на инвестицията в асоциираното дружество при загуба на значителното влияние и сумата от справедливата стойност на запазеното участие и постъпленията при отписването се признава в печалбата или загубата.

Ако дяловото участие в асоциираното дружество е намалено, но без загуба на значително влияние, само пропорционална част от сумите, признати в другия всеобхватен доход, се рекласифицира в печалбата или загубата.

4.7. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

В консолидирания финансов отчет на Групата всички активи, задължения и транзакции на отделните дружества от Групата във функционална валута, различна от български лева (валутата на представяне на Групата), се преизчисляват в български лева при консолидацията. Функционалната валута на отделните дружества от Групата не е променяна в рамките на отчетния период.

При консолидация всички активи и пасиви се преизчисляват в български лева по заключителния курс към датата на консолидирания финансов отчет. Приходите и разходите са преизчислени във валутата на представяне на Групата по средния курс за отчетния период. Валутните курсови разлики водят до увеличение или намаление на другия всеобхватен доход и се признават в резерва от преизчисления в собствения капитал. При освобождаването от нетна инвестиция в чуждестранна дейност натрупаните валутни разлики от преизчисления, признати в собствения капитал, се рекласифицират в печалбата или загубата и се признават като част от печалбата или загубата от продажбата. Репутацията и корекциите, свързани с определянето на справедливи стойности към датата на придобиване, се третират като активи и пасиви на чуждестранното предприятие и се преизчисляват в български лева по заключителния курс.

Българският лев е фиксиран към еврото в съотношение 1 EUR = 1.95583 лв.

4.8. Отчитане по сегменти

Групата оперира в следните бизнес сегменти:

- Производство, търговия и услуги
- Финанси
- Транспорт
- Недвижими имоти и инженеринг

Всеки от тези оперативни сегменти се управлява отделно, тъй като за всяка дейност се използват различни технологии, ресурси и маркетингови подходи. Всички сделки между сегментите се осъществяват по цени на съответстващи сделки между независими страни.

При отчитането по сегменти според МСФО 8 „Оперативни сегменти“ Групата прилага политика на оценяване, съответстваща на политиката на оценяване, използвана в консолидирания финансов отчет.

Активите на Групата, които не се отнасят директно към дейността на някой от сегментите, не се разпределят по сегменти.

Информацията относно резултатите на отделните сегменти, която се преглежда регулярно от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения, не включва ефектите от единични неповтаряеми събития. Финансовите приходи и разходи се включват в резултатите на оперативните сегменти, които редовно се преглеждат от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

Не са настъпили промени в методите за оценка, използвани за определяне на печалбата или загубата на сегментите в предходни отчетни периоди. Не се прилага асиметрично разпределение между сегментите.

4.9. Приходи

За да определи дали и как да признае приходи, Групата използва следните 5 стъпки:

1. Идентифициране на договора с клиента;
2. Идентифициране на задълженията за изпълнение;
3. Определяне на цената на сделката;
4. Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение;
5. Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху обещаните в договора стоки и/или услуги се прехвърлят на клиента в размер, който отразява възнаграждението, на което Групата очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Контролът се прехвърля на клиента, когато (или като) удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, когато (или като) клиентът получи контрол върху този актив.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение.

Групата признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху финансовите отчети. Обичайно, договорите с клиенти на Групата включват едно задължение за изпълнение.

Когато дадена сделка попада частично в обхвата на МСФО 15 и частично в обхвата на други стандарти Групата прилага изискванията за разделяне и/или за първоначално оценяване, посочени в тези стандарти, ако в другите стандарти е посочено как да се разделят и/или първоначално да се оцени една или повече части от договора. Групата изключва от цената на сделката стойността на частта (или частите) от договора, която първоначално е оценена в съответствие с други стандарти, и прилага изискванията на МСФО 15, за да разпредели оставащата стойност от цената на сделката.

Ако в други стандарти не е посочено как да се разделят и/или първоначално да се оцени една или повече части от договора, тогава Групата прилага МСФО 15 за разделянето и/или първоначалното оценяване на частта (или частите) от договора.

Оценяване

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

При определяне на цената на сделката Групата взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Групата очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми или и двете.

Когато (или като) бъде удовлетворено задължение за изпълнение, Групата признава като приход

стойността на цената на сделката (което изключва приблизителни оценки на променливото възнаграждение, съдържащо ограничения), която е отнесена към това задължение за изпълнение.

Групата разглежда дали в договора съществуват други обещания, които са отделни задължения за изпълнение, за които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката. При определяне на цената на сделката се взема предвид влиянието на променливо възнаграждение, наличието на значителни компоненти на финансирането, непаричното възнаграждение и възнаграждението, дължимо на клиента.

Принципал или агент

Когато трета страна участва в предоставянето на стоки или услуги на клиент, Групата определя дали естеството на неговото обещание е задължение за изпълнение, свързано с предоставяне на конкретните стоки или услуги (принципал), или с уреждане третата страна да предостави тези стоки или услуги (агент).

Групата е принципал, когато контролира обещаната стока или услуга преди да я прехвърли на клиента. Въпреки това, Групата не действа непременно като принципал, ако получава правото на собственост върху даден актив само временно, преди правото на собственост да бъде прехвърлено на клиента.

Групата е агент, ако задължение за изпълнение на Групата е да уреди предоставянето на стоките или услугите от трета страна. Когато дружеството - агент, удовлетворява задължение за изпълнение, то признава приход в размер на такса или комисионна, на които очаква да има право в замяна на това, че е уредило стоките и услугите да бъдат предоставени от друга страна. Таксата или комисионата на Групата може да бъде нетният размер на възнаграждението, който Групата запазва след като заплати на другата страна възнаграждението, получено в замяна на стоките или услугите, които трябва да бъдат предоставени от тази страна.

Търговски вземания и активи по договори

Вземането представлява правото на Групата да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно (т.е., преди плащането на възнаграждението да стане дължимо е необходимо единствено да изтече определен период от време).

Активът по договор е правото на Групата да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прехвърлило на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане). Ако чрез прехвърляне на стоките и/или предоставянето на услугите Групата изпълни задължението си преди клиентът да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение (което е под условие). Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно.

Пасиви по договори

Като пасив по договор Групата представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

Пасивите по договори включват задълженията по продадени самолетни билети, за които към датата на финансовия отчет не е настъпил моментът на фактическо предоставяне на услугата т.е. извършване на превоза.

Активите и пасивите, произтичащи от един договор, се представят нетно в отчета за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора подлежат на преглед за обезценка в съответствие с правилата на МСФО 9 Финансови инструменти.

4.9.1. Приходи, които се признават с течение на времето

Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Групата, включват широка гама от услуги на предприятията в Групата в зависимост от характера на тяхната дейност – банкови, консултантски, сондажни, проучвателни, хидрогеоложки, ремонтни, транспортни с въздушен, речен и сухопътен превоз, услуги по съхранение на стоки, проектантски, технически услуги, ИТ поддръжка и други. Групата предоставя и ИТ услуги, включително обработка на заплати в замяна на фиксирана месечна такса. Приходите се признават на база линейния метод за срока на всеки договор. Тъй като размерът на работата, която се изисква за изпълнение на тези договори, не се различава съществено всеки месец, линейният метод отразява вярно прехвърлянето на стоки или услуги.

Таксите, които не са неразделна част от ефективния лихвен процент на финансовите инструменти, се отчитат счетоводно в съответствие с МСФО 15.

Приходите от предоставени услуги се признават, когато контролът върху ползите от предоставените услуги е прехвърлен върху ползвателя на услугите. Приход се признава с течение на времето на база изпълнение на отделните задължения за изпълнение.

Приходите от тези услуги се признават на база време и материали, когато услугите се предоставят. При признаване на приходите от предоставените услуги, Групата прилага метод за измерване на напредъка, отчитащ продукцията или метод, отчитащи вложените ресурси.

Приходи от авиационна дейност

Основната дейност на авиокомпанията в Групата е свързана с оказване на авиационни услуги както на територията на страната, така и в чужбина.

Приходите от извършени полети включват извършване на услуги за международни и вътрешни редовни полети, международни чартърни полети и други услуги, свързани с извършването на полета. Групата прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Приходите от извършени полети се признават след реалното извършване на полета.

Цената на услугите за извършване на полети може да се определи като фиксирано възнаграждение. Цената на самолетния билет включва цената на превоза - както на пътника, така и на различно количество багаж в зависимост от приложената тарифа, храна на борда, застраховка; летищни такси и горивна такса. Разпределяне на цената на сделката спрямо задълженията за изпълнение се извършва на база единични продажни цени.

Групата измерва своя напредък към пълно уреждане на задължението за изпълнение, удовлетворено с течение на времето чрез потвърждение за извършения полет и съответно ползван превоз от страна на пътника.

В случаите, когато клиентите са закупили билети, но опциите за ползване и/или периодът на валидност на самолетните билети са изтекли и те не са ползвани от клиента, Групата признава приход от билети с изтекла валидност. Частта от възнаграждението, отнасяща се до летищни такси, които Групата обичайно събира от клиентите в качеството си на агент, също се признават като приход от билети с изтекла валидност, тъй като те не подлежат на връщане и няма опции за ползването им.

4.9.2. Приходи, които се признават към определен момент

Продажба на стоки и продукция

Продажбата на стоки и продукция включва продажба на нефт, суров нефт, природен газ, нефтопродукти и други. Приход се признава, когато Групата е прехвърлила на купувача контрола върху предоставените стоки. Счита се, че контролът се прехвърля на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

Приходите от продажба на стоки, които не са обвързани с договор за бъдеща сервизна поддръжка, се признават към момента на доставката. Когато стоките изискват приспособяване към нуждите на клиента, модификация или внедряване, Групата може да прилага метод за измерване на напредъка, отчитащ продукцията или метод, отчитащи вложените ресурси.

Когато продажбата на стоки включва поощрения за лоялни клиенти, те се разпределят в рамките на цената на сделката и се признават като пасиви по договор. Полученото възнаграждение се разпределя между отделните задължения за изпълнение, включени в договора за продажба на

база на техните единични продажни цени/ остатъчна стойност. Приход от този вид продажби се признава, когато клиентът замени получените поощрения с продукти, доставени от Групата.

4.9.3. Други приходи на Групата

Основната част от приходите на Групата, които са извън обхвата на МСФО 15 и се отчитат по реда на други стандарти, са свързани с банковата дейност, застрахователната дейност и дейността, свързана с управление и търговия с финансови инструменти. Приходите на Групата свързани с операции с финансови инструменти се класифицират като печалби от операции с финансови инструменти и/или финансови приходи от лихви по заеми и приходи от дивиденди.

Приходите от банкови такси и комисионни, които не са неразделна част от ефективния лихвен процент на финансовите инструменти, лихви по предоставени заеми, печалби от търговия с финансови инструменти се признават по реда на МСФО 9. Приходите, свързани със застрахователната дейност на Групата, се отчитат в съответствие с МСФО 4.

Признаването и отчитането е както следва:

Приходи от банкова дейност

Приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от и разходите за лихви се признават като се взема предвид ефективния доход/ефективния лихвен процент на съответния финансов актив или пасив във всички съществени аспекти. Приходите и разходите за лихви включват амортизацията на дисконтови, премийни или други разлики между първоначалната отчетна стойност и стойността на падежа на лихвоносен инструмент, изчислена на база ефективен лихвен процент. Ефективният лихвен процент е процентът при който точно се дисконтират приблизителните бъдещи парични потоци на финансовия инструмент за очаквания му живот или, там където е приложимо, за по-къс период, до нетната отчетна стойност на финансовия актив или финансов пасив. Бъдещите парични потоци са приблизително изчислени, като се вземат предвид договорните условия на инструмента. Изчисляването на ефективния лихвен процент включва всички такси и възнаграждения платени или получени между страните по договора, които са пряко свързани с конкретното споразумение, транзакционни разходи и всички други премии или отстъпки.

Приходите от лихви и разходите за лихви, представени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, включват:

- лихви от финансови активи и пасиви, оценявани по амортизирана стойност, изчислени на базата на ефективен лихвен процент;
- лихви от финансови активи, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход (FVTOCI), изчислени на базата на ефективен лихвен процент;
- лихви от финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата;

Групата преустановява балансовото начисляване на лихви и не отчита приходи от лихви по вземания от момента, в който съответното вземане придобие статут на съдебно. Вземанията на Групата от лихви по съдебно вземане, възникнали след датата, на която вземането е придобило статут на съдебно, се начисляват балансово и признават като приходи от лихви при погасяването им.

Такси и комисиони

Всички такси и комисионни, които не са неразделна част от ефективния лихвен процент на финансовия инструмент, се отчитат счетоводно в съответствие с МСФО 15.

За да определи дали и как следва да признават приходи в съответствие с МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“, се използват следните 5 стъпки:

- 1 Идентифициране на договора с клиент
- 2 Идентифициране на задълженията за изпълнение
- 3 Определяне на цената на сделката
- 4 Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение

5 Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Групата удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните услуги на своите клиенти.

Групата признава като задължения по договор възнаграждения, получени по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Групата удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Таксите и комисионите се състоят основно от такси за банкови преводи в страната и чужбина, такси за обслужване на сметки, такси, свързани с кредитни експозиции, обслужване на задбалансови ангажименти и други приходи.

Комисионите, възникващи от сделки в чуждестранна валута, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход при получаването им. Таксите и комисионите за отпускане и управление на кредити, когато са част от ефективния им доход, се разсрочват чрез амортизирането им за срока на действие на кредита и се признават като текущ финансов приход през този период по метода на ефективния лихвен процент.

Приходи от застрахователна дейност

Признаването като приход на премиите по общо застраховане е на база сумата, дължима от застрахованото (застраховачното) лице за целия период на покритие, която застрахователят има право да получи по силата на сключени през отчетния период застрахователни договори, и в случаите, когато периодът на покритие обхваща изцяло или отчасти следващ отчетен период. Групата отчита приходите от застрахователни премии на база на принципа на начисляването, като приход се признава в периода на издаването на полицата, когато цялата премия или първа вноска е платена, освен ако не е договорено друго.

В случаите на съзастраховане само частта на застрахователя от общата сума на премиите се признава като приход.

В отстъпените премии на презастрахователи по общо застраховане се включват дължимите премии на презастрахователи по силата на презастрахователни договори във връзка с презастраховане на рискове по сключени през отчетния период договори по пряко застраховане и активно презастраховане. Отчетените презастрахователни премии, които не са платени към датата на баланса, се отразяват като задължение.

Сумите, които подлежат на възстановяване от презастрахователи във връзка с изплатените през същия период претенции от застрахователя, се отчитат като намаление на застрахователните суми и обезщетения и се представят на ред „Приходи от получени суми и обезщетения от презастрахователи“ и в случаите, когато уреждането на взаимоотношенията с презастрахователите е в следващ отчетен период.

Приходите от упражняване на регресни права се признават в момента на тяхното завеждане.

Отчетените презастрахователни премии, които не са платени към датата на баланса, се отразяват като задължение.

Приходи от безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Приходите от безвъзмездни средства, предоставени от държавата, се признават по справедлива стойност, когато е налице приемлива гаранция, че Групата ще изпълни условията, свързани с тях и помощта ще бъде получена.

Приходите от безвъзмездни средства, предоставени от държавата, се признават през периодите, необходими за тяхната съпоставка със свързаните разходи, които те са предназначени да компенсират, при използване на систематична база.

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, свързани с амортизируеми активи, се признават като приходи за срока на полезния живот на амортизируемия актив чрез намалени амортизационни отчисления.

4.10. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Групата отчита два вида разходи, свързани с изпълнението на договорите за доставка на услуги с клиенти: разходи за сключване/постигане на договора и разходи за изпълнение на договора. Когато разходите не отговарят на условията за разсрочване съгласно изискванията на МСФО 15, същите се признават като текущи в момента на възникването им като например не се очаква да бъдат възстановени или периодът на разсрочването им е до една година.

Следните оперативни разходи винаги се отразяват като текущ разход в момента на възникването им:

- Оперативни и административни разходи (освен ако не са за сметка на клиента);
- Разходи за брак на материални запаси;
- Разходи, свързани с изпълнение на задължението;
- Разходи, за които предприятието не може да определи, дали са свързани с удовлетворено или неудовлетворено задължение за изпълнение.

Разходите за гаранции се признават и се приспадат от свързаните с тях провизии при признаването на съответния приход.

По отношение на разходите, свързани с нерегулярности и/или други компенсации, дължими на клиентите, авиокомпанията от Групата е запазила досегашния си подход за отчитане като текущ разход. МСФО 15 не дава изрични указания за отчитането на този вид обезщетения. Групата счита, че няма предоставяне на отделна стока или услуга, срещу която това обезщетение да бъде намалено.

Авиационните разходи представляват разходите за комисионни на посредници и разходи за реклама и се признават като текущи разходи за срока на съответните застрахователни договори в пълен размер в момента на начисляване на прихода.

Разходи за застрахователна дейност

Разходите за изплатени обезщетения се признават за периода, в който възникват. Те включват разходите за изплатени обезщетения и разходите свързани с оценка на дължимото обезщетение (ликвидационни разходи), намалени с приходите от упражняване на регресни права и възстановимите обезщетения от презастрахователи, коригирани с изменението на резерва за предстоящи плащания, нетно от презастраховане за финансовата година.

Аквизиционните разходи представляват разходите за комисионни на посредници и разходи за реклама и се признават като текущи разходи за срока на съответните застрахователни договори в пълен размер в момента на начисляване на прихода.

Оперативните и административните разходи представляват разходи, свързани с персонала на застрахователя, разходи по инкасиране на премиите и управление на застрахователния портфейл включително и реклама, както и амортизация на дълготрайните активи. Оперативните и административните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

4.11. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Групата. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са

възникнали, в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за лихви”.

4.12. Репутация

Репутацията представлява бъдещите икономически ползи, произтичащи от други активи, придобити в бизнес комбинация, които не са индивидуално идентифицирани и признати отделно. Вижте пояснение 4.4 за информация относно първоначалното определяне на репутацията. За целите на теста за обезценка репутацията се разпределя към всяка една единица, генерираща парични потоци, на Групата (или група от единици, генериращи парични потоци), която се очаква да има ползи от бизнес комбинацията, независимо от това дали други активи или пасиви на придобитото дружество са разпределени към тези единици. Репутацията се оценява по стойност на придобиване, намалена с натрупаните загуби от обезценка. Вижте пояснение 4.16 за информация относно тестовете за обезценка.

При отписване на единица, генерираща парични потоци, съответната част от репутацията се включва в определянето на печалбата или загубата от отписването.

4.13. Нематериални активи

Нематериалните активи включват търговски марки, лицензи и патенти, програмни продукти, връзки с клиенти, продукти от развойна дейност, активи по проучване и оценка на минерални ресурси и други. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнес комбинация себестойността му е равна на справедливата стойност в деня на придобиването.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейния метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

– софтуер	2-5 години
– търговски марки	6-7 години
– права върху собственост	5-7 години
– лицензи	7 години
– сертификати	5 години
– права върху индустриална собственост	27 - 30 години
– други	7 - 10 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи, част от ред Разходи за нефинансова дейност и ред Оперативни и административни разходи.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи”.

4.14. Имоти, машини и съоръжения и активи с право на ползване

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на имоти, машини и съоръжения с изключение на група самолети (летателни апарати) се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващото оценяване на активите от група самолети (летателни апарати), включително и активи с право на ползване, принадлежащи към същата група, последващо се оценяват по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните в последствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в отчета за всеобхватния доход и се отчитат за сметка на собствения капитал като преоценъчен резерв, ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценъчен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

Преоцената стойност на група самолети се определя на базата на доклади, изготвени от независими лицензирани оценители и се определя на всеки 3 години. Когато справедливите стойности се променят значително за по-кратък период, преоценката може да се прави по-често.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата стойност на актива, когато е вероятно Групата да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Групата, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Активите с право на ползване, свързани с договори за наем на самолети и резервни двигатели, се разделят на ключови компоненти на база тяхната стойност и технически характеристики. Полезният живот на ключовите компоненти на активите с право на ползване се определя в зависимост от състоянието на техническо обслужване на тези компоненти на въздухоплавателното средство и продължава, докато съответният компонент на въздухоплавателното средство не отговаря на условията за връщане, определени в договора за лизинг. Полезният живот на компоненти, които не са свързани със състоянието на техническо обслужване на базовите активи, е срокът на лизинга.

Отчитане на разходите за мейнтенанс резерв на летателни апарати:

Сумите, свързани с поддръжка на самолети (мейнтенанс резерви), се признават или като текущи разходи за периода, или като част от стойността на съответния актив в зависимост от характера на ремонта или поддръжката.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

– Сгради	25 години
– Машини	3-5 години
– Съоръжения	от 4 до 25 години
– Транспортни средства	от 4 до 10 години
– Летателни апарати	20 години
– Двигатели	12 години
– Кораби	30 години
– Стопански инвентар	7 години
– Други	7 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи, част от ред Оперативни и административни разходи.

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи“.

4.15. Лизинг

4.15.1. Наети активи

Групата като лизингополучател

За новите договори, сключени на или след 1 януари 2019 г. Групата преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Групата извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване
- Групата има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора
- Групата има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Групата оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от Групата като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Групата признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в консолидирания отчет за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Групата, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Групата амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Групата също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Групата оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Групата.

За да определи диференциалния лихвен процент, Групата използва:

- когато е възможно, приложимият лихвен процент от последното финансиране от трети страни, коригиран с цел да отрази промените в условията за финансиране, които са настъпили след това последно финансиране за съответния компонент; или
- лихвен процент, състоящ се от безрисковия лихвен процент и надбавка, отразяваща кредитния риск, свързан със съответния компонент на Групата и коригиран допълнително поради специфичните условия на лизинговия договор, в т.ч. срок, държава, валута, обезпечения и вид на наетия актив.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по

гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Групата ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Групата е избрала да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В консолидирания отчет за финансовото състояние, активите с право на ползване и задълженията по лизингови договори са представени на отделен ред.

Опциите за удължаване и прекратяване са включени в редица наеми на имоти и оборудване в Групата. Те се използват за увеличаване на оперативната гъвкавост по отношение на управлението на активите, използвани в операциите на Групата. Повечето притежавани опции за удължаване и прекратяване се упражняват само от Групата, а не от съответния лизингодател.

Групата като лизингодател

Счетоводната политика на Групата, съгласно МСФО 16, не се е променила спрямо сравнителния период.

Като лизингодател Групата класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

4.16. Тестове за обезценка на активи

При изчисляване размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Групата ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка,

призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.17. Инвестиционни имоти

Групата отчита като инвестиционни имоти сгради и земи, които се държат за получаване на приходи от наем и/или за увеличение на капитала, по модела на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всички разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Инвестиционните имоти се преоценяват на годишна база и се включват в консолидирания отчет за финансовото състояние по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Всяка печалба или загуба от промяна в справедливата стойност или от продажба на даден инвестиционен имот се признава незабавно в печалбата или загубата на ред Продажба на нетекущи активи и на ред Промяна в справедливата стойност на инвестиционните имоти.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати в консолидирания финансов отчет на Групата, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Групата да получи бъдещи икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Групата отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхното освобождаване. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или тяхната продажба, се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването на актива и балансовата му стойност.

Приходите от наем и оперативните разходи, свързани с инвестиционни имоти, се представят в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход съответно на ред „Приходи от нефинансова дейност” и ред „Оперативни и административни разходи”, и се признават, както е описано в пояснение 4.9 и пояснение 4.10.

4.18. Активи по проучване и оценка на минерални ресурси

Проучването и оценката на минералните ресурси за Групата, се отнася до проучване и оценка на суров нефт и природен газ. След придобиване на право за проучване и оценка всички разходи, свързани с този процес, се капитализират първоначално по разходоопределящи звена – конкретен „Блок”.

Групата признава като активи по проучване и оценка всички пряко свързани разходи, доколкото те са свързани със специфични дейности по проучване и оценка, които може да се отнесат директно към точно определена площ за проучване „Блок”, за която Групата е получила права от съответните държавни институции. Такива разходи включват най-малко следните видове:

- Придобиване на права за проучвания
- Топографски, геологически, геохимически и геофизични изследвания
- Проучвателни сондажи
- Вземане на проби за анализ
- Дейности, свързани с оценяване техническата изпълнимост и търговската приложимост на добиването на минерални ресурси.

Всички разходи, направени преди получаването на права за проучване и оценка се отнасят в печалбата или загубата за периода, в който са възникнали.

Активите по проучване и оценка на минерални ресурси могат да бъдат класифицирани като:

- Разрешения за търсене и проучване, издадени от Министерство на Околната Среда и Водите и Министерство на Икономиката и Енергетиката, съгласно Закона за подземните богатства и свързаните с тях такси;
- Всички разходи за топографски, геологически, геохимически и геофизични изследвания, проучвателни сондажи, изкопни работи, вземане на проби за анализ и други дейности, свързани с оценяване техническата изпълнимост и търговската приложимост на добиването на минерални ресурси, както и други разходи за проучване и оценка, които са направени за конкретна площ, за която Групата притежава разрешение за проучване. Тези разходи включват и разходите за възнаграждение на персонала, материали и използвано гориво, снабдителни разходи и плащания направени към доставчици.

Разходите по проучване и оценка на минерални ресурси се капитализират и представят като нематериални активи до момента, до който не бъде доказана възможността или невъзможността за техническа изпълнимост и търговска приложимост на минералния ресурс. След доказване на техническа изпълнимост и търговска приложимост на открития минерален ресурс, разходите по проучване и оценка се трансформират към „Имоти, машини и съоръжения”.

Активите по проучване и оценка се преглеждат технически, финансово и на управленско ниво поне веднъж годишно с цел потвърждаване на намерението за продължаване на проучвателните дейности и извличане на ползи от направеното откритие, както и за наличие на индикации за обезценка. В случай, че Групата няма намерение да продължава проучвателните дейности или има индикации за обезценка, разходите се отписват.

Оценяването на активите по проучване и оценка на минерални ресурси при тяхното първоначално признаване е по себестойност. Елементите на себестойността включват операции по проучване и оценяване.

“Операции по проучване” – означава операциите с цел проучване на акумулация от петрол. Това включва, без да се ограничава до, геоложки, геофизични, фотографски, геохимични и други анализи, изучавания и изследвания, както и сондиране, удълбочаване, напускане или обсаждане и перфориране, както и изпитване на търсещи сондажи за откриването на петрол, и покупката, наемането или придобиването на такива суровини, материали, оборудване за тези дейности, каквито могат да бъдат включени в одобрените годишни работни проекти и бюджети.

“Операции по оценяване” – означава работите по оценяване (част от проучването) и работна програма за оценяване, изпълнявана след открития, с цел оконторяване на природния резервоар, към който се отнася откритието по отношение на дебелина и латерално разпространение, и оценяване на извлекаемите количества в него, и следва да включва, без да се ограничава от геоложки, геофизични, фотографски, геохимични и други анализи.

4.19. Финансови инструменти съгласно МСФО 9

4.19.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

4.19.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.
- Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:
- бизнес моделът на Групата за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред други разходи в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.19.3. Последващо оценяване на финансовите активи

Дългови инструменти по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- Групата управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дискотиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Групата класифицира в тази категория парите и паричните еквиваленти, търговските и други вземания, както и дългови инструменти, които преди са били класифицирали като кредити и вземания, инвестиции, държани до падеж, или финансови активи на разположение за продажба в съответствие с МСС 39.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Финансови активи, за които не е приложим бизнес модел „държани за събиране на договорните парични потоци“ или бизнес модел „държани за събиране и продажба“, както и финансови активи, чиито договорни парични потоци не са единствено плащания на главница и лихви, се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Всички деривативни финансови инструменти се отчитат в тази категория с изключение на тези, които са определени и ефективни като хеджиращи инструменти и за които се прилагат изискванията за отчитане на хеджирането (виж по-долу).

Промените в справедливата стойност на активите в тази категория се отразяват в печалбата и загубата. Справедливата стойност на финансовите активи в тази категория се определя чрез котирани цени на активен пазар или чрез използване на техники за оценяване, в случай че няма активен пазар.

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Групата отчита финансовите активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, ако активите отговарят на следните условия:

- Групата управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи, за да събира договорни парични потоци и да ги продава; и
- Съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания на главница и лихви върху непогасената сума на главницата.

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход включват:

- Капиталови ценни книжа, които не са държани за търгуване и които Групата неотменимо е избрала при първоначално признаване, да признае в тази категория. Това са стратегически инвестиции и групата счита тази класификация за по-релевантна.
- Дългови ценни книжа, при които договорните парични потоци са само главница и лихви, и целта на бизнес модела на Групата за държане се постига както чрез събиране на договорни парични потоци, така и чрез продажба на финансовите активи.

При освобождаването от капиталови инструменти от тази категория всяка стойност, отчетена в преоценъчния резерв на инструментите се прекласифицира в неразпределената печалба.

При освобождаването от дългови инструменти от тази категория всяка стойност, отчетена в преоценъчния резерв на инструментите се прекласифицира в печалбата или загубата за периода.

4.19.4. Обезценка на финансовите активи

Изискванията за обезценка съгласно МСФО 9, използват повече информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажименти и някои договори за финансова гаранция (при емитента), които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Групата разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Групата и паричните потоци, които тя действително очаква да получи паричен недостиг. Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

За целите на установяване на обезценката по финансовите активи, Групата прилага модели за изчисляване на очакваните кредитни загуби на колективна и индивидуална база. Моделите за обезценка на индивидуално оценяваните финансови активи се прилагат за дългови финансови активи като дългови ценни книжа, банкови салда, депозити и други. Моделите за обезценка на индивидуално оценяваните експозиции, се базират на дисконтираните парични потоци и отразяват различни сценарии на очаквани парични потоци, включващи и наличната разумна и

аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, която касае бъдещи събития /включително и макроикономически прогнози/. За целите на установяване на обезценката на експозиции в неизпълнение /Фаза 3/ или придобити финансови активи с кредитна обезценка, Групата прилага модел за индивидуална обезценка на активи над определен размер.

Моделът за обезценка на колективно оценявани финансови активи е базиран на определяне на стойности за вероятност от неизпълнение /PD/ и загуба при неизпълнение за всеки колективно оценяван актив, при прилагане на амортизиране с ефективния лихвен процент /EIR/ при изчисление на очакваната загуба /EAD/. Моделите за обезценка на финансови активи, оценявани колективно се прилагат за дългови ценни книжа, банкови салда и депозити, репо сделки, както и експозиции, произтичащи от кредитната дейност на Групата – кредитни и задбалансови експозиции на физически и юридически лица. Моделите включват наличната разумна и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, за външен кредитен рейтинг на контрагентите, както и 3 годишни сценарии за макроикономическото развитие на държавата. Групата обновява стойността на използваните прогнозни индикатори в своя модел веднъж годишно, при публичното оповестяване на 3-годишните прогнози на съответните институции.

В края на всеки отчетен период Групата актуализира оценката на изменението в кредитния риск на съответния финансов инструмент. Групата оценява загубата от обезценка за финансовия инструмент на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, ако кредитният риск на финансовия инструмент се е увеличил значително от първоначалното признаване. Ако кредитният риск на финансовия инструмент не е значително увеличен от първоначалното признаване, Групата оценява загубата от обезценка за дадения финансов инструмент на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за 12 месеца.

Търговски и други вземания, активи по договор и вземания по лизингови договори

Групата използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Групата използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчислят очакваните кредитни загуби чрез разпределянето на клиентите по индустрии и срочна структура на вземанията и използвайки матрица на провизиите.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Групата признава очакваните 12-месечни кредитни загуби за финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Тъй като повечето от тези инструменти имат добър кредитен рейтинг, вероятността от неизпълнение се очаква да бъде ниска. Въпреки това към всяка отчетна дата Групата оценява дали съществува значително увеличение на кредитния риск на инструмента.

При оценяването на тези рискове Групата разчита на готовата налична информация като кредитните рейтинги, публикувани от основните агенции за кредитен рейтинг за съответния актив. Групата държи единствено прости финансови инструменти, за които специфични кредитни рейтинги обикновено са на разположение. Ако няма информация или информацията относно факторите, които влияят на рейтинга на наличния актив, е ограничена, Групата обединява подобни инструменти в един портфейл, за да оцени на тази база дали има значително увеличение на кредитния риск.

В допълнение, Групата разглежда и други показатели като неблагоприятни промени в дейността, икономически или финансови условия, които могат да засегнат способността на издателя на капиталовия инструмент да изпълни задълженията си по дълга или неочаквани промени в оперативните резултати на емитента.

Ако някой от тези показатели води до значително увеличение на кредитния риск на инструментите, Групата признава за тези инструменти или този клас инструменти очаквани кредитни загуби за целия срок на инструмента.

4.19.5. Прекласификация на финансови инструменти

Само когато Групата промени своя бизнес модел за управление на финансови активи, прекласифицира всички засегнати финансови активи. Групата не прекласифицира финансови пасиви.

Групата прекласифицира финансови активи, като прилага прекласификацията за бъдещи периоди от датата на прекласификация. Групата не преизчислява никакви признати преди това печалби, загуби (включително печалби или загуби от обезценка) или лихви.

4.19.6. Печалба или загуба от финансови инструменти

Печалба или загуба от финансов актив или финансов пасив, който се оценява по справедлива стойност, се признава от Групата в печалбата или загубата, освен ако:

а) е част от хеджиращо взаимоотношение

б) е инвестиция в капиталов инструмент и Групата е избрала да представя печалбите и загубите от тази инвестиция в друг всеобхватен доход.

в) финансов пасив, определен като оценяван по справедлива стойност през печалбата или загубата, и Групата е задължена да представи ефекта от промените в кредитния риск на пасива в друг всеобхватен доход

г) е финансов актив, оценен по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и Групата е задължена да признава някои промени в справедливата стойност в другия всеобхватен доход.

Печалба или загуба от финансов актив, който се оценява по амортизирана стойност и не е част от хеджиращо взаимоотношение се признава от Групата в печалбата или загубата, когато финансовият актив се отписва или прекласифицира чрез процеса на амортизация или с оглед признаване на печалби или загуби от обезценка.

Печалба или загуба от финансов актив, оценяван по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се признава от страна на Групата в друг всеобхватен доход, с изключение на печалби или загуби от обезценка и печалби и загубите от валутни операции до момента на отписване или рекласификация на финансовия актив. Когато финансовият актив се отписва, кумулативната печалба или загуба, призната преди това в друг всеобхватен доход, се прекласифицира от собствения капитал в печалбата или загубата като корекция от прекласификация. Ако финансовият актив се прекласифицира от категория „оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“, Групата взема предвид кумулативната печалба или загуба, която е била призната в друг всеобхватен доход. Лихвата, която се изчислява чрез използването на метода на ефективната лихва, се признава в печалбата или загубата.

4.19.7. Модификация на договорни парични потоци на финансов актив

Модифициране на договорни парични потоци на финансов актив е налице, когато договорните парични потоци на финансов актив бъдат предоговорени или изменени по друг начин и тези изменения не са били договорени при първоначалното признаване на финансовия актив. Промяната в лихвения процент по финансов актив поради промяна в пазарните условия, не се счита за модификация. При установяване на наличие на Модификация на финансов актив, се анализират факторите за възникването ѝ, като съобразно тях се определя и счетоводното отразяване на ефекта от модификация.

4.19.8. Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват получени заеми, задължения по лизингови договори, търговски и други финансови задължения и деривативни финансови инструменти.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Групата не е определила даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени

за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата (с изключение на деривативни финансови инструменти, които са определени и ефективни като хеджиращ инструмент).

Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

4.19.9. Отписване на финансови инструменти

Един финансов актив се отписва на датата, на която Групата няма повече контрол върху договорните права и е прехвърлила в значителна степен рисковете от собствеността върху актива. Това се получава, когато правата се реализират, валидността им е изтекла или са откупени. Един финансов пасив се отписва, когато е погасен, отменен или срокът му е изтекъл.

4.20. Деривативи

Деривативите се отчитат по справедлива стойност и се признават в консолидирания отчет за финансовото състояние като деривативи за търгуване. Справедливата стойност на деривативите се основава на пазарната цена или сходни модели за оценка. Деривативите активи се представят като част от финансовите активи, държани за търгуване, а деривативите пасиви се представят като част от финансови задължения. Промяната в справедливата стойност на дериватите за търгуване се признава като част от нетния приход от търговски операции в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. Групата не прилага счетоводно отчитане на хеджирането съгласно МСФО 9.

4.21. Вземания и задължения по споразумения за обратно изкупуване

Вземанията и задълженията по споразумения за обратно изкупуване се отчитат по цена на придобиване, която е равна на справедливата стойност на пласираните/привлечените от Групата средства, обезпечени със стойността на ценните книжа. Дължимите лихви за предоставеното/полученото финансиране за срока на споразумението се осчетоводяват и признават като приходи/разходи за лихви в периода на възникването им.

Ценните книжа, заложили като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване не се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

Ценните книжа, получени, като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване не се записват в консолидирания отчет за финансово състояние на Групата в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

4.22. Провизии за кредитни ангажименти

Размерът на провизии за гаранции и други задбалансови кредитни ангажименти се признава за разход и пасив, когато Групата има текущи правни или конструктивни задължения, които са възникнали в резултат на минало събитие и когато е вероятно определен поток, включващ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължението и може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението. Всички загуби в резултат от признаване на провизии за задължения се отнасят в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

4.23. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, продукция, незавършено производство, резервни части и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай, че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Групата определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност. При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.24. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата в консолидирания финансов отчет. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.37.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Групата има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.25. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити и депозити до 3 месеца, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са лесно обрачаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

Парични средства и парични еквиваленти, за целите на съставяне на консолидирания отчет за паричните потоци, включват паричните средства, салдата по сметките в Централната банка (БНБ) и ностро сметките, които представляват разплащателни сметки в други банки без ограничения при използването им, както и предоставени ресурси, кредити и аванси на други банки с падеж до 3 месеца.

4.26. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на Групата отразява номиналната стойност на емитираните акции на дружеството-майка.

Премийният резерв включва премии, получени при емитиране на собствен капитал. Всички разходи по сделки, свързани с емитиране на акции, са приспаднати от внесения капитал.

Когато дъщерни дружества на Групата купуват акции на дружеството-майка на Групата (изкупени собствени акции), платеното възнаграждение, включително всички присъщи такси, се намалява от собствения капитал на Групата, докато акциите не бъдат продадени извън Групата. В случай че такива акции се продадат извън Групата, полученото възнаграждение, нетно от необходимо присъщите такси, се включва в собствения капитал.

Преоценъчен резерв на нефинансови активи включва печалби или загуби от преоценки на нефинансови активи.

Другите резерви са формирани на база изискванията на Търговския закон за формиране на законови резерви и резерв от преоценки по планове за дефинирани доходи.

Неразпределената печалба включва натрупаните печалби и непокрити загуби от минали периоди.

Всички транзакции със собствениците на Групата са представени отделно в консолидирания отчет за собствения капитал.

4.27. Осигурителни и пенсионни договори

Пенсионноосигурителното дружество на Групата управлява и представлява три пенсионни фонда за допълнително пенсионно осигуряване – Доброволен, Професионален и Универсален.

Доброволен пенсионен фонд (ДПФ) извършва допълнително доброволно пенсионно осигуряване за лична допълнителна доброволна пенсия. Покритите осигурителни случаи са: старост, инвалидност и смърт. Всяко физическо лице, навършило 16 години може доброволно да се осигурява или да бъде осигурявано.

Пенсионните схеми, които се предлагат, са разработени на предварително определени осигурителни вноски. Осигурителните вноски за доброволно осигуряване могат да бъдат за сметка на самото лице и/или работодател и/или друг осигурител.

Отделните пенсионни схеми са:

- индивидуална пенсионна схема – на основата на еднократни или периодични вноски за сметка на осигуреното лице;
- колективна пенсионна схема – на основата на еднократни или периодични вноски за сметка на друг осигурител или работодател;

Допълнителните пенсии са пожизнени и срочни, по избор на осигуреното лице, като вида на пенсията и срока на нейното получаване се посочват в пенсионния договор при придобиване на право на допълнителна пенсия.

Плащанията са под формата на:

- допълнителни пенсии за старост и инвалидност;
- еднократно или разсрочено изплащане на средствата по индивидуалната партида;
- изплащане на наследствена пенсия;
- еднократно или разсрочено изплащане на наследниците на остатъка от средствата по индивидуалната партида на осигурените лица или пенсионера.

Размерът на личната пожизнена допълнителна пенсия за старост се изчислява на основата на:

- натрупаните средства по индивидуалната партида;
- техническия лихвен процент;
- биометрични таблици.

Право на допълнителна пенсия може да се придобие и чрез внасяне на еднократни вноски, като техният размер се определя на базата на актюерски разчети.

Техническият лихвен процент и биометричните таблици се одобряват от заместник председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление "Осигурителен надзор".

Осигурителният договор се прекратява в следните случаи:

- при смърт на осигурения;
- когато осигуреното лице прехвърли в полза на трето лице или друг пенсионен фонд цялата сума, натрупана в неговата индивидуална партида;
- при изтегляне на цялата сума, натрупана по неговата индивидуална партида.

Професионален пенсионен фонд (ППФ) осигурява срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране. Професионалната пенсия за ранно пенсиониране се получава до момента на придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по част първа от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Осигурените лица във Фонда имат право на :

- срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране за работещите при условията на I и II категория труд съобразно категорията труд;
- еднократно изплащане до 50% от средствата натрупани по индивидуална партида сума при пожизнено загубена работоспособност над 89.99 на сто;
- еднократно или разсрочено изплащане на натрупаната по индивидуалната партида сума на наследници на починал осигурен или на пенсионер на фонда.

Размерът на професионалната пенсия за ранно пенсиониране се изчислява на основата на:

- натрупаните средства по индивидуалната партида;
- срокът на получаване на пенсията;
- техническия лихвен процент, одобрен от зам. председателя на Комисията за финансов надзор.

При придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по дял Първи на КСО преди изтичане на срока, за който е отпусната професионалната пенсия, с последната пенсия на осигуреното лице се изплаща и остатъкът на средствата в индивидуалната осигурителна партида.

Осигурителният договор се прекратява при следните случаи:

- при смърт на осигуреното лице;
- при изтегляне на всички натрупани средства по индивидуалната партида на осигуреното лице при пенсиониране за осигурителен стаж и възраст по част първа от КСО, ако не е придобило право на професионална пенсия по условията на КСО;
- при прехвърляне на средствата в професионален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионно осигурително дружество, на осигурено лице, подписало действителен договор за осигуряване в професионален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, и за което процедурата за промяна на участие не е прекратена.
- при еднократен избор от осигуреното лице по реда на чл. 4в от КСО да промени осигуряването си от Фонда във фонд "Пенсии" на ДОО, ако не му е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст или професионална пенсия за ранно пенсиониране.

Осигуряването се осъществява с месечни парични осигурителни вноски. Размерът им се определя в Кодекса за социалното осигуряване като процент от осигурителния доход.

Универсален пенсионен фонд (УПФ): Осигуряването за лична допълнителна пожизнена пенсия за старост се извършва въз основа на договор, сключен между Групата и осигурените лица за участие във фонда – при избор на УПФ от осигуреното лице, както и в резултат на служебно разпределение, осъществено от Национална агенция по приходите (НАП).

Право на придобиване на лична допълнителна пенсия за старост от Универсален пенсионен фонд възниква, когато лицето придобие право на пенсия за осигурителен стаж и възраст при условията на част първа от Кодекса за социално осигуряване или 5 години преди навършване на възрастта за получаване на пенсия от Държавното обществено осигуряване по желание на осигуреното лице, при положение, че натрупаните средства по индивидуалната партида

позволяват отпускането на такава пенсия в размер не по-малък от размера на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл.68, ал.1-3.

Осигурените лица във Фонда имат право на:

- допълнителна пожизнена пенсия за старост след придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по Част първа на КСО;
- еднократно изплащане до 50 на сто от натрупаната по индивидуалната партида сума при пожизнено загубена работоспособност над 89.99%;
- еднократно или разсрочено изплащане на натрупаната по индивидуалната партида сума на наследниците на починало осигурено лице и на пенсионер на Фонда.

Размерът на личната пожизнена допълнителна пенсия за старост се определя на основата на:

- натрупаните средства по индивидуалната партида;
- техническия лихвен процент;
- биометрични таблици.

Техническият лихвен процент и биометричните таблици се одобряват от заместник председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление “Осигурителен надзор”.

Осигурителният договор се прекратява в следните случаи:

- при смърт на осигуреното лице;
- при прехвърляне на средствата в универсален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионно осигурително дружество, на осигурено лице, подписало действителен договор за осигуряване в универсален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, и за което процедурата за промяна на участие не е прекратена.
- при еднократен избор от осигуреното лице по реда на чл. 4б от КСО да промени осигуряването си от Фонда във фонд “Пенсии” на ДОО, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“, не по-късно от 5 години преди възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО и ако не му е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Осигуряването се осъществява с месечни парични осигурителни вноски. Размерът им е определен в Кодекса за социално осигуряване като процент от осигурителния доход.

4.28. Резерви за пенсионна дейност

Групата заделя пенсионни резерви за гарантиране на минимална доходност, свързана с дейността на фондовете по допълнително задължително пенсионно осигуряване, съгласно изискванията на Кодекса за социално осигуряване (КСО). Резервите, които са формирани към 31 декември 2020, представляват 1.45 % от нетните активи на тези фондове (към 31 декември 2019: 1.37%).

4.29. Задължения към осигурени лица

Съгласно изискванията на КСО Групата формира пенсионни резерви с цел изплащане на пожизнени пенсии на лицата, преживели по-дълго от предварителните актюерски разчети в УПФ и ДПФ. Пенсионният резерв се формира от собствени средства на ПОАД и от средства на починали осигурени лица от ДПФ и УПФ, които нямат наследници.

Групата преизчислява размера на формирувания пенсионен резерв към 31 декември всяка година. Изчисленията се извършват от актюер.

4.30. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Групата отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Групата дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи във връзка с изискванията на Кодекса на труда съгласно, които при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати.

Задължението, признато в консолидирания отчет за финансовото състояние относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период.

Ръководството на Групата оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на разходите за медицинско обслужване и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взима предвид доходността на дългосрочни ДЦК.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход. Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“. Всички други разходи, свързани с разходи за пенсионни възнаграждения на служителите, са включени на ред „Оперативни и административни разходи“.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Групата очаква да изплати.

4.31. Застрахователни операции

Групата прилага МСФО 4 „Застрахователни договори“. Този стандарт дефинира изисквания за оповестяването на счетоводната политика и представяне на сравнителна информация по отношение на застрахователните активи и пасиви, както и приходите и разходите свързани със застрахователната дейност. Счетоводната политика на Групата е съобразена със спецификата на предлаганите застрахователни услуги и съответните нормативни изисквания.

4.32. Застрахователни договори

Застрахователни договори са тези ангажименти, които към датата на тяхното действие прехвърлят съществени застрахователни рискове върху Групата. Приема се, че съществен застрахователен риск съществува тогава, когато има реална възможност Групата да изплати обезщетение в полза на застрахованото лице и/или трета страна по настъпили застрахователни събития, в размер надхвърлящ 10% от сумата, която би била изплатена, ако такова събитие не настъпи.

След първоначално признаване на застрахователните договори те продължават да се представят като такива за периода на тяхното действие, независимо че е възможно съществено намаляване на застрахователния риск за периода.

4.33. Презастрахователни договори

Групата отстъпва част от застрахователния риск, който носи по сключени застрахователни договори с презастрахователи. Очакваните ползи на Групата от презастрахователните договори по отношение на предстоящи плащания се признават като активи в консолидирания отчет за финансовото състояние в момента на тяхното възникване.

Групата периодично извършва преглед за обезценка на вземанията от презастрахователи. Ако са налице обстоятелства за такива обезценки, презастрахователните вземания се намаляват до размера на сумата, която се очаква да бъде събрана. Разликата се посочва като изменение в дела на презастрахователите в резерва за предстоящи плащания в техническия отчет за застрахователната дейност.

Групата извършва и активно презастраховане. Премиите и обезщетенията по активно презастраховане се отчитат заедно със записаните застрахователни премии и изплатените брутни обезщетения по преки застрахователни операции.

4.34. Застрахователни резерви

Застрахователните резерви се създават от застрахователя за покриване на настоящи и бъдещи задължения към застрахованите въз основа на застрахователните договори, и не са елемент на собствения капитал. Застрахователните резерви се изчисляват от актюера на Групата чрез актюерски методи, които са съвкупност от математически и статистически методи и правила.

Застрахователните резерви се посочват в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата в брутен размер, както и частта на презастрахователя. Когато застраховането се извършва в чуждестранна валута, в същата валута се създават и резервите за него. Застрахователните резерви, заделени през предходния отчетен период, се посочват като приход от освободени резерви през текущия отчетен период, а заделените в края на периода - като разход за заделени резерви в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. Застрахователните резерви, отнасящи се за частта на презастрахователя, заделени през предходния отчетен период, се посочват като разход от освободени резерви през текущия отчетен период, а заделените в края на периода - като приход от заделени резерви в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.35. Адекватност на резервите

Периодично актюерите на Групата правят оценка дали общо формираните резерви, са достатъчни, за да покрият евентуални бъдещи плащания. Съгласно изискванията на регулаторните органи сумата на така формираните резерви следва да бъде обезпечена напълно с инвестиции във високоликвидни активи (в процентни съотношения, регламентирани в съответните нормативни актове).

При оценката за адекватност на резервите се взимат под внимание паричните потоци, насочени за плащане на обезщетения, парични потоци, генерирани от събрани премии, изплатени комисионни.

4.36. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Групата е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.37. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Групата, които оказват най-съществено влияние върху консолидирания финансов отчет, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.38.

4.37.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.37.2. Прехвърлен контрол над дъщерни дружества

В случаите, в които предприятието – майка притежава пряко или косвено чрез дъщерни предприятия повече от половината от правата на глас в дадено предприятие, но не е изложена на, или няма права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и няма възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано и/или е налице договорно споразумение по силата на което Групата не контролира предприятието, то инвестицията в акциите/дялове на това предприятие се класифицира като финансов актив съгласно МСФО 9.

4.37.3. Приходи от продажба на самолетни билети, чийто срок на валидност е изтекъл

Групата основно предоставя услуги по превоз на пътници, които се осъществяват при настъпването на периода, за който е издаден самолетният билет. Прихода от услугата по превоз на пътниците се признава, когато превоза реално бъде извършен. В случаите, когато клиентите са закупили билети, но периода на валидност на самолетните билети е изтекъл и те не могат да бъдат ползвани от клиента, Групата отписва стойността на признатото задължение като друг приход. Съответната пропорционална част на летищните такси, припадащи се на стойността на продадените самолетни билети, за които превозът не е извършен поради изтичането на периода му на валидност, също се отписват от задълженията и се признават като други приходи. Отчитането на другите приходи от билети и летищни такси с изтекла валидност се базира на статистическа информация, извлечена от регистрите бази данни, поддържани от Групата. Ръководството смята, че изтичането на периода на валидност за всеки самолетен билет, когато той не е бил ползван дава основание за признаване на приходи.

4.37.4. Приходи от продажба на самолетни билети в случаи на прекъсване на полета и/или премаршрутиране

Като член на Международната организация за въздушен транспорт (International Air Transport Association - IATA), Групата е обвързана със спазване на правила за въздушния транспорт, наложени от ИАТА. Съгласно ИАТА резолюции 735d и 735e, в случаите на недоброволно премаршрутиране и/или прекъсване на полета, авиокомпанията е задължена да издаде документ FIM (Flight Interruption Manifest). FIM е валиден за определен полет на авиокомпанията-агент, която е различна от авиокомпанията, първоначално издала оригиналния билет за полета.

От началото на 2019 г. настъпиха промени в ИАТА резолюция 735d, като една от тях е отпадането на FIM (Flight Interruption Manifest) като документ, с който се извършва недоброволно премаршрутиране и/или прекъсване на полет. Това се осъществява само с електронен билет. Причината е, че FIM е хартиен документ, на който не беше създаден алтернативен електронен. Поради това отпадна ИАТА резолюция 735e, а авиокомпаниите могат при прекъсване на полет на двустранна основа да използват FIM и други хартиени документи като квитанции за свърхбагаж например.

Промяната в ИАТА резолюциите доведе до нови текстове в RAM (Revenue Accounting Manual). В глава A2, т. 2.6 вече не са посочват правилата за разчет при FIM, а тези при планирана промяна на разписание (planned scheduled change).

Поради наличието на двустранна договореност между авиокомпаниите за използването FIM, остана практиката след получаване на FIM фактурата, приемащата авиокомпания (извършила полета) в рамките на четири месеца от датата на издаване на фактурата според правилата на

глава А10, т. 4.1. на RAM да направи редебит на база прорейтната стойност. При получаване на редебитната фактура се закрива възникналия разчет. След изтичане на четиримесечния срок за възражения /редебити/, непредявените суми се признават като приход. През 2020 т. по полетите на Авиокомпанията е имало само един FIM, издаден от Ер Франс, по който е получена редебитна фактура.

Отчитането на приходите се базира на предишен опит и ръководството е направило преценка, че 95 % от стойността на всички издадени и непредявени FIM дава основание за признаване на приходи, базирани на фактически извършените услуги.

Както за текущата 2020 г., така и за предходния период, приблизително 5% от стойността на издадени FIM-ове е призната като други приходи, а останалата стойност е отчетена като очаквано задължение.

4.37.5. Приходи от продажба на самолетни билети при ползване на бонус точки по програми за лоялни клиенти

Групата има действащи програми за лоялни клиенти, при които клиентите могат да набират бонус точки (наградни кредити), които след това могат да заменят за безплатни билети за полетите на България Ер АД.

В случаите, в които клиентът може да се възползва самостоятелно от стоката или услугата, независимо от ползването на услугата по превоз, тя се счита за отделно задължение за изпълнение, ако дава съществено право.

Права като безплатен превоз на допълнителен багаж, превоз в бизнес-класа при закупен билет за икономична класа, ваучери за бизнес-салона на летището, атрактивни отстъпки при наемането на автомобил от Sixt и други подобни поощрения за лоялни клиенти не се считат за отделни задължения за изпълнение.

В случаите, когато програмите за лоялни клиенти и наградните кредити дават съществени права и се считат за отделно задължение за изпълнение, авиокомпанията ги отчита като отделно разграничимо задължение за изпълнение във връзка с продажбата, в която поощренията са дадени. Справедливата стойност на полученото възнаграждение или вземането по отношение на първоначалната продажба се разпределя между бонус точките (наградните кредити) и другите компоненти на продажбата. Групата разпределя цената на сделката между материалното право и другите задължения за изпълнение, определени в договор, на база на тяхната относително самостоятелна продажна цена. Групата предоставя поощренията за лоялните клиенти и признава възнаграждението, разпределено към поощренията като приход, когато тези поощрения под формата на бонус точки бъдат заменени и Групата изпълни задължението си за доставката им. Сумата на признатия приход се основава на броя на наградните кредити, които са заменени за награди, в съотношение с общия брой, който се очаква да бъде заменен. Приходите от материалното право се признават на по-ранната от датата, на която клиентите са използвали точките и датата, на която те изтичат.

Отчитането на наградните кредити се базира на приблизителна преценка на ръководството относно вероятността същите да бъдат ползвани в срока на тяхната валидност. Затова, сумата на отчетените бонуси и отстъпки и свързаните с тях приходи могат да се различават от действителните резултати.

4.37.6. Квоти за търговия с емисии на парникови газове

Съгласно изискванията на Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността, авиационните дейности са включени в единната Европейска схема за търговия с емисии на парникови газове (ЕСТЕ). За периодите след 1 януари 2012 г. авиооператорите участват в този механизъм за намаляване на вредното въздействие върху околната среда.

Компаниите получават част от необходимите им квоти за отделяне на вредни емисии безвъзмездно. До 30 април на следващата година, авиопревозвачите трябва да предоставят в регистъра на ЕСТЕ емисионните квоти за отделените вредни емисии през текущата година.

Групата е възприела политика за прилагане на т.нар. "подход на нетното задължение" по отношение на счетоводното отчитане на правата за емисии на парникови газове. Съгласно този

подход Групата не признава нито актив, нито приход за безвъзмездно придобитите емисионни квоти от Изпълнителната агенция по околна среда.

Безвъзмездно получените от държавата квоти за емисии на парникови газове (CO₂ емисии) не се признават в отчета за финансовото състояние, а признават като условни активи и пасиви. Когато годишните отделени емисии превишават наличните и безвъзмездно предоставените квоти, задължението за превишаването се оценява по справедливата стойност на емисиите на парникови газове към края на отчетния период, за който се дължат, и се начислява провизия.

Провизия се признава, само когато реалното количество на емисиите превиши количеството на безвъзмездно предоставените емисии. Провизията се признава в консолидирания отчет за печалба и загубата и другия всеобхватен доход. Правата за емисии, които са придобити и превишават безвъзмездно предоставените квоти се признават като актив по цена на придобиване.

Общия брой достигнати квоти се определя чрез представяне на верифициран доклад, издаден от независим акредитиран верификационен орган.

4.37.7. Срок на лизингови договори

При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор е удължен (или не е прекратен).

Повечето опции за удължаване на договорите за офиси и превозни средства не са включени в лизинговите задължения, тъй като дружеството може да замени активите без значителни разходи или промени в бизнеса.

Някои от договорите за лизинг на самолети съдържат опции за удължаване. За тези договори, ръководството взема предвид следните фактори са най-подходящи:

- значителни санкции за прекратяване (или за неудължаване), обикновено дружеството е сигурно, че ще удължи (или няма да прекрати).
- Ако се очаква подобрения на лизинговите права да имат значителна остатъчна стойност, обикновено дружеството с разумна сигурност ще удължи срока на договора (или няма да прекрати прекрати).
- В други случаи Групата преразглежда и други фактори, включително историческата продължителност на лизинга и разходите и измененията в бизнеса, необходими за замяна на лизинговия актив.

Срокът на лизинга се преоценява, ако опцията действително се упражнява (или не се упражнява) или Групата се задължава да я упражни (или не упражни). Оценката на разумната сигурност се преразглежда само ако настъпи значимо събитие или значителна промяна в обстоятелствата, която засяга тази оценка и това е под контрола на лизингополучателя. През текущата финансова година ръководството на Групата не е установило финансов ефект от преразглеждането на лизинговите условия.

4.38. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на консолидирания финансов отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.38.1. Обезценка на нефинансови активи и репутация

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.16). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

Групата е претърпяла загуби от обезценка на репутацията в размер на 275 хил. лв. (2019 г.: 4 084 хил. лв.), за да се намали балансовата стойност на репутацията до възстановимата им стойност (вж. пояснение 11).

4.38.2. Измерване на очакваните кредитни загуби за финансови активи

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Групата и всички парични потоци, които Групата очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на ръководството на Групата. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

4.38.3. Оценяване по справедлива стойност

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти (при липса на котирани цени на активен пазар) и нефинансови активи. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период (вж. пояснение 52.1).

4.38.4. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2020 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 12 и 8. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване.

4.38.5. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Бъдещата реализация на балансовата стойност на материалните 59 369 хил. лв. (2019 г.: 62 331 хил. лв.) се влияе от бъдещото предоставяне на услуги и пазарната реализация на материалните запаси, пояснение 22.

4.38.6. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независими актюери задълженията за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задълженията може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на вероятност за оттегляне и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на държавни ценни книжа.

4.38.7. Провизии

Групата е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии. Провизиите нямат да бъдат разглеждани тук по-подробно, за да се избегнат предубеждения, свързани с позицията на Групата в горепосочените спорове.

4.38.8. Бизнес комбинации

При първоначалното им признаване активите и пасивите на придобитите дружества са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние с тяхната справедлива стойност. При изчисляване на справедливата стойност ръководството използва оценки на бъдещите парични потоци и дисконтови фактори, които обаче могат да се различават от действителните резултати. Всички промени в оценката след първоначалното признаване биха се отразили върху стойността на репутацията. Информацията относно придобитите активи и пасиви е представена в пояснение 5.

4.39. Ефект от корекция на грешки

Следващата таблица показва корекциите, признати за отделни позиции от консолидирания финансов отчет, отнасящи се до отписване в предходни периоди на съдебни вземания, за които са били налице хипотези за несъбираемост в периоди преди 01.01.2019 г.:

Консолидиран отчет за финансовото състояние	31 декември 2019 хил. лв.	Увеличение / (намаление) за корекция на грешка хил. лв.	31 декември 2019 хил. лв. Преизчислен
Активи			
Други финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	1 209 947	(38 415)	1 171 532
Общо активи	9 945 971	(38 415)	9 907 556
Собствен капитал			
Неразпределена печалба	680 942	(40 266)	640 676
Печалба за годината	71 164	1 870	73 034
Собствен капитал, отнасящ се до акционерите на Химимпорт АД	1 405 034	(38 396)	1 366 638
Неконтролиращо участие	309 870	(19)	309 851
Общо собствен капитал	1 714 904	(38 415)	1 676 489
Общо собствен капитал и пасиви	9 945 971	(38 415)	9 907 556

Консолидиран отчет за печалбата или загубата	31 декември 2019 хил. лв.	Увеличение / (намаление) за корекция на грешка хил. лв.	31 декември 2019 хил. лв. Преизчислен
Оперативни и административни разходи	(675 221)	1 851	(673 370)
Печалба преди данъци	92 208	1 851	94 059
Разходи за данъци върху дохода	(7 414)	-	(7 414)
Печалба за годината	84 794	1 851	86 645

Общият ефект върху неразпределената печалба на Групата към 1 януари 2020 г. е представен, както следва:

	Неразпределена печалба хил. лв.
Признаване на коректив за очаквани кредитни загуби към 1 януари 2020 г.	(38 396)
Общо ефект – намаление на неразпределената печалба	(38 396)

Основният доход на акция за 2019 г. е преизчислен. Корекцията на дохода на акция е увеличение с 0.01 лв. на акция.

5. База за консолидация

5.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерните предприятия, включени в консолидацията, са както следва:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	31.12.2020 Консолидационен процент	31.12.2020 Номинален процент	31.12.2019 Консолидационен процент	31.12.2019 Номинален процент
Централна Кооперативна Банка АД	България	Финансов сектор	77.02%	77.02%	77.00%	77.00%
Централна Кооперативна Банка АД – Скопие	Македония	Финансов сектор	67.28%	91.83%	67.26%	91.83%
АО Инвестиционна Кооперативна Банка	Руска Федерация	Финансов сектор	86.27%	86.27%	86.27%	86.27%
ЦКБ Груп ЕАД	България	Финансов сектор	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	България	Финансов сектор	77.02%	100.00%	77.02%	100.00%
ЗАД Армеец	България	Финансов сектор	96.26%	96.26%	96.26%	96.26%
ЗАЕД ЦКБ Живот	България	Финансов сектор	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
ПОАД ЦКБ Сила	България	Финансов сектор	67.43%	67.43%	67.43%	67.43%
ДПФ ЦКБ Сила	България	Финансов сектор	67.43%	100.00%	67.43%	100.00%
УПФ ЦКБ Сила	България	Финансов сектор	67.43%	100.00%	67.43%	100.00%
ППФ ЦКБ Сила	България	Финансов сектор	67.43%	100.00%	67.43%	100.00%
Зърнени Храни България АД	България	Производство, търговия и услуги	68.12%	68.12%	68.12%	68.12%
Проучване и добив на нефт и газ АД	България	Производство, търговия и услуги	49.59%	65.92%	49.59%	65.92%
Българска петролна рафинерия ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	49.59%	100.00%	49.59%	100.00%
Слънчеви лъчи Провадия ЕАД	България	Производство, търговия и услуги	68.12%	100.00%	68.12%	100.00%
Асенова Крепост АД	България	Производство, търговия и услуги	53.48%	76.44%	49.93%	72.36%
ПДНГ –Сервиз ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	49.59%	100.00%	49.59%	100.00%
Издателство геология и минерални ресурси ООД	България	Производство, търговия и услуги	34.71%	70.00%	34.71%	70.00%
Булхимтрейд ООД	България	Производство, търговия и услуги	44.96%	66.00%	44.96%	66.00%
Рабър Трейд ООД	България	Производство, търговия и услуги	40.87%	60.00%	40.87%	60.00%
Химцелтекс ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	68.12%	100.00%	68.12%	100.00%
Химойл БГ ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	49.59%	100.00%	49.59%	100.00%
Зърнени храни грейн ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	68.12%	100.00%	68.12%	100.00%
Техно Капитал АД	България	Производство, търговия и услуги	86.40%	90.00%	86.40%	90.00%
Добрички панаир АД	България	Производство, търговия и услуги	40.85%	59.97%	40.85%	59.97%
Национална стокова борса АД	България	Производство, търговия и услуги	75.00%	75.00%	75.00%	75.00%
Прайм Лега Консулт ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	31.12.2020 Консолидационен процент	31.12.2020 Номинален процент	31.12.2019 Консолидационен процент	31.12.2019 Номинален процент
СК ХГХ Консулт ООД	България	Производство, търговия и услуги	59.34%	59.34%	59.34%	59.34%
Омега Финанс ООД	България	Производство, търговия и услуги	96.00%	96.00%	96.00%	96.00%
Ай Ти Системс Консулт ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	68.12%	100.00%	68.12%	100.00%
Българска Корабна Компания ЕАД	България	Морски и речен транспорт	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Параходство Българско Речно Плаване АД	България	Морски и речен транспорт	79.89%	79.89%	79.89%	79.89%
Порт Балчик АД	България	Морски и речен транспорт	78.64%	100.00%	78.64%	100.00%
Пристанище Леспорт АД	България	Морски и речен транспорт	99.00%	99.00%	99.00%	99.00%
Леспорт Проджект Мениджмънт ЕООД	България	Морски и речен транспорт	99.00%	100.00%	99.00%	100.00%
МАЯК КМ АД	България	Морски и речен транспорт	69.16%	86.57%	69.16%	86.57%
Българска Логистична Компания ЕООД	България	Морски и речен транспорт	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Порт Пристис ООД	България	Морски и речен транспорт	43.94%	55.00%	43.94%	55.00%
Портстрой Инвест ЕООД	България	Морски и речен транспорт	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Порт Инвест ЕООД	България	Морски и речен транспорт	79.89%	100.00%	79.89%	100.00%
Интерлихтер Словакия	Словакия	Морски и речен транспорт	79.89%	100.00%	79.89%	100.00%
Блу Сий Хорайзън Корп	Сейшели	Морски и речен транспорт	79.89%	100.00%	79.89%	100.00%
Бългериан Еървейз Груп ЕАД	България	Въздушен транспорт	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
България Ер АД	България	Въздушен транспорт	99.99%	99.99%	99.99%	99.99%
България Ер Техник ЕООД	България	Въздушен транспорт	99.99%	100.00%	99.99%	100.00%
Еърпорт Консулт ЕООД	България	Въздушен транспорт	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Флай лийз ЕООД	България	Въздушен транспорт	100.00%	100.00%	-	-
Транс интеркар ЕАД	България	Транспорт	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Енергопроект АД	България	Недвижими имоти и инженеринг	98.69%	98.69%	98.69%	98.69%
България Ер Меинтенанс ЕАД	България	Недвижими имоти и инженеринг	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Голф Шабла АД	България	Недвижими имоти и инженеринг	32.23%	65.00%	32.23%	65.00%
Спортен Комплекс Варна АД	България	Недвижими имоти и инженеринг	65.00%	65.00%	65.00%	65.00%
Спортен мениджмънт ЕООД	България	Недвижими имоти и инженеринг	65.00%	100.00%	65.00%	100.00%
ТИ АД	България	Недвижими имоти и инженеринг	87.66%	87.66%	87.66%	87.66%
Булхимекс ГмБХ	Германия	Недвижими имоти и инженеринг	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Инвест Кепитал Консулт АД	България	Недвижими имоти и инженеринг	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Ситняково Проджект Истейд ЕООД	България	Недвижими имоти и инженеринг	49.59%	100.00%	49.59%	100.00%
Имоти Активитис 1 ЕООД	България	Недвижими имоти и инженеринг	68.12%	100.00%	68.12%	100.00%

Групата включва неконтролиращо участие (НКУ), разпределено по сегменти както следва.

Име на сегмент

Натрупани неконтролиращи участия	
2020	2019
хил. лв.	хил. лв.
160 768	168 343
129 884	107 127
3 817	12 689
27 173	21 692
321 642	309 851

Финансов сектор
Производство, търговия и услуги
Транспорт
Недвижими имоти и инженеринг

През 2020 г. не са изплащани дивиденди на неконтролиращото участие (2019: 3 712 хил. лв.)
Обобщена финансова информация за активите и пасивите преди вътрешногрупови елиминации е оповестена в пояснение 7 Отчитане по сегменти.

5.2. Придобиване на контролиращо участие в Флай Лийз ЕООД

През 2020 г. Групата е учредила ново дъщерно дружество Флай Лийз ЕООД с цел оптимизиране на лизинговите договори на Сектор „Въздушен транспорт“. Предметът на дейност на новорегистрираното дъщерно дружество е финансов лизинг, факторинг, въздушен транспорт, експлоатация на въздухоплавателни средства и друга свързана незабранена дейност в областта на въздушния транспорт. Регистрираният капитал е на стойност 2 млн. лв., разпределен в 20 000 дяла по 100 лв. всеки. Капиталът е изцяло внесен. Контролното участие на Групата е в размер на номинален и консолидационен процент – 100%

5.3. Придобиване на неконтролиращо участие в Асенова Крепост АД

През 2020 г. Групата придоби допълнително дялово участие в размер 3.55% консолидационен и 4.08 % (номинален) в своето дъщерно дружество Асенова Крепост АД за сума в размер на 3 056 хил. лв. за Групата и 1 755 хил. лв. номинална цена, като по този начин увеличи своето контролиращо участие до 53.48% консолидационен и 76.44% номинален.

Балансовата стойност

на новопридобитите нетни активи на дъщерното дружество Асенова Крепост АД, признати към датата на придобиване в консолидирания финансов отчет, възлиза на 3 491 хил. лв. Групата е признала намаление на неконтролиращото участие в размер на 3 491 хил. лв. и увеличени на неразпределената печалба в размер на 1 736 хил. лв.

	2020
	хил. лв.
Общо прехвърлено възнаграждение	(1 755)
Допълнително придобит дял в нетните активи на дружество Асенова Крепост АД	3 491
Увеличение на неразпределена печалба	1 736

5.4. Придобиване на неконтролиращо участие в ЦКБ АД

През 2020 г. Групата придоби допълнително дялово участие в размер 0.02 % в своето дъщерно дружество ЦКБ АД за сума в размер на 21 хил. лв., като по този начин увеличи своето контролиращо участие до 77.02 % (консолидационен).

Балансовата стойност на новопридобитите нетни активи на дъщерното дружество ЦКБ АД, признати към датата на придобиване в консолидирания финансов отчет, възлиза на 112 хил. лв. Групата е признала намаление на неконтролиращото участие в размер на 112 хил. лв. и увеличение на неразпределената печалба в размер на 91 хил. лв.

	2020 хил. лв.
Общо прехвърлено възнаграждение	(21)
Допълнително придобит дял в нетните активи на дружество ЦКБ АД	112
Увеличение на неразпределена печалба	91

6. Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал

Стойността на инвестициите, отчитани по метода на собствения капитал, е както следва:

	Пояснение	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Инвестиции в асоциирани предприятия	6.1	23 519	26 054
Инвестиции в съвместни предприятия	6.2	734	2 860
Общо инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал		24 253	28 914
(Загуба)/печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	6.1, 6.2	(1 400)	5 189

6.1. Инвестиции в асоциирани предприятия

Инвестициите в асоциирани предприятия са отчетени по метода на собствения капитал. Датата на финансовите отчети на асоциираните предприятия е 31 декември. Балансовата стойност на инвестициите и процент на участие на Групата в правата на глас и собствения капитал на асоциираните предприятия могат да бъдат представени, както следва:

Име на асоциираното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	2020 хил. лв.	Участие %	2019 хил. лв.	Участие %
Луфтаханза Техник София ООД	България	Авио-ремонтна дейност	8 558	24.90%	8 502	24.90%
Суиспорт България АД	България	Наземно обслужване	5 665	49.00%	5 829	49.00%
Силвър Уингс България ООД	България	Кетъринг услуги	4 713	42.50%	4 678	42.50%
Ви Ти Си АД	България	Морски и пристанищни услуги	3 694	41.00%	3 385	41.00%
Каварна Газ ООД	България	Газопреносни услуги	626	35.00%	582	35.00%
Амадеус България ООД	България	Резервационни услуги	263	44.99%	3 078	44.99%
			23 519		26 054	

Дяловете и акциите на асоциираните предприятия не се търгуват на публична фондова борса и поради тази причина липсват котирани цени на активен пазар.

Групата е заложила като обезпечение по банкови заеми акции на свои асоциирани предприятия на стойност 5 665 хил. лв.

Групата е заложила като обезпечение по търговски заеми акции на свои асоциирани предприятия с балансова стойност 19 562 хил. лв.

Обобщена финансова информация за съществения асоциирани предприятия на Групата е представена по-долу. Тя отразява сумите, представени във финансовия отчет на съответното асоциирано предприятие след корекции във връзка с прилагането на метода на собствения капитал:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Нетекущи активи	195 118	211 908
Текущи активи	52 800	68 242
Общо активи	247 918	280 150
Нетекущи пасиви	140 938	176 200
Текущи пасиви	44 074	41 656
Общо пасиви	185 012	217 856
Нетни активи	62 906	62 294
Приходи	139 594	210 343
Печалба за годината	4 668	10 398
Печалба след данъци	4 147	9 325
Друг всеобхватен доход / (загуба)	212	(136)
Общ всеобхватен доход за годината	4 359	9 189

Равнение на финансовата информация, посочена по-горе, с балансовата стойност на инвестициите в съществени асоциирани предприятия е представено, както следва:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Общо нетни активи към 1 януари	62 290	63 840
Печалба за годината	4 147	9 321
Друг всеобхватен доход/(загуба) за годината	212	(136)
Платени дивиденди	(3 743)	(10 735)
Общо нетни активи към 31 декември	62 906	62 290
Дялово участие на Групата (в хил. лв.)	20 798	20 652
Репутация	2 721	5 402
Балансова стойност на инвестицията	23 519	26 054

Всички трансфери на парични средства към Групата, напр. изплащане на дивиденди, се осъществяват след одобрението на най-малко 51% от всички собственици на асоциираните предприятия. През 2020 г. и 2019 г. Групата е получила дивиденди съответно в размер на 1 342 хил. лв. и 3 205 хил. лв.

Групата няма условни задължения или други поети ангажменти, свързани с нейните инвестиции в асоциирани предприятия.

6.2. Инвестиции в съвместни предприятия

Инвестициите в съвместни предприятия са отчетени по метода на собствения капитал. Датата на финансовите отчети на съвместни предприятия е 31 декември. Балансовата стойност на инвестициите и процент на участие на Групата в правата на глас и собствения капитал на съвместните предприятия могат да бъдат представени, както следва:

Име	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	2020 хил. лв.	Участие %	2019 хил. лв.	Участие %
Нюанс БГ АД	България	Безмитна търговия	538	50%	2 674	50%
Консорциум България Ер – Посока	България	Продажба на самолетни билети и хотелско настаняване	141	90%	132	90%
Консорциум България Ер И Посока	България	Продажба на самолетни билети и хотелско настаняване	55	70%	54	70%
Варнафери ООД	България	Транспортни услуги	-	50%	-	50%
			734		2 860	

Дяловете и акциите на съвместни предприятия не се търгуват на публична фондова борса и поради тази причина липсват котирани цени на активен пазар.

Обобщена финансова информация за съществени съвместни предприятия на Групата е представена по-долу. Тя отразява сумите, представени във финансовия отчет на съответното асоциирано предприятие след корекции във връзка с прилагането на метода на собствения капитал (вкл. корекции на справедлива стойност) или корекции за разлики в счетоводната политика:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Нетекущи активи	8 447	10 685
Текущи активи	6 500	12 772

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Общо активи	14 947	23 457
Нетекущи пасиви	22	1 308
Текущи пасиви	16 968	18 779
Общо пасиви	16 990	20 087
Нетни активи	(2 043)	3 370
Приходи	19 135	54 448
(Загуба)/печалба за годината	(2 246)	1 074
(Загуба)/печалба след данъци	(2 266)	718
Общ всеобхватна (загуба)/доход за годината	(2 266)	718

Равнение на финансовата информация, посочена по-горе, с балансовата стойност на инвестициите в съществени съвместни предприятия е представено, както следва:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Общо нетни активи към 1 януари	3 371	4 560
Печалба за годината	(2 266)	718
Платени дивиденди	(3 148)	(1 905)
Общо нетни активи към 31 декември	(2 043)	3 373
Дялово участие на Групата (в хил. лв.)	734	2 860
Балансова стойност на инвестицията	734	2 860

Всички трансфери на парични средства към Групата, напр. изплащане на дивиденди, се осъществяват след одобрението на съвместните предприятия. През 2020 г. и 2019 г. получените дивиденди са в размер на 1 574 хил. лв. 952 хил. лв. Съвместните предприятия не са борсови дружества.

Групата няма условни задължения или други поети ангажименти, свързани с нейните инвестиции в съвместни предприятия.

7. Отчитане по сегменти

Ръководството, отговорно за вземане на оперативни решения, определя оперативните сегменти базирайки се на видовете дейности, основните продукти и услуги, които се осъществяват от Групата. Дейността на Групата се разглежда като съвкупност от единици – оперативни сегменти, които могат да варират в зависимост от естеството и развитието на конкретен сегмент, като се отчита влиянието на рискови фактори, парични потоци, продукти и пазарни изисквания.

Всеки от оперативните сегменти се управлява отделно, доколкото той изисква отделни технологии и ресурси, както и отделни маркетингови подходи. Прилагането на МСФО 8 не е повлияло при идентифициране на основните оперативни сегменти на Групата в сравнение с тези определени в последния годишен консолидиран финансов отчет.

Съгласно МСФО 8 обявените печалби по сегменти, се основават на информацията, която се използва за нуждите на вътрешно управленско отчитане и която се преглежда регулярно от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

При отчитането по сегменти според МСФО 8 Групата прилага същата политика на оценяване, както в последния годишен консолидиран финансов отчет. Всички трансфери между сегментите се оценяват и признават по пазарни цени и условия.

Основните оперативни сегменти на Групата са следните: Производство, търговия и услуги; Финанси; Транспортен сектор; Недвижими имоти и инженеринг.

Информацията за оперативните сегменти на Групата е обобщена, както следва:

Оперативни сегменти	Производство, търговия и услуги хил. лв.	Финансов сектор хил. лв.	Транспортен сектор хил. лв.	Недвижими имоти и инженеринг хил. лв.	Елиминации хил. лв.	Консолидиран хил. лв.
31.12.2020						
Приходи от нефинансова дейност от външни клиенти	66 786	31 601	177 819	14 215	218	290 639
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	(87)	562	-	(14)	-	461
Печалба от продажба на нетекущи активи	4	(65)	2 245	614	-	2 798
Междусегментни приходи от нефинансова дейност	12 761	3 956	6 558	261	(23 536)	-
Общо приходи от нефинансова дейност	79 464	36 054	186 622	15 076	(23 318)	293 898
Приходи от застраховане от външни клиенти	-	371 445	-	-	-	371 445
Междусегментни приходи от застраховане	-	5 848	-	-	(5 848)	-
Общо приходи от застраховане	-	377 293	-	-	(5 848)	371 445
Нетен резултат от застраховане	-	50 342	-	-	(4 626)	45 716
Приходи от лихви	6 376	180 415	2 697	1 219	(11 336)	179 371
Разходи за лихви	(6 445)	(25 516)	(13 639)	(2 982)	11 336	(37 246)
Нетни приходи от лихви	(69)	154 899	(10 942)	(1 763)	-	142 125
Нетен резултат от операции с финансови инструменти	2 590	55 308	3 556	500	5 979	67 933
Оперативни и административни разходи	(78 883)	(238 397)	(205 998)	(13 826)	18 215	(518 889)
Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	26	-	(1 426)			(1 400)
Други финансови приходи/ (разходи)	(588)	30 701	7 164	(286)	7 401	44 392
Доход за разпределяне по осигурителни партии	-	(30 687)	-	-	-	(30 687)
Печалба за периода преди данъци	2 540	58 220	(21 024)	(299)	3 651	43 088
Разходи за данъци върху дохода	(287)	(5 270)	2 048	(16)	-	(3 525)
Нетен резултат за периода	2 253	52 950	(18 976)	(315)	3 651	39 563
Активи на сегмента	684 653	10 892 306	1 083 735	318 531	(2 280 035)	10 699 190
Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	363	-	22 150	2	1 738	24 253
Общо консолидирани активи	685 016	10 892 306	1 105 885	318 533	(2 278 297)	10 723 443
Пасиви на сегмента	228 392	8 610 565	650 758	147 177	(717 794)	8 919 098
Общо консолидирани пасиви	228 392	8 610 565	650 758	147 177	(717 794)	8 919 098

Оперативни сегменти	Производство, търговия и услуги хил. лв.	Финансов сектор хил. лв.	Транспортен сектор хил. лв.	Недвижими имоти и инженеринг хил. лв.	Елиминации хил. лв.	Консолидиран хил. лв.
31.12.2019						
Приходи от нефинансова дейност от външни клиенти	77 500	39 273	348 931	13 595	(1 933)	477 366
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	819	1 030	-	(13)	-	1 836
Печалба от продажба на нетекущи активи	(4)	79	355	-	(10)	420
Междусегментни приходи от нефинансова дейност	15 761	2 964	5 610	441	(24 776)	-
Общо приходи от нефинансова дейност	94 076	43 346	354 896	14 023	(26 719)	479 622
Приходи от застраховане от външни клиенти	-	400 454	-	-	-	400 454
Междусегментни приходи от застраховане	-	4 981	-	-	(4 981)	-
Общо приходи от застраховане	-	405 435	-	-	(4 981)	400 454
Нетен резултат от застраховане	-	47 761	-	-	(4 580)	43 181
Приходи от лихви	6 082	193 943	4 229	1 638	(11 879)	194 013
Разходи за лихви	(7 014)	(29 077)	(13 910)	(3 234)	11 923	(41 312)
Нетни приходи от лихви	(932)	164 866	(9 681)	(1 596)	44	152 701
Нетен резултат от операции с финансови инструменти	3 948	74 325	6 638	-	6 490	91 401
Оперативни и административни разходи	(91 272)	(241 629)	(345 052)	(13 168)	17 751	(673 370)
Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал		26	5 163			5 189
Други финансови приходи/ (разходи)	(1 379)	74 890	(3 614)	(149)	(4 891)	64 857
Доход за разпределяне по осигурителни партии	-	(69 522)	-	-	-	(69 522)
Печалба за периода преди данъци	4 441	94 063	8 350	(890)	(11 905)	94 059
Разходи за данъци върху дохода	399	(7 242)	(86)	18	(503)	(7 414)
Нетен резултат за периода	4 840	86 821	8 264	(872)	(12 408)	86 645
Активи на сегмента	680 003	10 246 137	890 916	304 138	(2 242 550)	9 878 644
Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	3 769	-	21 968	-	3 175	28 912
Общо консолидирани активи	683 772	10 246 137	912 884	304 138	(2 239 375)	9 907 556
Пасиви на сегмента	226 953	8 009 355	526 311	132 333	(663 885)	8 231 067
Общо консолидирани пасиви	226 953	8 009 355	526 311	132 333	(663 885)	8 231 067

8. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Групата включват земи, сгради, машини и съоръжения, оборудване, транспортни средства, ремонт на наети активи, разходи за придобиване на нетекущи активи и други. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

2020 г.	Земя	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения и резервни части	Транспортни средства	Ремонт на наети активи	Други	Разходи по придобиване и аванси	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари 2020 г.	52 157	136 486	164 083	86 093	123 875	23 373	81 193	34 818	702 078
Новопридобити активи:									
- отделно придобити	-	78	5 050	607	1 077	-	1 621	15 986	24 419
Отписани активи									
- отделно отписани	(7)	(56)	(1 943)	(780)	(1 961)	-	(100)	(4 677)	(9 524)
- рекласификация към нематериални активи	-	-	19	-	197	-	1	(217)	-
Салдо към 31 декември 2020 г.	52 150	136 508	167 209	85 920	123 188	23 373	82 715	45 910	716 973
Амортизация									
Салдо към 1 януари 2020 г.	-	(31 364)	(121 524)	(35 901)	(62 292)	(23 373)	(43 599)	-	(318 053)
Амортизация на отписани активи:									
- отделни отписани	-	29	1 610	609	902	-	98	-	3 248
Амортизация за годината	-	(3 990)	(7 606)	(1 473)	(13 449)	-	(4 091)	-	(30 609)
Салдо към 31 декември 2020 г.	-	(35 325)	(127 520)	(36 765)	(74 839)	(23 373)	(47 592)	-	(345 414)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	52 150	101 183	39 689	49 155	48 349	-	35 123	45 910	371 559

- за периода, приключващ на 31 декември 2019 г.

2019 г.	Земя	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения и резервни части	Транспортни средства	Ремонт на наети активи	Други	Разходи по придобиване и аванси	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари 2019 г.	51 543	139 880	184 325	85 637	125 760	26 830	77 035	40 461	731 471
Новопридобити активи:									
- от бизнес комбинации	-	2	-	-	-	-	-	-	2
- отделно придобити	657	720	3 835	1 008	1 170	1 075	4 201	2 248	14 914
Отписани активи									
- отделно отписани	(28)	(3 559)	(944)	(552)	(1 294)	-	(23)	(5 492)	(11 892)
- от бизнес комбинации	(15)	(557)	(725)	-	(95)	-	(20)	-	(1 412)
-рекласификация към активи с право на ползване	-	-	(22 408)	-	(1 666)	(4 494)	-	(1 306)	(29 874)
-рекласификация към нематериални активи	-	-	-	-	-	(38)	-	(1 093)	(1 131)
Салдо към 31 декември 2019 г.	52 157	136 486	164 083	86 093	123 875	23 373	81 193	34 818	702 078
Амортизация									
Салдо към 1 януари 2019 г.	-	(28 637)	(122 671)	(34 680)	(58 574)	(25 715)	(40 297)	-	(310 574)
Новопридобити от бизнес комбинации	-	(1)	-	-	-	-	-	-	(1)
Амортизация на отписани активи:									
- от бизнес комбинации	-	515	504	-	95	-	20	-	1 134
- от рекласификация към активи с право на ползване	-	-	8 033	-	125	2 750	-	-	10 908
- отделни отписани	-	1 128	1 846	282	1 744	-	23	-	5 023
Амортизация за годината	-	(4 369)	(9 236)	(1 503)	(5 682)	(408)	(3 345)	-	(24 543)
Салдо към 31 декември 2019 г.	-	(31 364)	(121 524)	(35 901)	(62 292)	(23 373)	(43 599)	-	(318 053)
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	52 157	105 122	42 559	50 192	61 583	-	37 594	34 818	384 025

Всички разходи за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Оперативни и административни разходи“.

Балансова стойност на заложените като обезпечение по заеми имоти, машини и съоръжения на Групата към 31 декември, е както следва:

	Земя	Сгради	Машини, съоръжения и оборудване	Транспортни средства	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	1 173	16 091	37 082	95	10	54 451
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	509	16 655	59 601	786	12	77 563

9. Активи с право на ползване

Активите с право на ползване на Групата включват летателни апарати, подобрения на наети летателни апарати, транспортни средства, сгради, и машини и съоръжения, свързани с права на ползване на тези наети активи. Балансовата стойност на тези активи може да бъде анализирана, както следва:

	Летателни апарати хил. лв.	Подобрения на наети летателни апарати хил. лв.	Транспортни средства хил. лв.	Сгради хил. лв.	Машини и съоръжения хил. лв.	Общо активи с право на ползване хил. лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2020 г.	161 585	19 988	3 824	73 118	23 692	282 207
Новопридобити	106 524	48 884	1 553	14 397	-	171 358
Отписани	-	-	(666)	(9 672)	(419)	(10 757)
Преоценка	99 084	-	-	-	-	99 084
Салдо към 31 декември 2020 г.	367 193	68 872	4 711	77 843	23 273	541 892
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2020 г.	(32 924)	(6 486)	(1 353)	(7 754)	(9 386)	(57 903)
Амортизация за годината	(32 924)	(21 310)	(1 818)	(18 498)	(975)	(75 525)
Отписани	-	-	666	7 969	-	8 635
Салдо към 31 декември 2020 г.	(65 848)	(27 796)	(2 505)	(18 283)	(10 361)	(124 793)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	301 345	41 076	2 206	59 560	12 912	417 099

	Летателни апарати хил. лв.	Подобрения на наети летателни апарати хил. лв.	Транспортни средства хил. лв.	Сгради хил. лв.	Машини и съоръжения хил. лв.	Общо активи с право на ползване хил. лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2019 г.	-	-	1 666	18 167	22 408	42 241
Ефект от МСФО 16 Лизинг	161 585	15 568	778	39 283	1 284	218 498
Новопридобити	-	4 420	1 380	30 069	-	35 869
Отписани	-	-	-	(14 401)	-	(14 401)
Салдо към 31 декември 2019 г.	161 585	19 988	3 824	73 118	23 692	282 207
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2019 г.	-	-	(125)	-	(8 033)	(8 158)
МСФО 16 Лизинг – Рекласификация на активи	-	(2 750)	-	-	(124)	(2 874)
Амортизация за годината	(32 924)	(3 736)	(1 228)	(15 990)	(1 229)	(55 107)
Отписани	-	-	-	8 236	-	8 236
Салдо към 31 декември 2019 г.	(32 924)	(6 486)	(1 353)	(7 754)	(9 386)	(57 903)
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	128 661	13 502	2 471	65 364	14 306	224 304

Всички разходи за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Оперативни и административни разходи“.

През 2020 г. Групата е сключила договори за лизинг на три самолета тип Airbus, A-320 с опция за покупка в края на срока съответно за всеки от договорите. През 2020 г. методът за последваща оценка на активите от група Летателни апарати и транспортни средства е променен на преоценена стойност съгласно изискванията на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения. При анализа на справедливите стойности и прехода към модела на преоценената стойност ръководството е достигнало до заключение, че няма необходимост от отчитане на ефекти в сумите за предходни периоди от ретроспективно прилагане на промяната, тъй като балансовите стойности са разумно приближение на техните справедливи стойности. Към 31.12.2020 г. е призната преоценка, отнасяща се за новопридобити летателни апарати, за периода в друг всеобхватен доход в размер на 83 176 хил. лв. нетно от данъци, на база на получени оценки от независими лицензирани оценители.

Ако беше приложен моделът на цената на придобиване, преносните стойности на преоценените активи от група Летателни апарати и транспортни средства щяха да възлизат на 202 261 хил. лв. (2019 г.: 128 661 хил. лв.).

Подобренията на наети активи включват ремонти на наети самолети и/или двигатели и други части на самолети, извършени през предходни отчетни периоди, и първоначалните разходи, свързани с наети активи. Към 31.12.2020 г. първоначалните разходи, свързани с наети активи са в размер на 578 хил. лв. и представляват извършени разходи за основни ремонти, прегледи и поддръжка на наети самолети и/или двигатели и други части на самолети, които покриват цикли на експлоатация за самолетите, по-дълги от една година.

Задълженията за лизинг, съответстващи на активите с право на ползване, са представени в пояснение 31 Лизингови задължения.

10. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Групата включват земи, сгради, хангари и обслужващи пристройки, които се държат с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала.

Инвестиционните имоти са представени в консолидирания финансов отчет на Групата, като е използван модел на справедливата стойност. Промени в балансовите стойности, отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат представени както следва:

	Инвестиционни имоти хил. лв.
Балансова стойност към 1 януари 2019 г.	422 174
Новопридобити активи	
- чрез разходи за придобиване	2 236
- отделно придобити	4 574
Печалба от промяна на справедливата стойност на инвестиционни имоти	2 501
Загуба от промяна на справедливата стойност на инвестиционни имоти	(665)
Отписани активи	(9 557)
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	421 263
Новопридобити активи	
- чрез разходи за придобиване	653
- отделно придобити	18 168
Печалба от промяна на справедливата стойност на инвестиционни имоти	1 717
Загуба от промяна на справедливата стойност на инвестиционни имоти	(1 256)
Отписани активи	(60)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	440 485

Справедливата стойност на инвестиционните имоти на Групата е определена на база оценки от лицензирани оценители и от изготвени доклади на вътрешни експерти, които се базират на актуални пазарни нива.

Инвестиционни имоти, заложили като обезпечения на задължения, са в общ размер на 154 317 хил. лв. (2019 г.: 87 537 хил. лв.)

Доходите от инвестиционни имоти за 2020 г. възлизат на 14 499 хил. лв. (2019 г.: 12 613 хил. лв.) и са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Приходи от нефинансова дейност“. Преките оперативни разходи в размер на 1 378 хил. лв. са отчетени в реда „Оперативни разходи“ (2019 г.: 1 494 хил. лв.).

11. Репутация

Основните промени в балансовата стойност на репутацията произтичат от извършените годишни тестове за обезценка и от придобиването на дъщерни дружества в Групата през отчетния период.

	Репутация хил. лв.
За 2019 г.	
Салдо към 1 януари	28 425
Призната загуба от обезценка през периода	(4 084)
Салдо към 31 декември	24 341
За 2020 г.	
Салдо към 1 януари	24 341
Призната загуба от обезценка през периода	(275)
Салдо към 31 декември	24 066

В следствие на извършения годишен тест за обезценка за 2020 г. балансовата стойност на репутацията е разпределена по следните обекти, генериращи парични потоци:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Сегмент "Финанси"	15 559	15 559
Сегмент "Производство, търговия и услуги"	7 769	7 769
Сегмент "Транспорт"	566	566
Сегмент "Недвижими имоти и инженеринг"	172	447
	24 066	24 341

Възстановимата стойност на единиците, генериращи парични потоци е определена на база изчисляване на стойността в употреба. При изчисленията са използвани прогнозни стойности на паричните потоци въз основа на финансови бюджети, одобрени от ръководството, които обхващат петгодишен период. Паричните потоци след петгодишния период са екстраполирани с помощта на постоянни проценти на нарастване, които са характерни за сектора, в който оперира всеки от обектите, генериращ парични потоци. Използваните дисконтови проценти отразяват специфичните рискове, свързани със сегмента, в който оперира всеки от обектите, генериращ парични потоци.

През 2020 г. е извършена обезценка на репутацията за сегмент Недвижими имоти и инженеринг в размер на 275 хил. лв.

През 2019 г. е извършена обезценка на репутацията за сегменти: Финанси в размер на 2 610 хил. лв., за Производство, търговия и услуги в размер на: 1 304 хил. лв., за Транспорт 95 хил. лв., Недвижими имоти и инженеринг 75 хил. лв.

Обезценката на репутацията е включена на ред „Оперативни и административни разходи“ в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

12. Други нематериални активи

Балансовите стойности на нематериалните активи на Групата за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

2020 г.	Търговски марки	Лицензи и патенти	Програмни продукти	Връзки с клиенти	Продукти от развойна дейност	Разходи по проучване и оценка	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност								
Салдо към 1 януари 2020 г.	49 096	9 702	11 250	6 058	1 145	7 324	128 546	213 121
Новопридобити активи:								-
- отделно придобити	-	391	186	-	-	-	1 577	2 154
Отписани активи								
- отделно отписани	-	(1)	-	-	(7)	-	(355)	(363)
- рекласифицирани	-	-	1 509	-	-	-	(1 509)	-
Салдо към 31 декември 2020 г.	49 096	10 092	12 945	6 058	1 138	7 324	128 259	214 912
Амортизация								
Салдо към 1 януари 2020 г.	(33 138)	(7 435)	(10 769)	(6 007)	(52)	-	(23 392)	(80 793)
Отписани	-	-	-	-	7	-	15	22
Амортизация	(1 418)	(497)	(532)	(51)	-	-	(2 147)	(4 645)
Салдо към 31 декември 2020 г.	(34 556)	(7 932)	(11 301)	(6 058)	(45)	-	(25 524)	(85 416)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	14 540	2 160	1 644	-	1 093	7 324	102 735	129 496

- за периода, приключващ на 31 декември 2019 г.

2019 г.	Търговски марки	Лицензи и патенти	Програмни продукти	Връзки с клиенти	Продукти от развойна дейност	Разходи по проучване и оценка	Учредени вещни права	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност									
Салдо към 1 януари 2019 г.	55 627	9 508	10 581	6 058	1 145	9 595	13 811	131 354	237 679
Новопридобити активи:									
- отделно придобити	-	158	305	-	-	119	-	992	1 574
- рекласифицирани в имоти, машини и съоръжения	-	53	409	-	-	-	-	669	1 131
Отписани активи									
- рекласифицирани активи към активи с право на ползване	-	-	-	-	-	-	(13 811)	(4 356)	(18 167)
- отписани активи	(6 531)	(17)	(45)	-	-	(2 390)	-	(113)	(9 096)
Салдо към 31 декември 2019 г.	49 096	9 702	11 250	6 058	1 145	7 324	-	128 546	213 121
Амортизация									
Салдо към 1 януари 2019 г.	(38 289)	(6 942)	(10 213)	(5 594)	(52)	-	-	(18 858)	(79 948)
Отписани	6 531	-	1	-	-	-	-	96	6 628
Амортизация	(1 380)	(493)	(557)	(413)	-	-	-	(4 630)	(7 473)
Салдо към 31 декември 2019 г.	(33 138)	(7 435)	(10 769)	(6 007)	(52)	-	-	(23 392)	(80 793)
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	15 958	2 267	481	51	1 093	7 324	-	105 154	132 328

Търговски марки

Търговските марки на Групата включват марка „България Ер“, национален превозвач и марка Арена-Армеец, представляваща име на мултифункционална зала в гр. София, България – Зала Арена Армеец.

Разходи по проучване и оценка

Разходите по проучване и оценка се състоят от предоставени права и капитализирани разходи по проучване и оценка.

Към 31.12.2020 г. са отчетени разходи за проучване и оценка в Блок 1-12 Кнежа в размер на 7 324 хил. лв. (2019 г.: 7 324 хил. лв.).

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Блок 1-12 Кнежа	7 324	7 324
	7 324	7 324

Към края на отчетния период ръководството е направило технически и финансов преглед на активите по проучване и оценка с цел потвърждаване на намерението за продължаване на проучвателните дейности.

През 2020 г. не са установени индикации за обезценка на разходи по проучване и оценка (2019: 2 390 хил. лв., в т.ч. в Блок 1-17 Овча могила – 1 753 хил. лв. и в Блок 1-12 Кнежа – 637 хил. лв., като същата е представена на ред „Разходи от оперативна дейност“ в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход).

Групата не е заложила нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

13. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на данъчни временни разлики и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни пасиви/(активи)	1 януари 2020 г. хил. лв.	Признати в друг всеобхватен доход хил. лв.	Признати в печалби и загуби хил. лв.	31 декември 2020 г. хил. лв.
Активи				
Имоти, машини и съоръжения и активи с право на ползване	8 631	9 908	434	18 973
Инвестиционни имоти	5 478	-	51	5 529
Финансови активи	4 203	(738)	2 579	6 044
Търговски и други нефинансови вземания	(415)	-	(319)	(734)
Материални запаси	(33)	-	(30)	(63)
Други активи	6 354	-	(397)	5 957
Пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	(1 900)	-	(352)	(2 252)
Провизии и търговски задължения	(381)	-	252	(129)
Неизползвани данъчни загуби	(5 370)	-	(2 392)	(7 762)
	16 567	9 170	(174)	25 563
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	(8 099)			(10 940)
Отсрочени данъчни пасиви	24 666			36 503

Отсрочените данъци за сравнителния период 2019 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви/(активи)	1 януари 2019 г.	Бизнес комбинация	Признати в друг всеобхватен доход	Признати в печалби и загуби	31 декември 2019 г.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Активи					
Имоти, машини и съоръжения	9 491	-	-	(860)	8 631
Инвестиционни имоти	5 397	-	-	81	5 478
Финансови активи	1 918	-	(103)	2 388	4 203
Търговски и други нефинансови вземания	(192)	(1)	-	(222)	(415)
Материални запаси	(48)	-	-	15	(33)
Други активи	7 035	-	-	(681)	6 354
Пасиви					
Пенсионни и други задължения към персонала	(1 592)	-	11	(319)	(1 900)
Провизии и търговски задължения	(398)	-	-	17	(381)
Неизползвани данъчни загуби	(5 805)	-	-	435	(5 370)
	15 806	(1)	(92)	854	16 567
Признати като:					
Отсрочени данъчни активи	(8 035)				(8 099)
Отсрочени данъчни пасиви	23 841				24 666

14. Предоставени кредити и аванси на банкови клиенти

Предоставените кредити и аванси могат да бъдат обобщени, както следва:

(а) Анализ по видове клиенти

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Граждани:		
В български лева	933 845	897 185
В чуждестранна валута	252 381	237 927
Предприятия:		
В български лева	945 346	796 857
В чуждестранна валута	613 161	765 313
Загуба от обезценка	(35 870)	(79 775)
Общо предоставени кредити и аванси на банкови клиенти	2 708 863	2 617 507

Предоставени кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2020 включват депозити при международни финансови институции по маржин сделки с деривати в размер на 1 556 хил. лв. (2019: 14 149 хил. лв.), включително резултат от сделки.

(б) Лихвени проценти

Кредитите, отпуснати в български лева и чуждестранна валута, се олихвяват с променлив лихвен процент. Според условията по тези кредити, лихвеният процент се изчислява въз основа на референтен лихвен процент на Банката или лихвен индекс за кредитите във валута - EURIBOR, LIBOR, плюс надбавка. Надбавката по редовните кредити е в границите от 2% до 5%, в зависимост от кредитния риск, отнасящ се за съответния кредитополучател, а по просрочените кредити се начислява допълнителна надбавка над договорения лихвен процент.

15. Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата могат да бъдат обобщени, както следва:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата		
Корпоративни акции, дялове и права	1 162 656	998 288
Български корпоративни облигации	232 178	208 117
Средносрочни български ДЦК	53 222	66 150
Дългосрочни български ДЦК	27 381	45 143
Ценни книжа, издадени или гарантирани в други държави	547 016	608 694
Деривативи, държани за търгуване	4 788	28
	2 027 241	1 926 420

Финансовите активи са оценени по справедлива стойност, определена на базата на борсовите котировки към датата на консолидирания финансов отчет или на база на оценки на независими оценители, определени към датата на консолидирания финансов отчет.

Печалбите и загубите са признати в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Нетен резултат от операции с финансови инструменти“.

16. Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Стойността на финансовите активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, включващи облигации и държавни ценни книжа, е представена, както следва:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Облигации	210 804	123 984
Държавни ценни книжа	506 791	410 197
Общо дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	717 595	534 181

Към 31 декември 2020 за дълговите инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, са заделени очаквани кредитни загуби в размер на 2 734 хил. лв. (2019 г.: 3 179 хил. лв.), които са отразени в капитала и не са намалили отчетната стойност на активите.

Към 31 декември 2020 държавни облигации, емитирани от българското правителство, с балансова стойност в размер на 116 743 хил. лв. (2019 г.: 118 279 хил. лв.) са заложили като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки в банковата дейност на Групата на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси.

17. Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Котирани капиталови инструменти	25 327	24 792
Некотирани капиталови инструменти	58 439	47 826
Общо капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	83 766	72 618

18. Други финансови активи, оценявани по амортизирана стойност

Сумите, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, които се отнасят към другите финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, са както следва:

	Пояснение	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Договори за заеми	18.1	179 731	193 789
Вземания по споразумения за обратно изкупуване	18.2	394 693	335 417
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	18.3	464 877	356 394
Вземания от свързани лица	46	172 468	186 605
Търговски вземания	18.4	115 382	126 134
Други		21 967	14 931
Обезценка		(20 381)	(41 738)
		1 328 737	1 171 532

18.1. Договори за заеми

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Вземания по предоставени заеми	138 487	133 665
Вземания по договори за цесии	41 244	60 124
	179 731	193 789

Заемите са предоставени при годишни лихвени равнища от 3% до 10% в зависимост от срочността на кредита.

Справедливата стойност на предоставените заеми не е определяна поотделно, тъй като ръководството счита, че балансовата им стойност дава реална представа за тяхната справедлива стойност.

18.2. Вземания по споразумения за обратно изкупуване

Към 31 декември 2020 г. Групата има сключени споразумения с клауза за обратно изкупуване на обща стойност 394 693 хил. лв. (2019 г.: 335 417 хил. лв.), в това число вземанията по лихви.

Коефициентът на обезпеченост на споразумения с клауза за обратно изкупуване, които са обезпечени със залог на български държавни ценни книжа, е минимум 100%. Коефициентът на обезпеченост на споразумения с клауза за обратно изкупуване, които са обезпечени със залог на корпоративни ценни книжа, е минимум 120%. Падежът на тези споразумения е между януари и юни 2021 г. (2019 г.: между януари и юни 2020 г.).

Групата не е идентифицирала съществени промени в степента на обезпеченост на вземанията по споразумения с клауза за обратно изкупуване, която да е повлияна от флуктуации в пазарните цени на инструментите, в резултат на Covid-19 пандемията.

18.3. Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

Към 31 декември 2020 г. дълговите инструменти, оценявани по амортизирана стойност се състоят от български държавни облигации, държавни облигации на страни от ЕС, български корпоративни облигации и чуждестранни корпоративни облигации, включващи размера на начислените лихви и скonto/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Български държавни облигации	213 470	155 392
Чуждестранни държавни облигации	214 915	181 129
Български корпоративни облигации	7 963	7 964
Чуждестранни корпоративни облигации	29 215	12 743
Загуба от обезценка	(686)	(834)
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	464 877	356 394

Към 31 декември 2020 държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер на 148 013 хил. лв. (2019 г.: 107 654 хил. лв.) са заложили като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси.

18.4. Търговски вземания

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Търговски вземания, брутна сума	130 909	148 542
Обезценка	(15 527)	(22 408)
Търговски вземания	115 382	126 134

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски вземания на Групата са прегледани относно индикации за обезценка. Някои търговски вземания са били отписани и съответната обезценка в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Оперативни и административни разходи“. Обезценените вземания са били дължими главно от търговски клиенти, които са имали финансови затруднения.

19. Данъчни вземания

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
ДДС за възстановяване	1 319	1 576
Надвнесен корпоративен данък	430	10
Акциз за възстановяване	-	3
Други надвнесени данъци	8	29
	1 757	1 618

20. Вземания по застрахователни и презастрахователни договори

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Вземания по начислени премии по застрахователни договори	45 594	50 635
Разчети по презастрахователни договори	98	78
Разчети по съзастрахователни договори	238	138
	45 930	50 851

Вземанията по начислени премии по застрахователни договори представляват дължими застрахователни премии от застраховани лица по договори с разсрочени плащания. Вземанията подлежат на тест за обезценка, съгласно изискванията на Наредба № 53, която е намалена в брутната стойност на вземанията. Групата не е идентифицирало съществени промени в степента на събираемост на вземанията по застрахователни договори, в резултат на Covid-19 пандемията.

21. Други вземания

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Нетекущи други вземания		
Авансови плащания	259	401
Предплатени разходи и други вземания	273	285
Нетекущи други вземания	532	686
Текущи други вземания		
Авансови плащания	17 223	14 378
Предплатени разходи	7 105	5 618
Други вземания	5 416	8 716
Текущи други вземания	29 744	28 712
Общо други вземания	30 276	29 398

Значимата част от краткосрочните авансови плащания в общ размер на 17 223 хил. лв. (2019 г.: 14 378 хил. лв.), представляват краткосрочни депозити, платени гаранционни суми по сключените договори за оперативен лизинг на самолети, вземания по гаранции за обслужване на летища, гаранции за наем на помещения и други договори и гаранция за безмитно-валутна търговия към Митница София.

Краткосрочните предплатени разходи в общ размер на 7 105 хил. лв. (2019 г.: 5 618 хил. лв.) представляват предплатени разходи за реклама, наеми, застраховки и др.

22. Материални запаси

Материалните запаси, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Материали	16 720	16 938
Продукция	1 853	1 613
Стоки	1 121	868
Незавършено производство	1 676	1 965
Резервни части	6 599	7 004
Активи, придобити от обезпечения	31 363	33 891
Други	37	52
	59 369	62 331

Към 31 декември 2020 г. материални запаси на Групата в размер на 5 027 хил. лв. (2019 г.: 5 015 хил. лв.) са предоставени като обезпечения по задължения към банки.

Активите, придобити от обезпечения, в размер на 31 363 хил. лв. (2019 г.: 33 891 хил. лв.), се отнасят до активи, придобити от банковата дейност на Групата, които не отговарят на критериите за класифициране като държани за продажба и се отчитат съгласно изискванията на МСС 2 Материални запаси.

23. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Парични средства в брой и в банки:		
- български лева	1 796 728	1 657 848
- евро	137 007	196 823
- щатски долари	119 360	103 235
- други валути	168 692	178 198
Брутна стойност на пари и парични еквиваленти	2 221 787	2 136 104
Очаквани кредитни загуби	(155)	(69)
Пари и парични еквиваленти	2 221 632	2 136 035

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Парични средства в Централни Банки	1 590 560	1 511 983
Краткосрочни инвестиции и депозити	194 870	248 523
Предоставени ресурси и аванси на банки и в брой	417 918	364 331
Блокирани парични средства	18 284	11 198
	2 221 632	2 136 035

24. Собствен капитал

24.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Химимпорт АД към 31 декември 2020 г. се състои от 239 646 267 на брой (31.12.2019 г.: 239 646 267 бр.) обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция, като те включват 13 042 238 броя (31.12.2019 г.: 12 691 034 бр.) обикновени акции, придобити от дружества в Групата на Химимпорт. Обикновените акции на Химимпорт АД са безналични, поименни и свободно прехвърляеми и дават право на един глас и ликвидационен дял:

	2020 Брой акции	2019 Брой акции
Издадени и напълно платени акции на 1 януари	226 955 233	227 191 647
Изменение в собствени акции /обикновени акции/, притежавани от дъщерни дружества през периода	(351 204)	(236 414)
Акции, издадени и напълно платени на 31 декември	226 604 029	226 955 233

Списъкът на основните акционери, притежаващи обикновени акции на Дружеството-майка, е представен както следва:

	2020 Брой обикновени акции	2020 %	2019 Брой обикновени акции	2019 %
Инвест Кепитъл АД	173 487 247	72.39%	173 487 247	72.39%
Други юридически лица	49 792 119	20.78%	50 126 772	20.92%
Други физически лица	16 366 901	6.83%	16 032 248	6.69%
	239 646 267	100.00%	239 646 267	100.00%

Собствени акции, притежавани от дъщерни дружества

ЦКБ Груп АД	(1 296 605)	(0.54%)	(1 296 605)	(0.54%)
ЗАД Армеец	(236 007)	(0.10%)	(236 007)	(0.10%)
ПОАД ЦКБ Сила	(8 782 426)	(3.66%)	(8 431 222)	(3.52%)
Транс Интеркар ЕАД	(2 200)	-	(2 200)	-
Омега Финанс ООД	(2 725 000)	(1.14%)	(2 725 000)	(1.14%)
	(13 042 238)	(5.44%)	(12 691 034)	(5.30%)
Нетен брой акции	226 604 029		226 955 233	

Данъкът върху дивидентите за физически лица и чуждестранни юридически лица извън ЕС е в размер на 5%, като данъкът се удържа от brutната сума на дивидентите.

24.2. Премийен резерв

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Премийни резерви	246 850	247 070
Изменение на резервите от собствени акции, притежавани от дъщерни дружества	(388)	(220)
	246 462	246 850

През 2020 г. премийният резерв е намален с 388 хил. лв. в резултат на продадени собствени акции от дъщерни дружества на Групата.

Към 31 декември 2020 г. премиеният резерв е в размер на 246 462 хил. лв. (2019 г.: 246 850 хил. лв.). Премийният резерв е формиран от емисия на привилегировани акции от 2009 г. и две емисии на обикновени акции от 2007 г. и 2006 г.

24.3. Други резерви

Към 31 декември 2020 г. другите резерви са в размер на 287 583 хил. лв. (2019 г.: 179 123 хил. лв.), включващи 83 176 хил. лв. резерв от преоценка на активи с право на ползване, 21 225 хил. лв. – резерв за гарантиране на минимална доходност на УПФ и ППФ, (2019 г.: 18 698 хил. лв.), преоценки по планове за дефинирани доходи (183) хил. лв. (2019 г.: (323) хил. лв.) и други резерви.

25. Задължения към депозанти

Задълженията към депозанти са представени както следва:

Анализ по срочност и вид валута:	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Безсрочни депозити:		
В лева	1 739 734	1 416 465
В чуждестранна валута	304 296	289 513
	<u>2 044 030</u>	<u>1 705 978</u>
Срочни депозити:		
В лева	1 153 213	1 118 030
В чуждестранна валута	1 271 347	1 101 956
	<u>2 424 560</u>	<u>2 219 986</u>
Спестовни влогове:		
В лева	1 133 292	1 254 135
В чуждестранна валута	559 023	516 435
	<u>1 692 315</u>	<u>1 770 570</u>
Други депозити:		
В лева	7 697	6 409
В чуждестранна валута	270	898
	<u>7 967</u>	<u>7 307</u>
Общо задължения към депозанти	<u>6 168 872</u>	<u>5 703 841</u>

Анализ по вид клиент и вид валута:	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Депозити на граждани:		
В български лева	2 841 485	2 769 882
В чуждестранна валута	1 827 327	1 615 691
	<u>4 668 812</u>	<u>4 385 573</u>
Депозити на предприятия:		
В български лева	1 179 886	1 013 880
В чуждестранна валута	304 648	290 683
	<u>1 484 534</u>	<u>1 304 563</u>
Депозити на други институции:		
В български лева	12 565	11 277
В чуждестранна валута	2 961	2 428
	<u>15 526</u>	<u>13 705</u>
Общо задължения към депозанти	<u>6 168 872</u>	<u>5 703 841</u>

26. Други финансови задължения

		Текущи		Нетекущи	
		2020	2019	2020	2019
		хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност:					
Деривативи, държани за търгуване	26.1	-	10 079	-	-
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:					
Облигационни заеми	26.2	3 000	2 417	37 451	40 004
Банкови заеми	26.3	49 514	63 109	127 069	108 417
Други заеми и финансираня	26.4	23 040	7 120	6 161	14 090
Депозити от банки	26.5	66 092	19 415	-	-
Задължения по цесии		20 746	15 786	33 180	33 156
Задължения по споразумения за обратно изкупуване	26.6	15 449	13 160	-	-
Търговски задължения	26.7	97 347	87 871	1 114	18
Задължения към свързани лица	46	44 488	50 512	17 029	13 394
Общо балансова стойност		319 676	269 469	222 004	209 079

26.1. Деривативи, държани за търгуване

Към 31 декември 2020 г. деривативите, държани за търгуване в размер на 0 хил. лв., (2019 г.: 10 079 хил. лв.) са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, на ценни книжа, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар.

26.2. Облигационни заеми

Облигационните заеми, получени от Групата са както следва:

	Текущи		Нетекущи	
	2020	2019	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Облигационни заеми	3 000	2 417	37 451	40 004
	3 000	2 417	37 451	40 004

Балансовата стойност на задълженията на Групата по посочените облигационни заеми към 31 декември 2020 г. е в размер на 40 451 хил. лв. (2019 г.: 42 421 хил. лв.) и е изчислена по метода на ефективния лихвен процент.

26.3. Банкови заеми

Банковите заеми на Групата представляват получени средства от български банки, които са предназначени за финансиране на инвестиционни проекти на Групата и за подпомагане на текущата оперативна дейност на дружествата в Групата. Банковите заеми са класифицирани според срока за тяхното погасяване, договорен при отпускането на съответния заем.

	Текущи		Нетекущи	
	2020	2019	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Банкови заеми	49 514	63 109	127 069	108 417

26.3.1. Дългосрочни банкови заеми

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Револвиращи и инвестиционни банкови кредити	127 069	108 417
	127 069	108 417

Инвестиционни кредити

Групата е получила следните банкови заеми с инвестиционна цел:

- Групата е страна по договор за банков инвестиционен кредит, сключен на 30.01.2015 г. с падеж на 30.04.2023 г. Погасяването по заема се извършва в лева и е съгласно договорен погасителен план за целия срок на договора. Годишният лихвен процент по заема е в размер на ОДИ плюс 4.732%. Заемът е обезпечен с инвестиционни имоти с балансова стойност към 31.12.2020 г. в размер на 35 831 хил. лв.
- Групата е страна по договор за банков инвестиционен кредит, сключен на 23.12.2015 г. Падежът на заема е на 31.12.2025 г. Погасяването на главницата е в лева и е съгласно договорен погасителен план за целия срок на договора. Лихвеният процент се формира като сбор от "Осреднен депозитен индекс" плюс надбавка от 2.727 %. Обезпечение по заема са договорна ипотека на хангар, вземания на Групата, произтичащи от договори за наем, сключени с Луфтханза Техник София ООД в качеството му на наемател.
- Групата е страна по договор за банков инвестиционен кредит, сключен на 01.11.2016 г. Погасяването на главницата е в лева и е съгласно договорен погасителен план с начална дата от 31.10.2018 г. Падежът на заема е 30.09.2028 г. Лихвеният процент се формира като сбор от "Осреднен депозитен индекс" плюс надбавка от 2.727 %. Обезпечение по заема са договорна ипотека на земя и изградени върху нея сгради, паркинг и 2 броя КПП, специфични вземания на Групата, произтичащи от договор за наем, сключен с наемател.
- Групата е страна по договор за инвестиционен банков кредит, сключен на 11 август 2017 г., с падеж на 31 декември 2027 г. Лихвата по кредита е в размер на годишната лихва определена като сбор от приложимия към съответния период на олихвяване променлив базов лихвен индекс и надбавка към лихвения индекс в размер на 2.738 %. Заемът е обезпечен с ипотека върху недвижим имот в гр. София, залог на акции и вземания, собственост на Групата.
- Групата е страна по договор за инвестиционен банков кредит, сключен на 21 юни 2013 г., с падеж на 20 март 2029 г. Лихвата по кредита е в размер на тримесечен EURIBOR плюс 3 пункта надбавка, но не по-малко от 6%. Заемът е обезпечен с ипотека на недвижими имоти, залог на дълготрайни материални активи по реда на Закона за особените залози.
- Групата е страна по договор за инвестиционен банков кредит, сключен на 21 юни 2013 г., с падеж на 20 декември 2029 г. Лихвата по кредита е в размер на тримесечен EURIBOR плюс 3 пункта надбавка, но не по-малко от 6.5%. Заемът е обезпечен с ипотека на недвижими имоти, залог на дълготрайни материални активи по реда на Закона за особените залози.

Револвиращи кредити

- Групата е страна по договор за банков кредит, сключен на 05.10.2011 г. за сума в размер на 3 000 хил. лв., срокът за погасяване е удължен до 25.10.2024 г. Заемът е обезпечен с недвижими имоти. Годишният лихвен процент по заема е в размер на 4%, формиран на база на 1М ЮРИБОР плюс 4%, като лихвата не може да бъде по-ниска от 4%.
- Групата е страна по договор за банков кредит, сключен на 31.01.2019 г., за сума в размер на 4 950 хил. евро. за срок за погасяване до 31.01.2022 г. Заемът е обезпечен с банкови депозити. Годишният лихвен процент по заема е формиран на база на БЛП плюс 0.8%.

- Групата е получила три обезпечени банкови заема, отпуснати от българска търговска банка. Заемите са деноминирани в български лева и са с договорен размер съответно 6 000 хил. лв., 8 944 хил. лв. и 3 220 хил. лв. Лихвените проценти по заемите са 3.3% и 4%, с падежи през 2022 г.

За обезпечаване на два от заемите са учредени залози на държавни ценни книжа на Р. България с номинална стойност 8 950 хил. лв. и падеж през 2025 г. по единия заем и номинална стойност 11 300 хил. лв. и падежи на емисиите през 2021 г., 2025 г. и 2027 г. Един от заемите е обезпечен със залог върху парични средства в размер на 714 хил. лв., които са блокирани до погасяване му и застраховка "Финансов риск" със срок на валидност до февруари 2022 г.

- Групата има сключени 5 договора за банкови кредити с цел оборотни средства със срок на погасяване 31.10.2022 г., 31.01.2021 г., 31.03.2022 г. и два кредита със срок 30.12.2021 г. Годишният лихвен процент по заемите е в размер на 3% и 4% на договора за кредит, сключен през 2020 г. плюс 3 мес. Euribor, но не по-малко от 4%. Заемите са обезпечени със залог на вземания по договори за обществени поръчки за осигуряване на самолетни билети, за вземания по BSP постъпления, на вземания по договори на трети страни, както и с договори за поръчителство.
- Групата е страна по договор за револвиращ банков кредит, сключен на 28 януари 2008 г. със срок на погасяване 25 октомври 2024 г. Годишният лихвен процент по заема възлиза на едномесечен EURIBOR плюс 4% надбавка. Обезпечения – ипотека върху зърнобази в гр. Добрич и с. Генерал Колево (земи, сгради и трайно прикрепени машини и съоръжения), собственост на Групата.
- Групата е страна по договор за револвиращ банков кредит, сключен на 13 декември 2013 г. със срок на погасяване 30.09.2024 г. Годишният лихвен процент по заема възлиза на осреднен депозитен индекс (ОДИ) плюс 2.657% надбавка. Заемът е обезпечен със залог на някои материални запаси и имоти, машини и съоръжения, собственост на Групата.
- На 14.08.2020 Групата е сключила договор за банков кредит за оборотни средства в размер на 250 хил. лв. с годишна лихва БЛП в лева 2.5 % плюс договорна надбавка за кредитен риск 1 % или общо договорен процент 3.5 %. Договорен е гратисен период на главница до 19.03.2022 г. Считано от 20.03.2022 г. до 20.08.2023 г. (включително) кредита се погасява на седемнадесет равни ежемесечни вноски в размер на 13 500 лева и една последна вноска, дължима на 20.08.2023 г. в размер на 20 500 лева. За обезпечаване на получения заем Групата е заложила активи от групата на имоти, машини и съоръжения.
- Договор за банков кредит-овърдрафт сключен на 25.09.2020 г. за оборотни средства със срок на погасяване 20.09.2023 г. Годишният лихвен процент е в размер на базовия лихвен процент на банката плюс договорна надбавка 1.3 пункта. Заемът е обезпечен с Договор за особен залог върху някои настоящи и бъдещи вземания по конкретни сметки на Групата, открити в банката-кредитор.

26.3.2. Краткосрочни банкови заеми

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Краткосрочни револвиращи и инвестиционни банкови кредити	49 514	63 109
	49 514	63 109

Револвиращи кредити

- На 08.10.2019 г. Групата е сключила договор за банков кредит за оборотни средства в размер на 150 хил. лв. с годишна лихва БЛП в лева 2.5 % плюс договорна надбавка за кредитен риск 1 % или общо договорен процент 3.5 %. Договорен е гратисен период на главница една година до 19.10.2020 г. Считано от 20.10.2020 г. до 20.09.2021 г.

(включително) кредита се погасява на дванадесет равни месечни вноски в размер на 12 500 лв. За обезпечаване на получения заем Групата е заложила някои активи от групата на имоти, машини и съоръжения. Към 31.12.2020 г. остатъчен размер на кредита е 113 хил. лв.

- Групата е страна по договор за револвиращ банков кредит, сключен на 11 декември 2019 г. със срок на погасяване 30.08.2021 г. Годишната лихва по кредита за оборотни средства е определена като сбор от приложимия към съответния период на олихвяване променлив лихвен индекс и надбавка към него в размер на 2.50 %. Заемът е обезпечен с ипотека върху недвижим имот в гр. София, собственост на Групата, залог на някои вземания.
- Групата е страна по договор за банков кредит-овърдрафт сключен на 01.08.2018 г. за оборотни средства със срок на погасяване 20.08.2021 г. Годишният лихвен процент е в размер на базовия лихвен процент на Банката плюс договорна надбавка 1.7 пункта. Заемът е обезпечен със залог на вземания по конкретни разплащателни сметки в банката-кредитор и особен залог върху стоки, предназначени за безмитно валутна търговия на борда на самолети и/или в специализиран магазин. Общата стойност на стоките е до 220 хил. лв.
- Групата е страна по договор за банков кредит за предоставяне на оборотни средства със срок на погасяване 01.02.2021 г. Годишният лихвен процент в размер на базовия лихвен процент на Банката плюс договорна надбавка 1.7 пункта се дължи върху усвоената част от отпуснатия заем. Заемът е обезпечен с Договор за особен залог на вземания на трета страна по договор за наем на „Хангар с олекотена конструкция (ХОК)“ и свързващ коридор, находящи се в гр. София, район Слатина, Летище София.

26.4. Други заеми и финансираня

		Текущи			Нетекущи	
		2020	2019		2020	2019
		хил. лв.	хил. лв.		хил. лв.	хил. лв.
Други дългосрочни заеми и финансираня	26.4.2	23 040	7 120	26.4.1	6 161	14 090

26.4.1. Други дългосрочни заеми и финансираня

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Дългосрочни заеми	5 820	13 437
Финансираня по оперативни програми	341	653
	6 161	14 090

Други дългосрочни заеми са получени от трети лица – търговски дружества при годишни лихвени равнища от 3% до 8% в зависимост от срочността на кредита. Получените заеми не са обезпечени с активи на Групата. Плащанията по тях се извършват във валутата, в която са отпуснати.

Финансиранията се отнасят до придобити активи Станция за геофизични изследвания в нефтени и газови сондажи, Станция за сондажни геофизични изследвания в нефтени и газови сондажи по договор между „Проучване и добив на нефт и газ“ АД и ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност“ - Управляващ орган на ОПК към Министерство на икономиката и енергетиката - правоприменник на ИАНМСП, относно договор за безвъзмездна финансова помощ № 2ТМГ-02-21/13.06.2011 г. по оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие, и други.

26.4.2. Други краткосрочни заеми и финансираня

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Краткосрочните заеми	22 805	6 778
Финансираня по оперативни програми	235	342
	23 040	7 120

Краткосрочните заеми са получени при годишни лихвени равнища от 3% до 8% в зависимост от срочността на кредита. Заемите са класифицирани според крайния им срок за погасяване, който е през 2021 г. Справедливата стойност на получените заеми не е определяна по отделно, тъй като ръководството счита, че балансовата им стойност дава реална представа за тяхната справедлива стойност.

26.5. Депозити от банки

	Текущи	
	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Безсрочни депозити от местни банки		
-В български лева	24 196	7 206
-В чуждестранна валута	7 688	5 182
Срочни депозити от местни банки в български лева	22 000	-
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	9 204	4 630
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в български лева	70	220
Срочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	489	363
Срочни депозити от местни банки в чуждестранна валута	2 445	1 814
	66 092	19 415

26.6. Задължения по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа

Към 31 декември 2020 г. Групата има сключени споразумения с клауза за обратно изкупуване на ценни книжа с български дружества на обща стойност 15 449 хил. лв. (2019 г.: 13 160 хил. лв.), в това число и натрупани задължения по лихви по тях. Падежът на тези споразумения е до края на 2021 г.

26.7. Търговски задължения

	Текущи		Нетекущи	
	2020	2019	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Търговски задължения	97 347	87 871	1 114	18

Нетната балансова стойност на търговските задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

27. Задължения към осигурени лица

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Привлечени средства на доброволен пенсионен фонд	96 476	94 066
Привлечени средства на професионален пенсионен фонд	134 329	130 950
Привлечени средства на универсален пенсионен фонд	1 331 017	1 235 339
	1 561 822	1 460 355

Чистата стойност на активите на фондовете, управлявани от дъщерното дружество ПОАД ЦКБ-Сила към 31 декември 2020 г. е 1 561 822 хил. лв. Увеличението в размер на 101 467 хил. лв. спрямо задълженията към 31 декември 2019 г. основно се дължат на постъпления от положителен доход от инвестирането на средствата на осигурените лица, реализиран през 2020 г., постъпления от осигурителни вноски и намаление на изплатените суми по осигурителни договори.

Изменението в нетните активи в наличност за доходи е в резултат на:

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
В началото на периода	1 460 355	1 295 894
Постъпили осигурителни вноски	159 474	156 043
Постъпили суми от пенсионни фондове, управлявани от други пенсионно осигурителни дружества	41 442	44 318
Средства на лица възобновили осигуряването си в УПФ по реда на чл. 124а от КСО	80	99
Прехвърлени средства на лица от пенсионни схеми на ЕС, на ЕЦБ или на ЕИБ	2	2
Общо увеличение от осигурителни вноски	200 998	200 462
Доход от инвестиране средствата на фонда	30 687	69 522
Резултат от инвестиране на средствата на фонда	30 687	69 522
Изплатени пенсии	(139)	(134)
Еднократно изплатени суми на осигурени лица	(6 330)	(5 221)
Средства за изплащане на наследници на осигурени лица	(3 443)	(2 656)
Средства за превеждане в НОИ	(4 716)	(4 509)
Изплатени суми по осигурителни договори	(14 628)	(12 520)
Преведени суми на осигурени лица, преминали в други пенсионни фондове	(84 557)	(67 317)
Средства на лица променили осигуряването си по реда на чл.46 от КСО	(14 110)	(9 733)
Преведени данъци	(125)	(114)
Преведени суми на държавния бюджет	(28)	-
Преведени суми на осигурени лица към схеми на ЕС, на ЕЦБ или на ЕИБ	(17)	(2)
Прехвърлени средства в пенсионен резерв	(86)	(50)
Встъпителна такса	(8)	(12)
Такса за обслужване	(179)	(201)
Такса от доходността - 9%	(337)	(383)
Такса за обслужване (2020: 3.75%; 2019: 3.75%)	(5 683)	(5 527)
Инвестиционна такса (2020: 0.75%; 2019: 0.75%)	(10 450)	(9 654)
Такса за изтегляне	(10)	(10)
В края на периода	1 561 822	1 460 355

Нетните активи в наличност за доходи са разпределени както следва:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Индивидуални партии	1 560 607	1 459 150
Резерв за гарантиране на минимална доходност	1 215	1 205
Нетни активи в наличност за доходи	1 561 822	1 460 355

28. Възнаграждения на персонала

28.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала се състоят от текущи заплати и възнаграждения, разходи за социални осигуровки, неизползвани отпуски и провизии за пенсии, както следва:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Разходи за заплати	(102 314)	(101 211)
Разходи за социални осигуровки	(17 975)	(18 321)
Разходи за персонала	(120 289)	(119 532)

28.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Нетекущи:		
Провизии за пенсии	4 723	4 653
Нетекущи пенсионни задължения към персонала	4 723	4 653
Текущи:		
Задължения към персонала	8 675	11 856
Задължения към осигурителни институции	2 766	2 691
Провизии за пенсии	829	1 053
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	12 270	15 600
Пенсионни и други задължения към персонала	16 993	20 253

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към служители на Групата, които следва да бъдат уредени през 2021 г.

При определяне на пенсионните задължения са използвани актюерски допускания. Ръководството на Групата е направило предположения след консултации с независими актюери, които са използвани при определянето на размера на задълженията за изплащане на дефинирани доходи за отчетните периоди и се считат за възможно най-добрата преценка на ръководството. Действителните резултати обаче могат да се различават от направените предположения.

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Задължения за изплащане на дефинирани доходи	5 708	5 050
Разходи за текущ трудов стаж	589	568
Разходи за лихви	93	96
Преоценки - актюерски (печалби)/загуби от промени в демографските и финансовите предположения	(140)	499
Изплатени доходи	(698)	(505)
	5 552	5 708

29. Застрахователни резерви

Застрахователни технически резерви	Пояснение	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Резерви от дейност по Общо застраховане	29.1	258 376	262 933
Резерви от дейност по Животозастраховане	29.2	1 766	1 952
		260 142	264 885

Застрахователните резерви към 31.12.2020 г. са заделени в хода на застрахователната дейност на Групата, извършвана чрез ЗАД Армеец (общо застраховане) и ЗЕАД ЦКБ Живот (животозастраховане).

Адекватност на резервите

Периодично актюерите на Групата правят оценка дали общо формираните резерви, намалени с отсрочените аквизиционни разходи са достатъчни, за да покрият евентуални бъдещи плащания. Съгласно изискванията на регулаторните органи сумата на така формираните резерви трябва да бъде обезпечена напълно с инвестиции във високоликвидни активи.

При оценката за адекватност на резервите се взимат под внимание паричните потоци, насочени за плащане на обезщетения, парични потоци, генерирани от събрани премии, изплатени комисионни.

29.1. Резерви от дейност по Общо застраховане

		31.12.2020			31.12.2019		
	Пояснение	Застрахователни резерви	Презастрахователни активи	Нетно	Застрахователни резерви	Презастрахователни активи	Нетно
		хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Пренос-премиен резерв	29.1.1	87 854	(19 896)	67 958	97 869	(18 454)	79 415
Резерв за предстоящи плащания	29.1.2	169 153	(59 847)	109 306	163 214	(62 673)	100 541
Резерв за неизтекли рискове	29.1.3	6	-	6	419	-	419
Резерв за бонуси и отстъпки	29.1.4	1 363	(636)	727	1 431	(664)	767
		258 376	(80 379)	177 997	262 933	(81 791)	181 142

29.1.1. Пренос-премиен резерв

Пренос-премийният резерв към 31.12.2020 г., в размер на 87 854 хил. лв. (2019: 97 869 хил. лв.), е образуван за покриване на претенциите и административните разходи, които се очаква да възникнат след края на отчетния период по действащите към момента на оценка застрахователни или презастрахователни договори.

Размерът на пренос-премийния резерв е определен по метода на „точната дата“, съгласно който в резерва се включва частта от премийния приход, отнасяща се за времето между края на отчетния период и датата, на която изтича срока на застрахователния договор. Групата формира пренос-премийния си резерв на база начислените застрахователни премии, от които са приспаднати върнатите премии и отписани вземания по предсрочно прекратени договори, както и премиите по договори с изтекъл към датата на отчета срок. Предвид че застрахователят не провежда политика за отсрочване на аквизиционните си разходи, последните се признават в момента на сключване на застрахователния договор и се приспадат от начисления премиен приход при изчисление на пренос-премийния резерв.

Базата за образуване на резерва съответства на счетоводно признатия премиен приход. Като премиен приход се признава сумата, дължима от застрахователя за целия застрахователен период, която Групата има право да получи по силата на сключените през отчетната година договори. В начисления премиен приход се включват всички дължими за целия срок на действие на полицата вноски, като при многогодишни полици с разсрочено плащане на премията, поредната годишна вноска се начислява в момента на падежирането ѝ.

29.1.2. Резерв за предстоящи плащания

Резервът за предстоящи плащания към 31.12.2020 г., в размер на 169 153 хил. лв. (2019: 163 214 хил. лв.), се образува за покриване на обезщетения, суми и други плащания по силата на застрахователни или презастрахователни договори, както и на свързаните с тях разходи, по претенции, възникнали преди края на отчетния период, независимо дали са предявени или не, и които не са платени към същата дата. Стойността на резерва съответства на оценката на очакваните разходи за уреждане на всички претенции по събития, настъпили до края на отчетния период, включваща и прогнозния размер на непредявените претенции. Резервът за предстоящи плащания включва следните компоненти:

- ☐ предявени, но неизплатени претенции;
- ☐ възникнали, но непредявени претенции;
- ☐ разходи за уреждане на претенциите

Резерв за предявени, но неизплатени претенции (RBNS):

Стойността на RBNS е изчислена по метода „Претенция по претенция“, като включва очаквания размер на плащанията за всяка предявена, неизплатена претенция.

За предявените щети по съдебни искове, по които няма влезли в сила решения, за застраховки с достатъчно представителни данни, се прилагат корекционни коефициенти, изчислени съгл. чл.90, ал. 12 от Наредба № 53. Към 31.12.2020 г. корекционни коефициенти са приложени към предявените щети по съдебни искове по застраховки: „Каско“, „Гражданска отговорност на автомобилиста“, „Пожар и природни бедствия“ и „Обща гражданска отговорност“.

Когато обезщетението за вреда се изплаща под формата на анюитет, стойността на резерва е изчислена по признати актюерски методи, отчитайки срока на анюитета, стойността на периодичното плащане, възрастта на лицето и при използване на таблици за смъртност и безрисковата лихвена крива, публикувана от ЕЮРА. Съгласно съдебни решения по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, към 31.12.2020 г. Групата изплаща пет анюитетни претенции.

Резерв за възникнали, но непредявени претенции (IBNR):

Резервът включва очаквания размер на непредявените претенции, възникнали преди края на отчетния период. За определяне на IBNR резерва е използван верижно-стълбов метод, базиран на акумулираната стойност на платените или на предявените претенции. По всички видове

застраховки Групата разполага с данни за достатъчно продължителен период, за да се обхване пълния цикъл от развитие на претенциите, както и за да се използват статистически методи на изчисление. Стойността на резерва е определена отделно за дейността по активно презастраховане и директен бизнес.

По застраховка „Каско“ поради наличието на значителния обем на възстановените суми от регреси и достатъчно данни, на база на които да се прогнозира бъдещите приходи, Групата намалява резерва за възникнали, но непредявени щети с очакваните възстановявания по регреси. Последните са изчислени по верижно-стълбов метод на база възстановените суми по регреси за последните 11 години.

По застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите резервът за непредявени претенции е изчислен отделно за имуществени и неимуществени вреди. Стойността на резерва е изчислена на база данни за периода 2010 – 2020 г. Изчислението на резерва е извършено чрез верижно-стълбов метод на база акумулирани исторически стойности на предявените и изплатени претенции, при използване на средно претеглени коефициенти на развитие, като на двата подхода /на платени и предявени претенции/ е дадена еднаква тежест при определяне на крайния размер на резерва. Използваният метод за изчисление на резерва по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, е одобрен с Решение № 156 - ОЗ от 29.03.2020 г.

Към 31.12.2020 г. Групата не е образувала резерв за възникнали, но непредявени щети за застраховки: „Заболяване“, „Релсови превозни средства“, „Щети на имущество“, „Кредити“, „Гаранции“ и застраховка „Правни разноски“, предвид липса на необходимост от заделяне на такъв, с оглед историческите данни и резултатите получени при извършените изчисления.

Резерв за разходите за уреждане на претенции

Стойността на резерва за разходи за ликвидация е изчислена на база средни за една претенция очаквани разходи за ликвидация.

29.1.3. Резерв за неизтекли рискове

Резервът за неизтекли рискове към 31.12.2020 г., в размер на 6 хил. лв. (2019: 419 хил. лв.), се образува, когато очакванията за развитието на риска и разходите по действащите полици към края на отчетния период превишават размера на заделения пренос-премиен резерв.

По застраховка по раздел II, буква „А“, т. 10.1 от приложение № 1 към Кодекса за застраховането, когато сумата от очакваната крайна загуба и оперативните разходи по класа застраховка за съответната подписваческа година надвишават спечелената премия, Групата заделя резерв за неизтекли рискове в размер, равен на разликата между очакваната крайна загуба и оперативните разходи, от една страна, и заделения пренос-премиен резерв, от друга.

29.1.4. Резерв за бонуси и отстъпки

Резерва за бонуси и отстъпки се формира за всички договори, при които е предвидено връщане на премия при реализиран положителен резултат след изтичането им или е договорено финално уравниване на премията на базата на реализираните рискове през срока на застраховката.

Стойността на резерва е определена отделно за всяка полица с клауза за участие в резултата, като за всички действащи към момента на изчисление на резерва застраховки, спечелената премия е умножена с усреднен коефициент за връщане на премията, изчислен на базата на исторически данни. Към 31.12.2020 г. е приложен коефициент от 10%. За всички изтекли договори е изчислен конкретния размер на премията, подлежащ на връщане или когато не са налични достатъчни данни е приложен горния подход.

29.2. Резерви от дейност по Животозастраховане

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Математически резерв	593	542
Пренос-премиен резерв	829	1 137
Резерв за предстоящи плащания	344	273
	1 766	1 952

Застрахователните резерви от дейност Животозастраховане на Групата за 2020 г. са формирани при спазване на изискванията на Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд.

Използвани са следните основи при изчисляването на техническите резерви към 31.12.2020 г.:

За **пренос-премийния резерв** са използвани данни от действащите полици, издадени от Групата и признати като премиен приход за периода от началото на дейността до 2020 година. Към 31.12.2020 г. тези данни са изравнени със счетоводните данни.

За **резерва за предявени и неизплатени претенции** (предстоящи плащания) са използвани данни за постъпилите и неизплатени искове по полици към 31.12.2020 г. от регистъра на щетите в Групата, предоставени от направление „Застрахователни плащания“. По предявените по съдебен ред претенции са включени суми за съдебни разноси и лихви по делата.

За **резерва за възникнали, но непредявени претенции**, са използвани верижно-стълбовидни статистически методи.

За **математическия резерв** е използван проспективен метод по отношение на действащите към 31.12.2020 г. групови и индивидуални спестовни полици „Живот“.

Допълнителен **резерв за неизтекъл риск** не е заделен по застраховка „Заболяване“, защото резултатът по Приложения № 6 от Наредба 53 е положителен за 2019 г., но през 2020 г. е отрицателен. Съгласно същата Наредба изискването за заделяне на този вид резерв е резултатът да е отрицателен в последните 3 години, включително текущата

Запасен фонд не е формиран, защото през предходните години не се наблюдава съществено отклонение в размера на нетните квоти на щетите.

Резерв за бонуси и отстъпки не е заделян, тъй като по условията на застрахователните договори и вътрешните правила в Групата, бонуси и отстъпки се правят само в случаите на подновяване на полица от страна на застрахованото лице и изчисляване на квотата на щета по изтеклата полица.

Използвани са следните методи за изчисляване на резервите:

Пренос-премийният резерв е заделен по метода на точната дата (съгласно чл. 84 ал. 2 от Наредба № 53). Размерът на резерва възлиза на 829 хил. лева. (2019: 1 137 хил. лева)

Резервът за предстоящи плащания включва сумите за предявени и неизплатени претенции, възникнали и непредявени претенции (IBNR). Няма дължими разходи за уреждането на претенциите, свързани с висящите плащания.

За резерва за предявени и неизплатени претенции е използван методът “Претенция по претенция”, съгласно чл. 90 ал.1 от Наредба № 53. Допълнително, съгласно чл. 90 ал. 2 от претенциите по застрахователни договори, предявени по съдебен ред, за които Групата е уведомена и по които няма произнасяне на Съда, са включени в резерва за висящи плащания с цената на исковете, заедно с дължимите лихви и известните разноси по делата. Предвид малкия брой на съдебни искове - 3 броя, коефициент по алинея 12 на чл. 90 не е прилаган. Общият резерв за предявени и неизплатени претенции е 344 хил. лв., като основната сума се дължи на Допълнителна застраховка.

По отношение на валутата на резервите, всички действащи към 31.12.2020 г. полици са в EUR или лева, така, че за покритието на brutния размер на застрахователните резерви са използвани левови активи.

30. Задължения по застрахователни и презастрахователни договори

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Задължения към брокери и агенти	11 559	13 430
Разчети по презастрахователни договори	8 820	9 068
Разчети с Гаранционен фонд	768	483
Други застрахователни разчети	-	139
	21 147	23 120

31. Лизингови задължения

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Задължения по лизингови договори – нетекуща част	199 228	143 168
Задължения по лизингови договори – текуща част	50 212	47 505
Задължения по лизингови договори	249 440	190 673

Детайлна информация за групите активи с право на ползване е представена в пояснение 9.

С изключение на краткосрочните договори за лизинг и лизинга на активи с ниска стойност, всеки лизинг е отразен в консолидирания отчет за финансовото състояние като актив с право на ползване и задължение по лизинг. Променливите лизингови плащания, които не зависят от индекс или променливи проценти (например, лизингови плащания, базирани на процент от продажбите на Групата), се изключват от първоначалното оценяване на пасива и актива по лизинга.

Всеки лизинг обикновено налага ограничение, че активите с право на ползване могат да бъдат използвани само от Групата, освен ако Групата има договорно право да преотдава под наем актива на трето лице. Лизинговите договори или не могат да бъдат отменени, или могат да бъдат отменени само при заплащане на значителни санкции за предсрочно прекратяване. Някои лизингови договори съдържат опция за удължаване на лизинговия договор за следващ срок. Забранено е на Групата да продава или залага конкретни наети активи като обезпечение. Съгласно договор за лизинг на летателни апарати и помещения, Групата трябва да поддържа наетите активи в добро състояние и да ги върне в първоначалното им състояние или съгласно договорени изисквания след изтичане на лизинговия договор. Групата е длъжна да застрахова наетите активи и да заплаща такси за поддръжка в съответствие с договорите за лизинг.

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2020 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания						
	До 1 година хил. лв.	1-2 години хил. лв.	2-3 години хил. лв.	3-4 години хил. лв.	4-5 години хил. лв.	След 5 години хил. лв.	Общо хил. лв.
31 декември 2020 г.							
Лизингови плащания	59 565	55 237	40 155	29 935	28 015	78 871	291 778
Финансови разходи	(9 353)	(8 959)	(6 636)	(5 154)	(3 988)	(8 248)	(42 338)
Нетна настояща стойност	50 212	46 278	33 519	24 781	24 027	70 623	249 440

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2019 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания						Общо
	До 1	1-2	2-3	3-4	4-5	След 5	
	година	години	години	години	години	години	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
31 декември 2019 г.							
Лизингови плащания	55 291	49 269	37 315	24 886	14 820	33 840	215 421
Финансови разходи	(7 786)	(5 677)	(3 886)	(2 430)	(1 668)	(3 301)	(24 748)
Нетна настояща стойност	47 505	43 592	33 429	22 456	13 152	30 539	190 673

Лизингови плащания, които не отговарят на условията за признаване на задължение, са отчетени в печалбата или загубата за периода и представени в пояснение 41 Оперативни и административни разходи.

Към 31 декември 2020 г. Групата е поела ангажимент за плащания по краткосрочни лизингови договори и общата сума на поетите задължения към тази дата е 1 397 хил. лв. Тяхната падежна структура е както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания						Общо
	До 1	1-2	2-3	3-4	4-5	След 5	
	година	години	години	години	години	години	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
31 декември 2020 г.							
Лизингови плащания по договори, за които не е признат актив с право на ползване	927	201	93	45	29	102	1 397
31 декември 2019 г.							
Лизингови плащания по договори, за които не е признат актив с право на ползване	844	227	103	43	28	90	1 335

32. Данъчни задължения

Данъчните задължения включват:

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Корпоративен данък	1 574	1 422
Задължения за данък добавена стойност	1 228	1 167
Акциз за внасяне	208	270
Други данъци	2 383	2 124
	5 393	4 983

33. Други задължения

Другите задължения могат да бъдат обобщени, както следва:

		Краткосрочни			Дългосрочни	
		2020	2019		2020	2019
		хил. лв.	хил. лв.		хил. лв.	хил. лв.
Други задължения	33.2	50 941	54 668	33.1	6 165	5 075

33.1. Други дългосрочни задължения

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Финансиране за закупуване на нетекущи активи	712	988
Финансиране трансевропейски транспортни мрежи	18	19
Провизии	1 679	1 772
Други	3 756	2 296
	6 165	5 075

Групата участва в Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на Българската икономика BG161P003-1.1.04 Подкрепа за внедряване в производство на иновативни продукти, процеси и предоставяне на иновативни услуги“.

Програмата включва закупуване на:

- Трислойна линия за раздувно фолио и
- Поточна технологична линия от инсталация за ленти, станове и конфекция за тъкани изделия.

Към 31 декември 2020 г. Групата е бенефициент по силата на Решение за отпускане на финансова помощ за действие от 10 юни 2009 г. за отпускане на финансова помощ от Общността за проекти от общ интерес „Проучвания във връзка с проект за разширяване на пристанищен терминал Леспорт като част от пристанище Варна по отношение на прилагането на европейските стандарти в България“ – 2008-BG-90300-S в областта на трансевропейските транспортни мрежи (INEA).

33.2. Други краткосрочни задължения

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Продадени самолетни билети	18 662	20 121
Получени аванси	10 421	7 363
Гаранции	5 198	2 631
Задължения по концесионни възнаграждения	1 114	1 361
Други	15 546	23 192
	50 941	54 668

Задълженията по продадени билети в размер на 18 662 хил. лв. (2019 г.: 20 121 хил. лв.) представляват извършени продажби на самолетни билети, за които към датата на консолидирания финансов отчет не е настъпил момента на фактическо предоставяне на услугата т.е. извършване на превоза.

34. Приходи от нефинансова дейност

Приходите от нефинансова дейност на Групата могат да бъдат анализирани, както следва:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Приходи от извършени самолетни полети	106 595	261 143
Приходи от услуги	52 154	77 108
Приходи от продажба на продукция	38 907	49 333
Приходи от продажба на стоки	17 158	21 361
Други	75 825	68 421
	290 639	477 366

35. Печалба от продажба на нетекущи активи

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Приходи от продажба на нетекущи активи	6 854	2 158
Балансова стойност на продадени нетекущи активи	(4 056)	(1 738)
	2 798	420

36. Приходи от застраховане

		2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Приходи от застрахователни премии	36.1	202 014	219 823
Приходи от презастраховане		147 899	113 875
Приходи от регреси		11 987	10 439
Приходи от освободени застрахователни резерви		4 741	4 897
Други приходи от застраховане		4 804	51 420
		371 445	400 454

36.1. Приходи от застрахователни премии

	2020 хил. лв.	2020 %	2019 хил. лв.	2019 %
Каско	121 682	60.23%	126 166	57.39%
Отговорности МПС	39 868	19.74%	54 680	24.87%
Пожар и природни бедствия	18 698	9.26%	15 435	7.02%
Помощ при пътуване	2 049	1.01%	5 535	2.52%
Злополука	3 271	1.62%	4 459	2.03%
Обща гражданска отговорност	2 713	1.34%	2 942	1.34%
Разни финансови загуби	4 485	2.22%	2 655	1.21%
Допълнителна застраховка	2 197	1.09%	2 157	0.98%
Каско на летателни апарати	3 472	1.72%	2 442	1.11%
ГО свързана с летателни апарати	639	0.32%	665	0.30%
Товари по време на превоз	1 403	0.69%	1 420	0.65%
Каско на плавателни съдове	760	0.38%	774	0.35%
Кредити и лизинг	444	0.22%	75	0.03%
Болнична помощ / Заболяване	151	0.07%	163	0.07%
Живот и рента	136	0.07%	124	0.06%
ГО свързана с плавателни съдове	34	0.02%	66	0.03%
Щети на имущество	10	0.00%	62	0.03%
Застраховка на гаранции	2	0.00%	3	0.01%
	202 014	100.00%	219 823	100.00%

37. Разходи по застраховане

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Разходи по презастраховане	(170 114)	(178 476)
Изплатени застрахователни суми и обезщетения	37.1 (94 719)	(115 900)
Аквизиционни разходи	(45 116)	(49 716)
Разходи за ликвидация на щети	(5 351)	(6 730)
Други застрахователни разходи	(10 429)	(6 451)
	(325 729)	(357 273)

37.1. Изплатени застрахователни суми и обезщетения

През 2020 г. и 2019 г. са изплатени следните обезщетения по групи застраховки:

	2020 изплатени обезщетения хил. лв.	2020 относителен дъл %	2019 изплатени обезщетения хил. лв.	2019 относителен дъл %
Каско	(61 986)	65.44%	(68 025)	58.68%
Отговорности МПС	(24 252)	25.60%	(34 457)	29.73%
Щети на имущество	(8)	0.01%	(8)	0.01%
Помощ при пътуване	(1 554)	1.64%	(2 942)	2.54%
Злополука	(1 615)	1.71%	(1 974)	1.70%
Каско на летателни апарати	-	0.00%	(193)	0.17%
Каско на плавателни съдове	(163)	0.17%	(255)	0.22%
Застраховка заболяване	(70)	0.07%	(254)	0.22%
Допълнителна застраховка	(126)	0.13%	(297)	0.26%
Животозастраховане	(71)	0.07%	(246)	0.21%
Обща гражданска отговорност	(433)	0.46%	(198)	0.17%
Товари по време на превоз	(36)	0.04%	(92)	0.08%
Пожар и природни бедствия	(4 399)	4.66%	(6 940)	5.99%
ГО свързана с летателни апарати	-	0.00%	(19)	0.02%
ГО свързана с плавателни съдове	(6)	0.01%	-	0.00%
	(94 719)	100.00%	(115 900)	100.00%

38. Приходи от лихви

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Приходи от лихви по видове източници:		
Предприятия	79 569	90 186
ДЦК	44 691	44 118
Банки	2 870	7 395
Граждани	50 094	49 457
Други	2 147	2 857
	179 371	194 013

39. Разходи за лихви

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Разходи за лихви по видове източници:		
Предприятия	(14 758)	(14 331)
Граждани	(6 157)	(8 780)
Банки	(6 605)	(8 828)
Други	(9 726)	(9 373)
	(37 246)	(41 312)

40. Нетен резултат от операции с финансови инструменти

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Печалба от операции с ценни книжа и инвестиции	698 267	416 562
Приходи от дивиденди от финансови инструменти	18 914	20 762
	717 181	437 324
	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Загуба от операции с ценни книжа и инвестиции	(649 248)	(345 923)
	(649 248)	(345 923)
Нетен резултат от операции с финансови инструменти	67 933	91 401

41. Оперативни и административни разходи

	Пояснение	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Разходи за външни услуги		(115 829)	(212 049)
Разходи за материали		(54 301)	(113 695)
Отчетна стойност на продадените стоки		(19 119)	(20 303)
Разходи за персонала	28.1	(120 289)	(119 532)
Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи	8, 9, 11, 12	(111 054)	(87 883)
Изменение на запасите от продукция и незавършено производство		1 130	351
Обезценка на вземания		(54 861)	(62 483)
Други разходи		(44 566)	(57 776)
		(518 889)	(673 370)

Възнагражденията за ангажименти за независим финансов одит на дружествата в Групата за 2020 г., извършвани от регистрирани одитори, са в размер на 2 300 хил. лв. През годината са предоставяни данъчни консултации или други услуги, несвързани с одита, извършвани от регистрирани одитори, за които са начислени възнаграждения в размер на 238 хил. лв. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

42. Други финансови приходи, нетно

		2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Приходи от такси и комисионни, нетно	42.1, 42.2	65 827	65 406
Нетен резултат от промяна на валутни курсове		(22 986)	410
Други финансови приходи/ (разходи)		1 551	(959)
		44 392	64 857

42.1. Приходи от такси и комисионни

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Банкови преводи в страната и чужбина	27 522	29 399
Обслужване на сметки	17 438	16 594
Отпускане и погасяване на кредити	4 431	7 865
Обслужване на задбалансови ангажменти	995	1 002
Други приходи от такси и комисионни, различни от банкови	16 664	15 787
Други приходи	13 455	10 573
Общо приходи от такси и комисионни	80 505	81 220

42.2. Разходи от такси и комисионни

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Банкови преводи в страната и чужбина	(9 909)	(10 049)
Обслужване на сметки	(1 114)	(1 212)
Освобождаване на ценни пратки	(882)	(781)
Сделки с ценни книжа	(202)	(52)
Други разходи за такси и комисионни, различни от банкови	(1 226)	(2 191)
Други разходи	(1 345)	(1 529)
Общо разходи за такси и комисионни	(14 678)	(15 814)

43. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка в размер на 10 % (за 2019 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи/приходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Печалба за периода преди данъчно облагане	43 088	94 059
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци	(4 309)	(9 406)
Нетен ефект от корекции на счетоводния резултат за данъчни цели	610	2 846
Текущ разход за данъци върху дохода	(3 699)	(6 560)
Отсрочен данъчен приход/(разход)		
Начисление и обратно проявление на данъчни временни разлики	174	(854)
Разходи за данъци върху дохода	(3 525)	(7 414)
Отсрочени данъчни (разходи)/приходи, признати в другия всеобхватен доход	(9 170)	92

Пояснение 13 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати в другия всеобхватен доход.

44. Доход на акция

Основният доход на акция е изчислен като за числител е използвана величината – нетна печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции.

Среднопретегленият брой обикновени акции, използван за изчисляването на основния доход на акция, както и нетната печалба, намалена с разхода за дивиденди, подлежаща на разпределение, са както следва:

	2020	2019
Нетна печалба за Групата, подлежаща на разпределение в лева	32 003 000	73 034 000
Среднопретеглен брой акции	226 604 029	226 955 233
Основен доход на акция (лева за акция)	0.14	0.32

45. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата включват собствениците, асоциирани и съвместни предприятия и ключов управленски персонал. Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия. Разчетните суми обикновено се уреждат по банков път, в брой или чрез прихващане.

45.1. Сделки със собствениците

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Продажба на стоки и услуги, приходи от лихви и други приходи		
Приходи от лихви	221	377
Приходи от услуги	10	10
Други приходи	2	5
Покупки на услуги, разходи за лихви и други разходи		
Покупки на услуги	(327)	(265)
Разходи за лихви	(289)	(281)

45.2. Сделки с асоциирани, съвместни и други свързани предприятия

Продажба на стоки и услуги, приходи от лихви и други приходи	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Продажба на продукция		
- асоциирани предприятия	555	764
- други свързани лица	1 764	1 797
Продажба на стоки		
- асоциирани предприятия	293	327
- други свързани лица	268	871
Продажба на услуги		
- съвместни предприятия	10	26
- асоциирани предприятия	11 409	11 409
- други свързани лица	507	2 293
Приходи от лихви		
- съвместни предприятия	218	294
- асоциирани предприятия	22	27
- други свързани лица	1 883	4 771
Други приходи		
- съвместни предприятия	25	49
- асоциирани предприятия	122	132
- други свързани лица	380	398
Покупки на услуги и разходи за лихви	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Покупки на услуги		
- съвместни предприятия	(5)	-
- асоциирани предприятия	(9 834)	(11 229)
- други свързани лица	(4 235)	(8 358)
Разходи за лихви		
- асоциирани предприятия	-	(1)
- други свързани лица	(35)	(19)

45.3. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Химимпорт АД включва членовете на управителния съвет и надзорния съвет на дружеството-майка. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	(1 779)	(168)
Разходи за социални осигуровки	(24)	(24)
Общо краткосрочни възнаграждения	(1 803)	(192)

46. Разчети със свързани лица в края на годината

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Дългосрочни вземания от:		
- асоциирани предприятия	3 450	3 056
- други свързани лица	49 296	28 365
Общо дългосрочни вземания от свързани лица	52 746	31 421
Краткосрочни вземания от:	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
- собственици	21 820	29 438
- асоциирани предприятия	961	1 072
- съвместни предприятия	1 264	-
- други свързани лица	95 677	124 674
Общо краткосрочни вземания от свързани лица	119 722	155 184
Дългосрочни задължения към:	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
- собственици	12	1
- асоциирани предприятия	5 010	4 135
- съвместни предприятия	236	312
- други свързани лица	11 771	8 946
Общо дългосрочни задължения към свързани лица	17 029	13 394
Краткосрочни задължения към:	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
- собственици	22 153	25 807
- асоциирани предприятия	6 099	8 568
- съвместни предприятия	295	226
- други свързани лица	15 941	15 911
Общо краткосрочни задължения към свързани лица	44 488	50 512

47. Условни активи, условни пасиви и поети ангажменти

Към 31 декември 2020 г. и 2019 г. Групата има сключени договори за отпускане на банкови кредити на клиенти, чието бъдещо усвояване зависи от това дали кредитополучателите отговарят на определени критерии, включително дали не е регистрирано просрочие по предишни траншове на кредитите, предоставяне на обезпечение с определено качество и ликвидност и други.

Общата сума на условните задължения по отношение на банковата дейност на Групата са както следва:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Банкови гаранции в български лева	34 409	36 068
Банкови гаранции в чуждестранна валута	20 378	22 031
Неотменими ангажменти	250 952	236 903
Общо условни задължения	305 739	295 002

Във връзка с изискванията на МСФО 9, Групата е признала 2 551 хил. лв. задължения за провизии за очаквани кредитни загуби, свързани с условните задължения на Групата.

Условните задължения на Групата по отношение на небанковата дейност са както следва:

Групата е страна по търговски дела в Софийски градски съд във връзка с търговски договори от 2014 г. на обща стойност 14 909 хил. лв. Общата стойност на материалния интерес на тези

съдебни дела е в размер на 24 931 хил. евро. На основание на фактическата и правна обстановка, правните консултанти на Групата очакват делата да се решат благоприятно за Групата.

През 2021 г. Дружество от Групата е обект на ревизия от страна на Общинска администрация и на 06.04.2021 г. е издаден ревизионен доклад, съгласно който са установени задължения в размер на 1.7 млн. лв. Групата е предприела процесуални действия за възражение срещу така установените задължения към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет.

Групата е страна по издадена банкова гаранция от търговска банка на стойност 100 хил. лв., 85 хил. евро както и акредитив на стойност 999 хил. щ. долара. Банковата гаранция е издадени във връзка с обезпечаване на търговски задължения на Групата.

Съгласно договор за концесия на пристанище за обществен транспорт с регионално значение „Пристис“ – публична общинска собственост, влязъл в сила от 01 април 2019 г. и със срок от 35 години, Групата има задължения да:

- извършва годишни концесионни плащания, състоящи се от две части – фиксирана част в размер на 48 900 лв. и променлива част в зависимост от извършената дейност;
- управлява и поддържа обекта на концесия на свой риск, съобразно добрата инженерингова и експлоатационна практика, с грижата на добър стопанин и в съответствие с изискванията на действащото законодателство, регламентиращо дейности и действия, произтичащи от договора за концесия;
- поддържа пристанището в експлоатационна годност и пристанищната инфраструктура в добро оперативно състояние като осъществява за своя сметка необходимите ремонти;
- извършва пристанищните услуги на свой риск, осигурявайки тяхната непрекъснатост не по-малко от 8 часа в денонощието;
- извършва инвестиции, съгласно предвидените годишни инвестиционни програми;
- реализира годишен товарооборот, определен в условия транспортни единици като условна транспортна единица е всеки обслужен на пристанището пътник и/или корабопосещение умножено по 10.

В изпълнение на договора за предоставяне на концесия за пристанище за обществен транспорт с регионално значение „Пристис“ – публична общинска собственост, на Групата е издадена банкова гаранция за добро изпълнение на концесионния договор, с размер от 100 хил. лева и срок на валидност до 1 март 2028 г.

Съгласно договор за концесия на „Пристанищен терминал Лом“ – част от пристанище за обществен транспорт Лом, Групата следва да поддържа банкови гаранции в установения размер:

- банкова гаранция за изпълнение на Инвестиционна програма за седма договорна инвестиционната година в размер на 103 хил. лв. със срок на валидност 31.10.2021 г.;
- банкова гаранция за добро изпълнение на задълженията по Концесионния договора, в размер на 455 хил. лв. със срок на валидност 27.09.2022 г.

Съгласно Концесионен договор за пристанищен терминал Балчик, Групата има поети задължения да експлоатира, поддържа и да извърши инвестиции за развитие на терминала; да изпълнява Годишни инвестиционни програми, да поддържа определен средногодишен товарооборот, да поддържа банкови гаранции за изпълнение за срока на договора и да прилага определена социална програма по отношение на персонала.

Концесионерът се задължава да предоставя и поддържа за всяка поредна година от действието на концесионния договор потвърдени, безусловни, неотменяеми банкови гаранции за срока на концесия, както следва:

- Гаранция на 220 хил. евро (430 хил. лв.) за гарантиране изпълнението на концесионния договор, включително задълженията за плащане на концесионното възнаграждение, за товарооборот, за плащане на лихви и неустойки и други, определени в концесионния договор;

Съгласно Концесионен договор, касаещ пристанищен терминал Леспорт, Групата има поети задължения да експлоатира, поддържа и да извърши инвестиции за развитие на терминала; да изпълнява Годишни инвестиционни програми, да поддържа определен средногодишен товарооборот, да поддържа банкови гаранции за изпълнение за срока на договора и да прилага определена социална програма по отношение на персонала.

Концесионерът се задължава да предоставя и поддържа за всяка поредна година от действието на концесионния договор потвърдени, безусловни, неотменяеми банкови гаранции за срока на концесия, както следва:

- Гаранция за изпълнение на Инвестиционната програма в размер на 15 на сто от стойността на планираните инвестиции за съответната година;

Гаранция в размер на 256 хил. евро (501 хил. лв.) за изпълнението на договора, включително изпълнението на договора, включително задължението за плащане на концесионно възнаграждение, товарооборот, задължението за плащане на лихви и неустойки, определени в договора.

48. Равнение на задълженията, произтичащи от финансова дейност

Промените в дългосрочните задълженията на Групата, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Облигационни заеми хил. лв.	Банкови заеми хил. лв.	Други заеми хил. лв.	Общо хил. лв.
1 януари 2020	40 004	108 417	14 090	162 511
Парични потоци:				-
Плащания на главници	-	(13 562)	(7 970)	(21 532)
Постъпления	-	18 652	4 200	22 852
Плащания на лихви	(540)	(1 495)	(6 086)	(8 121)
Непарични промени:				-
Рекласифициране на заеми	(2 013)	15 057	1 927	14 971
31 декември 2020	37 451	127 069	6 161	170 681
	Облигационни заеми хил. лв.	Банкови заеми хил. лв.	Други заеми хил. лв.	Общо хил. лв.
1 януари 2019	42 690	127 140	18 218	188 048
Парични потоци:				
Плащания на главници	(2 686)	(26 967)	(16 535)	(46 188)
Постъпления	-	8 244	13 608	21 852
Плащания на лихви	-	-	(6 209)	(6 209)
Непарични промени:				
Рекласифициране на заеми	-	-	5 008	5 008
31 декември 2019	40 004	108 417	14 090	162 511

49. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Групата е осъществила следните сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в консолидирания отчет за паричните потоци от финансова дейност:

- През 2020 г. Групата е признала активи с право на ползване на обща стойност 171 358 хил. лв. (2019 г.: 35 869 хил. лв.);
- Във връзка с прилагането на МСФО 16 „Лизинг“ през 2019 г. Групата е признала активи с право на ползване на обща стойност 218 498 хил. лв.;
- Групата е извършила прихващания на насрещни вземания и задължения на обща стойност 2 483 хил. лв. (2019: 12 869 хил. лв.)

50. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	15		
- Корпоративни акции, дялове и права		1 162 656	998 288
- Български корпоративни облигации		232 178	208 117
- Средносрочни български ДЦК		53 222	66 150
- Дългосрочни български ДЦК		27 381	45 143
- Ценни книжа, издадени или гарантирани в други държави		547 016	608 694
- Деривативи, държани за търгуване		4 788	28
Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	17		
- Котирани капиталови инструменти		25 327	24 792
- Некотирани капиталови инструменти		58 439	47 826
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	16		
- Облигации		210 804	123 984
- Държавни ценни книжа		506 791	410 197
Дългови инструменти по амортизирана стойност:			
- Договори за заеми	14, 18.1	2 847 350	2 751 172
- Вземания по цесии	18.1	41 244	60 124
- Вземания по споразумения за обратно изкупуване	18.2	394 693	335 417
- Дългови инструменти по амортизируема стойност	18.3	464 877	356 394
- Вземания от свързани лица	46	172 468	186 605
- Търговски вземания	18.4	115 382	126 134
- Други	18	21 967	14 931
Намалени с: обезценка	18	(20 381)	(41 738)
- Пари и парични еквиваленти	23	2 221 632	2 136 035
		9 087 834	8 458 293

Финансови пасиви	Пояснение	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност			
Задължения към депозанти	25	6 168 872	5 703 841
Заеми	26.2, 26.3, 26.4	246 235	235 157
Депозити от банки	26.5	66 092	19 415
Задължения по цесии	26	53 926	48 942
Задължения по споразумения за обратно изкупуване	26.6	15 449	13 160
Задължения по лизингови договори	31	249 440	190 673
Търговски и други задължения	26.7	98 461	87 889
Задължения към свързани лица	46	61 517	63 906
		6 959 992	6 362 983
Деривативи, определени като хеджиращи инструменти на паричен поток (отчитани по справедлива стойност):			
Деривативи	26.1	-	10 079
		6 959 992	6 373 062

Вижте пояснение 4.19 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Методите, използвани за оценка на справедливите стойности са описани в пояснение 52. Описание на политиката и целите за управление на риска на Групата относно финансовите инструменти е представено в пояснение 51.

51. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Вследствие на използването на финансови инструменти и в резултат на оперативната си и инвестиционна дейност, Групата е изложена на различни видове рискове – застрахователен риск, пазарен риск, риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени. Управлението на риска на Групата се осъществява от управителния съвет на Групата. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на риск. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дълготрайна възвращаемост.

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Групата вижте Пояснение 50. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са изброени по-долу.

51.1. Застрахователен риск

Застрахователен риск е рискът от настъпване на застрахователни събития в резултат на притежавания портфейл от застрахователни договори, при което размерът на щетите и на дължимите обезщетения да надхвърлят размера на заделените застрахователни резерви.

Това зависи от честотата, с която възникват застрахователните събития, вида застрахователен портфейл, размера на застрахователните обезщетения. За смекчаване на този риск от голямо значение има разнообразието на застрахователния портфейл и теорията на вероятностите.

Групата се стреми да прави относително равномерно разпределение на застрахователните договори, както и да анализира различните видове застрахователни рискове, като това намира отражение в общите условия. Посредством разнообразни методи за оценка и контрол Ръководител на отдел Вътрешен контрол извършва регулярно оценка на риска и наблюдава акумулацията на застрахователни суми по група клиенти и региони. Управлението на риска се осъществява от Дирекция Вътрешен контрол в сътрудничество с актюерите и ръководството на Групата.

Основните фактори, от които зависи положителния финансов резултат на Групата са квотата на щетимост, квотата на разходите и дохода от инвестиции.

Застрахователно – техническият риск е рискът от настъпване на застрахователно събитие, при което размерът на дължимото застрахователно обезщетение надхвърля очакванията за проявление на риска, изразено чрез размера на формираните застрахователни резерви, т.е. застрахователно техническият риск е налице, когато общата загуба за определен период от време е по-голяма от калкулираната премия и заделените резерви. Застрахователно - техническият риск се влияе от честотата и тежината на претенциите.

Всяко застрахователно дружество се стреми да гарантира, че за покриването на поетите от него задължения са заделени достатъчни по размер застрахователно технически резерви.

Групата управлява и изравнява поетите застрахователни рискове както в рамките на застрахователната съвкупност, така и извън нея. В рамките на застрахователната съвкупност това се постига чрез изравняване на поеманите рискове по време, по същество, по място, в рискови групи и чрез увеличаване броя на застрахованите единици, т.е. чрез проявление на закона за големите числа. Групата провежда системен анализ на поеманите рискове, тяхното времево и териториално диверсифициране, предлага нови застрахователни продукти и се стреми да включва постоянно нови единици в застрахователната съвкупност с добро очаквано проявление на риска.

Извън застрахователната съвкупност, Групата изравнява риска чрез използване на презастрахователни договори. Според спецификата на конкретните застрахователни продукти се определя избора на презастрахователен договор и съответните лимити на самозадържане. Управлението на застрахователния риск намира отражение и в прилагането на ограничения в подписваческите процедури – въведени са лимити на поемане на отговорност, изключване на рискове, върху които може да се влияе, използване на подходящи методи за оценка на необходимите премии и на бъдещите задължения, прилагане на презастрахователна програма и мониторинг върху застрахователната дейност. Независимо от презастрахователната защита, Групата не се освобождава от преките си задължения към застрахованите лица по отношение на прехвърлените рискове, в резултат от което съществува кредитен риск до степен, съответстваща на невъзможността презастрахователите по съответния презастрахователен договор да изпълнят своите финансови задължения по него. За да минимизира проявлението на този кредитен риск, Групата поддържа регистър с наличните данни за количествено измеримите показатели за финансовото състояние на своите контрагенти.

Групата предлага над 70 вида застрахователни продукта, като по този начин се стреми да постигне разнообразен и балансиран, агрегиран застрахователен портфейл. Десет от предлаганите продукти обхващат рискове в Автомобилното застраховане; 18 обхващат рискове в Имущественото застраховане; 40 – в застраховки на Отговорности, Злополука и Помощ при пътуване; 10 са застраховките по Транспортно застраховане и Финансови рискове и още редица други застраховки в различни направления на общото застраховане. Срокът на сключените договори в агрегирания застрахователен портфейл основно е едногодишен, но се наблюдават и такива договори в него, които са с по-кратък или по-дълъг срок от една година.

В Автомобилното застраховане се покриват основно рискове свързани с пътно-транспортни произшествия, природни бедствия и неправомерна човешка дейност. Рисковете биват материални и нематериални. Покриваните рискове обхващат в най-пълна степен нуждите от застрахователно покритие на собствениците, ползвателите и държателите на МПС. Териториалният обхват на застраховките включва цяла Европа.

В Имущественото застраховане се покриват основно рискове свързани с пожар, природни бедствия, авария на машини и съоръжения, неправомерна човешка дейност и др. При имуществените застраховки от съществено значение е оценката и презастрахователната защита по отношение на катастрофичните рискове. При оценката на тези рискове акцента се поставя върху адекватното определяне на застрахователната сума, осъществяваната превенция, периодичното извършване на огледи на застрахованите обекти. Предоставяното териториално покритие за тях е единствено за територията на Република България.

По застраховки Отговорности освен Обща гражданска отговорност се покриват голям брой Професионални отговорности, които в голямата си част са задължителни по силата на различни

нормативни актове. Покритието по тези застраховките се предоставя единствено за територията на Република България.

Застраховките по Злополука и Помощ при пътуване покриват рискове свързани със: смърт, трайна и временна нетрудоспособност на застрахованите лица, вследствие на злополука и асистирана помощ при рискови за здравето състояния. Предоставяното териториално покритие при различните продукти от тази група е различно и варира от покритие само за Република България до покритие за цял свят.

Ежегодно, гамата от предлагани застрахователни продукти се анализира, като в зависимост от резултатите по всеки един продукт, рисковият интерес на Групата, пазарните потребности и други фактори се извършва адаптиране, допълване на съществуващите продукти или разработване на нови продукти, с цел задоволяване на специфични потребности. Последното се извършва след задълбочен анализ на потребителското търсене и сегментиране на пазара.

Основното допускане, залегнало в оценките на задълженията, е че развитието на бъдещите претенции към Групата ще следва в най-общи линии опита от развитието на претенциите в миналите години. Това включва предположения за честотата и тежината на всяка претенция, както и оценка на инфлационния фактор за всяка година на застрахователните събития. В допълнение се извършва качествена и количествена оценка за степента на отклонение, което може да се очаква при прилагане на тенденциите от миналото в бъдещето. Групата отчита влиянието на външните фактори, като промени в законодателството, развитие на съдебната практика и др., върху размера на застрахователните задължения.

За да се ограничи експозицията към екстремни неблагоприятни проявления на риска, особено по отношение на катастрофичните събития, се прилага съответната презастрахователна защита. Презастрахователните договори разпределят риска и минимизират ефекта от значителни загуби, което гарантира капитализацията на Групата.

При избора на презастраховател, Групата взима под внимание относителната сигурност на презастрахователя, оценявана на базата на обществения рейтинг и от проведени проучвания.

Застрахователния риск намира отражение в процеса на уреждане на щетите и заделянето на резерви. Таблицата по-долу представлява оценка на резерва за предявени, но неуредени претенции (RBNS), включени във финансовите отчети, на базата на предявените и изплатени претенции, разпределени във времето по години на възникване на щетите. Таблицата осигурява исторически преглед за достатъчността на оценката на размера на неизплатените претенции, използвана в минали години. Поради присъщата несигурност в процеса на определяне на резервите, не може да се гарантира с абсолютна сигурност, че тези резерви ще са достатъчни като краен резултат.

	2020г.	2019г.	2018г.	2017г.	2016г.	2015г.
Година на събитие	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
в края на периода	48 597	52 242	48 674	52 390	54 258	55 684
1 година по-късно	-	25 848	32 826	30 964	30 330	31 750
2 година по-късно	-	-	5 187	8 066	13 422	7 041
3 година по-късно	-	-	-	4 180	5 838	9 876
4 година по-късно	-	-	-	-	2 243	7 481
5 година по-късно	-	-	-	-	-	4 085
Кумулативни плащания към настоящия момент	48 597	78 090	86 687	95 600	106 091	115 917
Обща оценка на обезщетенията	97 837	99 733	100 642	103 719	109 968	115 917
Към 31 декември						
Плащания:						
Оценка	49 240	21 643	13 955	8 119	3 877	-
Реални резерви	40 408	21 905	21 557	18 493	22 611	20 405

При изчисляването на техническите резерви се правят определени допускания. Определянето на допусканията е процес свързан с изчисляването на неутрални приблизителни оценки на най-

вероятния или очакван изход от застрахователните събития. Източниците на информация въз основа на които се правят допусканията са базирани на задълбочени проучвания върху опита на Групата. В случаите, при които има недостатъчна вътрешна информация за изготвянето на надеждна оценка на развитието на застрахователните претенции, се използват пазарни данни, придобити от собствени проучвания или установени от Комисията за финансов надзор.

По отношение на резерва за предявени, но неизплатени претенции от съществено значение е експертизата на специалистите от ликвидация. Те преглеждат щетите по отношение на обстоятелствата на възникване и право на обезщетяване. Въз основа на исторически доказан опит за размера на подобни щети се прави оценка. Тази оценка се преглежда редовно и при наличие на нова информация се актуализира.

За образуване на резерва за възникнали, но непредявени претенции (IBNR), Групата използва верижно-стълбовидни методи както на база акумулирани стойности на платените претенции, така и на база исторически предявените претенции. За коефициенти на развитие са използвани средни и средно претеглени собствени коефициенти на развитие като почти за всички застраховки методът е приложен за периода 2010-2020 г. Когато за дадена застраховка се получават големи отклонения в коефициентите на развитие за дадени години, тези години не се взимат предвид при изчисление на резерва.

При достатъчно данни за възстановени суми по регреси Групата изчислява резерв за регреси, който се изважда от резерва за възникнали, но непредявени щети. Такъв резерв е изчисляван само по застраховка „Каско“ поради значителния обем на възстановените суми от регреси по тази застраховка. Този резерв е изчислен на база верижно-стълбовиден метод на база възстановените суми по регреси за последните 11 години.

За застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите резервът за непредявени претенции е определен отделно за щети във връзка с имуществени и неимуществени вреди. Групата използва комбинация от верижно-стълбов метод на база акумулирани исторически стойности на предявените претенции, при използване на среднопретеглени коефициенти на развитие, получени по собствени данни на застрахователя и верижно-стълбов метод на база акумулирани стойности на платените претенции, при използване на среднопретеглени коефициенти на развитие, получени по собствени данни, като на двата подхода е дадена еднаква тежест. Този подход е дефиниран в чл. 92, ал. 11 на Наредба №53, като се използва за тестване достатъчността на резерва по вида застраховка. Горепосания метод за изчисление на резерва по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите към 31.12.2020 г. е одобрен с Решение № 156 - ОЗ от 29.03.2021 г.

За застраховки, по които Групата предлага и активно презастраховане и разполага със статистически данни за развитието на щетите за достатъчно продължителен период, резервът за възникнали, но непредявени щети се изчислява отделно за директен бизнес и активно презастраховане. По активно презастраховане предявяването на щетите се забавя значително във времето, в сравнение с развитието на претенциите по директен бизнес, предвид на което при наличието на достатъчно данни за прилагане на статистически метод, е по-разумно изчисленията да се извършат отделно.

Не се заделя резерв за възникнали, но непредявени щети за застраховки „Заболяване“, „Релсови превозни средства“, „Кредити“, „Гаранции“, „Гаранции“, „Разни финансови загуби“ и „Правни разноски“, защото при използване на верижно-стълбов метод за изчисляване на резерва за възникнали, но непредявени щети се получава нулев резултат, а по застраховки „Заболяване“, „Релсови превозни средства“ и „Правни разноски“ няма реализиран премиен приход.

Пренос-премийният резерв се образува за покриване на претенциите и административните разходи, които се очаква да възникнат по съответния застрахователен или презастрахователен договор след края на отчетния период.

Групата формира пренос-премийния си резерв на база начислени застрахователни премии. Начисляват се всички дължими вноски по полици за целия срок на договора при едногодишни полици и при многогодишни полици с еднократно плащане на премията. За многогодишни полици с годишна вноска, поредната годишна вноска се начислява в момента на падежирането ѝ.

Групата използва метод на изчисляване на пренос-премийният резерв – метод с отчитане на точната дата. Пренос-премията се изчислява с изваждане реалния процент на комисионите разходи по всяка една полица и заложените по ЗТП други аквизиционни разходи.

Пренос-премийният резерв за застраховки “Карго” и “Отговорност на превозвача” се изчислява за срок на застраховката един месец.

База за изчисляване на пренос-премийният резерв на Групата е всяка полица поотделно. Пресмятанията се извършват от програма заложена в информационната система.

Частта на презастрахователите в пренос-премийния резерв се изчислява пропорционално на цедираната премия по всяка полица за сключените пропорционални договори и факултативи. За непропорционалните презастрахователни договори „excess of loss”, „stop loss” и CAT договори дял на презастрахователя не се заделя.

Адекватността на задълженията се гарантира от периодичната оценка на общо формираните резерви и дали те са достатъчни, да покрият евентуални бъдещи плащания. При оценката за адекватността на резервите се вземат под внимание всички очаквани парични потоци по застрахователни договори, като плащания по обезщетения, разходи за уреждане на обезщетенията и др. Адекватността на пренос-премийния резерв и на резерва за предстоящи плащания се установява чрез съответни тестове.

Тестът за адекватност на пренос-премийния резерв се извършва съгласно чл. 85 от Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за реда и методиката за образуване на техническите резерви от застрахователите и от презастрахователите. Ако през последните три години, включително текущата, брутния технически резултат по Приложение № 6 от чл. 85, ал. 3 на Наредба № 53 е отрицателен, се заделя резерв за неизтекли рискове. Теста се извършва по видове застраховки. Размера на резерва за неизтекли рискове се определя съгласно Приложение № 7 от чл. 85, ал. 4 на Наредбата.

Тестът за адекватност на резерва за предстоящи плащания е извършен посредством run-off метода.

Влиянието, което имат развитието на застрахователните показатели върху капиталовата адекватност на Групата се симулира в анализа на чувствителността. За представения по-долу анализ на чувствителността, са избрани показателите несъбираеми вземания от застрахователни операции и резерв за предстоящи плащания. Изходната база при извършеният анализ е капиталовата позиция на Групата към датата на финансовия отчет

	Собствен капитал хил. лв.	Изменение хил. лв.	Изменение %
Собствен капитал към 31.12.2020 г.	91 738	-	-
Увеличение на несъбираемите вземания от застрахователни операции с 10 %	91 028	(710)	(0.77%)
Намаление на несъбираемите вземания от застрахователни операции с 10 %	91 028	(710)	(0.77%)
Увеличение на резерва за предстоящи плащания с 5%	83 280	(8 458)	(9.22%)
Намаление на резерва за предстоящи плащания с 5%	100 196	8 458	9.22%

От разгледаните сценарии, с най-голямо влияние върху капитала на Групата е този с промяна в размера на резерва за предстоящи плащания. Този сценарий отразява присъщата несигурност при оценката на резерва, тъй като се касае за настояща оценка на очакваните бъдещи плащания по възникнали претенции. Тази несигурност в най-голяма степен е валидна по отношение на резерва за настъпили, но непредявени претенции и по отношение на застраховки, характеризиращи се с по-дълъг процес на уреждане на претенциите, каквато е основно задължителна застраховка „Гражданска отговорност” на автомобилистите и останалите видове застраховки на отговорности.

51.1.1. Презастрахователна стратегия

Презастрахователната кампания на Групата е насочена към запазване на финансовата му стабилност и гарантиране на максимална защита на интересите на застрахованите лица при евентуалното възникване на застрахователни събития, които носят риск от чувствителни загуби, в резултат от сбъждане на единични застрахователни събития и от такива с катастрофичен характер. Тази цел се осъществява чрез непрекъснато анализиране на структурата на застрахователния портфейл, като се следи за акумулация на поети за покритие рискове в размери, ненадвишаващи финансовия капацитет на Групата.

Презастрахователната програма:

- е инструмент за управление на капитала, насочен към намаляване на разходите за капиталови средства, в случай на настъпване на неблагоприятни събития;
- е мярка за предпазване на капиталовата адекватност на Групата от акумулиране на рискове, в това число на такива с катастрофичен характер;
- обхваща почти всички рискове и класове бизнеси, записвани от Групата. Видовете презастрахователни протекции и лимитите по договорите са изцяло съобразени с рисковите апетити на Групата, вида на портфейла и подписваческите правила на Групата;
- точно и ясно определя конкретните нужди от трансфер на рискове както и правилния вид на конкретните договори;
- определя нивата на самозадържане по отделните класове бизнес;
- е насочена към постоянно оптимизиране на презастрахователните договори с цел облекчаване на натиска върху капитала посредством прилагането на различни варианти на презастраховане, чрез които частично или напълно може да се постигне оптимизация на капиталовата адекватност;
- редуцира флуктуациите при настъпили застрахователни събития;
- оценява и изравнява рисковете по различните видове застрахователни покрития.

Групата презастрахова част от рисковете си с цел да контролира експозициите си към загуби и да защитава капиталовите си ресурси. Всички договори за факултативно презастраховане са предварително одобрени от страна на ръководството. Преди да се сключи презастрахователен договор Групата анализира кредитния рейтинг на съответните презастрахователи. Избират се презастрахователи с висок кредитен рейтинг. Групата анализира периодично текущото финансово състояние на презастрахователите, с които има сключени презастрахователни ангажименти.

Групата сключва презастрахователни ангажименти с различни презастрахователи с висок кредитен рейтинг, за да контролира излагането на загуби в резултат на едно застрахователно събитие.

51.1.2. Процес на уреждане на щети

Таблицата за щетимост и по-конкретно съответния процент на квотата на щетимост дава възможност да се получи по-точна представа за развитието на риска през отчетните периоди:

Видове застраховки	2020 Бруто квота на щетимост %	2020 Нето квота на щетимост %	2019 Бруто квота на щетимост %	2019 Нето квота на щетимост %
Злополука	46%	38%	52%	50%
в т.ч злополука на пътниците в обществения транспорт	42%	44%	38%	25%
Заболяване	0%	0%	0%	0%
Каско	38%	37%	47%	47%
Релсови превозни средства	0%	0%	0%	0%
Каско на летателни апарати	-8%	187%	25%	-94%
Каско на плавателни съдове	89%	81%	17%	35%
Товари по време на превоз	8%	6%	1%	-2%
Пожар и природни бедствия	26%	24%	18%	27%
Индустриален пожар	34%	27%	22%	25%
Пожар и други опасности	13%	20%	8%	24%
Технически застраховки	1%	2%	14%	-19%
Земеделски застраховки	26%	26%	39%	39%
Щети на имущество	-12%	-12%	28%	28%
Застраховка кражба, грабеж, вандализъм	0%	0%	0%	0%
Застраховки на животни	-12%	-12%	28%	28%
Отговорности МПС	62%	126%	57%	48%
ГО свързана с летателни апарати	-4%	-18%	32%	77%
ГО свързана с плавателни съдове	12%	41%	26%	25%
Обща гражданска отговорност	182%	201%	21%	31%
Кредити и лизинг	-1%	-1%	0%	0%
Застраховка на гаранции	0%	0%	0%	0%
Разни финансови загуби	0%	0%	0%	0%
Правни разноски	0%	0%	0%	0%
Помощ при пътуване	37%	37%	63%	63%
Общо:	44%	46%	47%	45%

Сравнявайки годишните нето квоти – за 2020 г. и за 2019 г. се вижда, че има намаляване на щетимостта, дължащо се основно в спад на честотата на събитията вследствие въведените през 2020 г. ограничения на движението с МПС заради пандемията COVID 19.

Следващата таблица показва средния размер на платените щети по видове застраховки:

Видове застраховки	Брой 2020	Сума	средна щета 2020	средна щета 2019	средна щета 2018	средна щета 2017
Злополука	2 904	1 632 248	562	714	617	866
Каско	70 641	62 625 144	887	799	734	771
Каско на летателни апарати	-	-	-	38 612	64 986	21 811
Каско на плавателни съдове	12	164 860	13 738	15 965	22 680	8 174
Товари по време на превоз	17	35 626	2 096	2 186	2 362	7 206
Пожар и природни бедствия	1 847	4 443 860	2 406	3 272	2 762	1 582
Щети на имущество	5	7 590	1 518	1 671	-	984
Отговорности МПС	6 257	24 502 030	3 916	4 606	4 353	3 151
ГО свързана с летателни апарати	-	-	-	9 257	-	8 860
ГО свързана с плавателни съдове	1	5 705	5 705	-	-	-
Обща гражданска отговорност	51	437 301	8 575	7 078	3 556	6 492
Помощ при пътуване	2 227	1 570 532	705	612	550	538
Общо:	83 962	95 424 896	1 137	1 124	1 121	984

Броят на изплатените щети през 2020 г. е намален спрямо 2019 г. с 22%. Средната изплатена щета през 2020 г. за Групата е 1 137 лв. и сравнено със същия показател от предходната година – 1 124 лв. бележи несъществено увеличение с под 0.1%. Най-голяма е средната щета по застраховка Каско на плавателни съдове – 13 738 лв., а най-малка по застраховка „Злополука“ – 562 лв.

51.2. Валутен риск

Валутният риск представлява потенциалната възможност за реализиране на загуба за Групата в резултат на промени във валутните курсове.

Политика на Групата извън банковата дейност

По-голямата част от сделките на Групата се осъществяват в български лева. Чуждестранните трансакции на Групата, деноминирани в щатски долари, излагат Групата на валутен риск. Групата има дългосрочни търговски задължения и краткосрочни задължения по финансов лизинг в щатски долари, по-значителната част, от които са свързани със закупуването на самолети. Тези задължения се отчитат по амортизирана стойност. Групата има краткосрочни и дългосрочни заеми в щатски долари. Тези вземания са класифицирани като кредити и вземания.

Чуждестранните трансакции на Групата, деноминирани в евро, не излагат Групата на валутен риск, тъй като курсът на българският лев е фиксиран към еврото по силата на Закон за валутен борд.

За да намали валутния риск, Групата следи паричните потоци, които не са в български лева. Групата има отделни процедури за управление на риска за краткосрочните (до 6 месеца) и дългосрочните (над 6 месеца) парични потоци в чуждестранна валута.

Политика на Групата по отношение на банковата дейност

В Република България курсът на българския лев към еврото е фиксиран със Закон за валутния борд, поради което дългата позиция на Групата в евро не носи риск за Групата.

Рисково претеглената нетна валутна позиция към 31 декември 2020 г. във финансови инструменти, деноминирани в други валути, различни от лев или евро е под 2% от капиталовата база и не следва да се прилагат капиталови изисквания за валутен риск от страна на Групата.

Поради ниския размер на тази позиция, потенциалният ефект от измененията на валутните курсове няма да доведе до съществени ефекти върху собствения капитал и съответно рисково претегления ефект върху капитала ще е под прага на същественост за Групата и за регулаторната рамка – Регламент ЕС 2013/575.

Развитието на глобалната пандемия засегна икономиките на държавите на глобално ниво и в съответствие няма изразен ефект върху валутата на конкретна отделна държава и оттам проектиране на специфичен валутен риск. Доколкото нетния резултат на Групата от промяна на валутни курсове през 2020 г. е загуба, дължаща се основно на валутна преоценка, не е възможно да бъде оценено каква част от този резултат е настъпил вследствие на проявление на ефекти от настъпилата пандемия от Covid-19 и каква вследствие на пазарни и политически фактори, свързани с развитието на валутни курсове.

Процесът на възстановяване на икономиката в различните държави се случва с различна скорост, повлияна и от способността им да организират процес по ваксиниране на населението си, и оттам и валутата на тези държави ще промени курса си спрямо такива, в които пандемията продължава да бушува. ЕС и България са в ситуацията на забавен процес по справяне с Covid-19 пандемията, но доколкото българският лев е обвързан с еврото, а експозицията на Групата в други валути (предимно щатски долар) не е съществена, за валутния риск на Групата няма пряк ефект от настъпилата Covid-19 пандемия.

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2020 е следната:

	Лева	Евро	Щатски долари	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Парични средства и парични салда в Централната банка	1 765 953	76 037	8 902	61 851	1 912 743
Предоставени ресурси и аванси на банки	159	20 632	77 964	89 313	188 068
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	313 332	46 340	-	-	359 672
Финансови активи оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	217 941	8 814	5 017	35 880	267 652
Предоставени кредити и аванси на клиенти	1 906 595	646 860	48	230 957	2 784 460
Финансови активи оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	278 287	432 650	4 131	938	716 006
Финансови активи оценявани по амортизирана стойност	26 352	394 316	-	42 621	463 289
ОБЩО АКТИВИ	4 508 619	1 625 649	96 062	461 560	6 691 890
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	46 266	16 347	1 341	2 098	66 052
Задължения към други депозанти	4 063 383	1 631 121	195 775	300 668	6 190 947
Емитирани облигации	-	25 451	-	-	25 451
Други задължения	34 994	11 510	-	-	46 504
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	4 144 643	1 684 429	197 116	302 766	6 328 954
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	363 976	(58 780)	(101 054)	158 794	362 936

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2019 е следната:

	Лева	Евро	Щатски долари	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Предоставени ресурси и аванси на банки	40 134	29 665	84 043	78 473	232 315
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	302 250	980	-	-	303 230
Финансови активи оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	180 517	11 984	25	44 275	236 801
Предоставени кредити и аванси на клиенти	1 645 242	753 341	209	218 715	2 617 507
Финансови активи оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	146 308	412 701	7 521	1 043	567 573
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	26 291	284 784	-	45 479	356 554
ОБЩО АКТИВИ	2 340 742	1 493 455	91 798	387 985	4 313 980
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	10 006	14 041	658	1 407	26 112
Получени кредити и други задължения към банки	-	-	-	162	162
Задължения към други депозанти	3 814 551	1 406 545	198 746	283 999	5 703 841
Други привлечени средства	-	-	-	778	778
Емитирани облигации	-	25 424	-	-	25 424
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	3 824 557	1 446 010	199 404	286 346	5 756 317
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	(1 483 815)	47 445	(107 606)	101 639	(1 442 337)

51.3. Лихвен риск

Политика на Групата извън банковата дейност

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Затова дългосрочните заеми са обикновено с фиксирани лихвени проценти. Към 31 декември 2020 г. Групата е изложена на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти. Всички инвестиции в облигации на Групата, се изплащат на базата на фиксирани лихвени проценти.

Политика на Групата по отношение на банковата дейност

Лихвен риск е вероятността от потенциално изменение на нетния приход от лихви или нетния лихвен марж, поради изменение на общите пазарни лихвени равнища. Управлението на лихвения риск в Групата се стреми да минимизира риска от намаляване на нетния лихвен доход в резултат от промени в лихвените нива.

За измерване и оценка на лихвения риск Групата използва метода на GAP-анализа (анализа на несъответствието/дисбаланса). Чрез него се идентифицира чувствителността на очакваните приходи и разходи спрямо развитието на лихвения процент.

Методът на GAP-анализа има за цел да определи позицията на Групата, общо и по отделни видове финансови активи и пасиви, по отношение на очаквани изменения на лихвените проценти и влиянието на това изменение върху нетния лихвен доход. Той подпомага управлението на активите и пасивите и е инструмент за осигуряване на достатъчна и стабилна нетна лихвена рентабилност.

Дисбалансът на Групата между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2020 е отрицателен, в размер на 1 831 732 хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Групата (лихвените активи, капиталовите ценни книжа и дериватите), е минус 37.97%.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	185 150	-	-	-	2 918	188 068
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	122 659	120 456	116 557	-	-	359 672
Предоставени кредити и аванси на клиенти	33 819	36 013	296 599	1 435 795	982 234	2 784 460
Финансови активи оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	34 106	22 879	300 272	344 476	701 733
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	9 280	12 634	46 527	127 321	267 527	463 289
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	350 908	203 209	482 562	1 863 388	1 597 155	4 497 222
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	66 052	-	-	-	-	66 052
Задължения към други депозанти	2 894 855	414 560	1 132 674	1 747 894	964	6 190 947
Емитирани облигации	-	-	-	-	25 451	25 451
Задължения по лизингови договори	1 003	1 823	7 105	24 167	12 406	46 504
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	2 961 910	416 383	1 139 779	1 772 061	38 821	6 328 954
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ НЕТНО	(2 611 002)	(213 174)	(657 217)	91 327	1 558 334	(1 831 732)

Дисбалансът на Групата между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2019 е отрицателен, в размер на 1 700 771 хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Групата (лихвените активи, капиталовите ценни книжа, дериватите и инвестициите в дъщерни предприятия), е минус 37.62%.

Във връзка с направената реформа в начина на образуване и използване на лихвени индекси (IBOR), в Групата такива не се използват активно, основните лихвени индекси, които са въведени в Лихвените тарифи на банката-майка и дъщерната банка са синтетични, с източници от банковата лихвена статистика (БНБ/НБРСМ) и в такъв смисъл ефектът от направената реформа е несъществен върху стойността на паричните потоци на Групата.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	229 396	-	-	-	2 919	232 315
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	97 242	155 624	50 364	-	-	303 230
Предоставени кредити и аванси на клиенти	62 643	77 237	298 627	1 297 609	922 258	2 658 374
Финансови активи оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	1 991	-	877	232 389	316 021	551 278
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	17 063	4 068	24 348	96 990	214 085	356 554
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	408 335	236 929	374 216	1 626 988	1 455 283	4 101 751
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	26 112	-	-	-	-	26 112
Получени кредити и други задължения към банки	-	162	-	-	-	162
Задължения към други депозанти	2 621 551	367 766	1 156 301	1 554 003	5 049	5 704 670
Други привлечени средства	-	778	-	-	-	778
Емитирани облигации	-	-	-	25 424	-	25 424
Задължения по лизингови договори	786	1 565	7 489	19 854	15 682	45 376
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	2 648 449	370 271	1 163 790	1 599 281	20 731	5 802 522
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ НЕТНО	(2 240 114)	(133 342)	(789 574)	27 707	1 434 552	(1 700 771)

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуритет в размер на 1,665,762 хил. лв. към 31 декември 2020 година и 1 538 187 хил. лв. към 31 декември 2019 година е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Групата

счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки за 2020 и 2019 година.

Предприетите от правителства и централни банки действия по справяне с ефектите от глобалната пандемия от коронавирус и конкретно в ЕС водят до продължаване на политиката на количествени улеснения и монетарни действия разширяващи паричното предлагане. При положение високата степен на несигурност кога ще отшумят всички ефекти и ще настъпи периода на възстановяване, а с него и нарастване на инфлацията до целевото ниво на ЕЦБ, лихвените нива се поддържат на изключително ниски стойности и конкретно ефект върху лихвения риск за Групата, вследствие Covid-19 пандемията не е настъпил.

51.4. Кредитен риск

Политика на Групата извън банковата дейност

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти като например при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозирани на средства и други. Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	2 027 241	1 926 420
Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	83 766	72 618
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	717 595	534 181
Дългови инструменти по амортизирана стойност	6 259 232	5 963 489
Балансова стойност	9 087 834	8 496 708

Групата редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти установени индивидуално или на групи и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Политика на Групата е да извършва транзакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Групата счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

По отношение на търговските и други вземания Групата не е изложена на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти в различни индустрии и географски области. На базата на исторически показатели ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти и средства на паричния пазар се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Балансовите стойности описани по-горе представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Групата по отношение на тези финансови инструменти.

Политика на Групата по отношение на банковата дейност

Кредитният риск представлява вероятност от загуба, произтичаща от неизпълнение на договорни задължения на контрагента по притежавани от Групата финансови активи. Групата управлява кредитния риск, присъщ както за банковия, така и за търговския портфейл. Групата е структурирала звена за наблюдение и управление на кредитния риск за отделните бизнес сегменти, като прилага индивидуални кредитни политики. Кредитният риск на отделните експозиции се управлява през целия живот на експозицията – от вземането на решение за

формирание на експозицията до пълното ѝ погасяване. С цел минимизирането на кредитния риск в процеса на кредитиране се прилагат детайлизирани процедури относно анализа на икономическата целесъобразност на всеки един проект, контрола върху използването на отпуснатите средства и администрирането, свързано с тази дейност.

За редуциране на кредитния риск се приемат подходящи по вид и стойност обезпечения и гаранции, съобразно Вътрешните правила, прилагания подход за изчисляване на капиталовите изисквания и действащото банковото законодателство.

Паричните средства и паричните салда в Централната банка в размер на 1 912 743 хил. лв. не са носители на съществен кредитен риск за Групата поради тяхното естество и възможността Групата да разполага с тях.

Предоставените ресурси и аванси на банки в размер на 188 068 хил. лв. представляват преди всичко депозити в международни и български финансови институции с падеж до 7 дни. Тези финансови активи носят кредитен риск, чиято максимална изложеност според политиката на Групата в процентно изражение може да бъде 20%, 50% и 100%, като процентното изражение се определя в зависимост от качествената характеристика на финансовата институция.

Вземанията по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа в размер от 359 672 хил. лв. носят кредитен риск за Групата в зависимост от риска на предоставеното обезпечение. Една част от вземанията в размер на 71 050 хил. лв. са обезпечени с държавни ценни книжа, емитирани от Република България носят 0% риск. Останалата част от вземанията в размер на 288 622 хил. лв. са обезпечени с корпоративни ценни книжа и носят съответно: 280 464 хил. лв. - 100% риск и 8 158 хил. лв. - 150% риск в зависимост от емитента на ценните книжа, предоставени като обезпечение.

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, в размер на 267 652 хил. лв., представляват капиталови инструменти - акции във финансови и нефинансови предприятия в размер на 115 992 хил. лв., дялове в договорни фондове на стойност 143 101 хил. лв., дългови инструменти в размер на 3 771 хил. лв. и деривати – 4 788 хил. лв. Посочените финансови инструменти са носители на кредитен риск, чиято максимална изложеност в процентно отношение е както следва 237 284 - 100% риск и 30 368 хил. лв. - 250% риск.

Капиталовите ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, в размер на 14 273 хил. лв., представляват акции във финансови и нефинансови предприятия, които носят кредитен риск, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 14 273 хил. лв. в абсолютна сума.

Дългови ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и емитирани от Република България, в размер на 326 501 хил. лв. носят 0% кредитен риск за Групата. Дългови ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и емитирани от други държави в размер на 164 427 хил. лв., носят кредитен риск за Групата в зависимост от кредитния риск на държавата емитент.

Дълговите ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и емитирани от местни и чуждестранни търговски дружества в размер на 210 804 хил. лв., носят кредитен риск за Групата, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 210 804 хил. лв. в абсолютна сума.

Дългови ценни книжа, оценявани по амортизирана стойност и емитирани от Република България, са с балансова стойност в размер на 213 466 хил. лв. и носят 0% риск. Дългови ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност и емитирани от други държави и централни банки са с балансова стойност в размер на 214 415 хил. лв., носят кредитен риск за Групата в зависимост от кредитния рейтинг на държавата емитент.

Дълговите ценни книжа, оценявани по амортизирана стойност и емитирани от местни и чуждестранни търговски дружества с балансова стойност в размер на 35 408 хил. лв., носят кредитен риск за Групата, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 35 408 хил. лв. в абсолютна сума.

Предоставените кредити и аванси на клиенти с отчетна стойност в размер на 2 784 460 хил. лв. носят кредитен риск за Групата. За определянето на размера на изложеност на Групата към този риск, се извършва анализ на индивидуалния риск за Групата, произтичащ от всяка конкретно определена експозиция, като Групата прилага критериите за оценка и класификация на рисковите експозиции, заложи в банковото законодателство на Република България и в МСФО. Съобразно тези критерии и извършения анализ, максималната изложеност на Групата за кредитен риск е в размер на 2 014 842 хил. лв.

Към 31 декември 2020 размерът на формираните от Групата провизии за покриване на очаквани кредитни загуби на кредити и аванси е 35 881 хил. лв.

През отчетния период дейността на Групата беше повлияна от разпространението на нов коронавирус (Covid-19), като в началото на 2020 г. в световен мащаб, се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли.

В България, ефектите на този вирус започнаха да се проявяват от началото на месец март 2020 г., като на 13 март 2020 г. Народното събрание взе решение за обявяване на извънредно положение за период от един месец. На 24 март 2020 г. парламентът прие „Закон за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците (загл. доп. – ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.)“. Впоследствие, извънредното положение бе удължено с още един месец и остана в сила до 13 май 2020 г.

След тази дата, на 13 май 2020 г. Министерският съвет обяви извънредна епидемична обстановка, считано от 14 май 2020 г., която беше удължавана периодично преди изтичането на срока ѝ. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет, срокът на извънредната епидемична обстановка е удължен от Правителството до 30 април 2021 г.

Доколкото Групата оперира в специфичен сектор – финансовия, където прекъсванията на веригите на доставки, нарушенията в транспортните потоци и карантинните мерки нямат пряко отражение, дейността ѝ бе повлияна по-скоро непряко – чрез ефекта върху дейността на клиентите ѝ и волатилността в цените на финансовите инструменти, които Групата притежава.

През 2020 година, както и към датата на съставяне на настоящия финансов отчет са в сила забрани за пътуване, карантинни мерки и ограничения. Бизнесът трябва да се справя с предизвикателства, свързани с намалени приходи и нарушени вериги за доставки. С развитието на втора и трета вълна на пандемията и забавен процес на ваксиниране и удължаване на мерките в държавите в ЕС (вкл. и България) и през второто тримесечие на 2021 година, съществуват обективни пречки пред дейността на компании в отделни икономически сектори и голяма доза несигурност кога приходите и нормалната дейност ще бъдат възстановени.

Експозицията на Групата към най-силно засегнатите сектори, като ресторантьорски бизнес и туристически услуги е изключително несъществена, а експозициите към хотелиерски бизнес и транспорт са също с нисък дял в портфейла ѝ, като финансовото състояние на тези клиенти се следи изключително детайлно, като се оценява кредитния риск за целия живот на инструментите, вкл. се наблюдава и положителен ефект от насърчителните мерки на правителствено ниво и предложените компенсаторни схеми. Очакваното възстановяване след средата на 2021 година, подкрепено от ваксинацията и въвеждането на ваксинационни паспорти се очаква да подкрепи хотелиерския бизнес и свързаните с него превоз на туристи през летния сезон в България и Република Северна Македония.

През цялата 2020 година съществуваше голяма степен на несигурност при оценката на ефекта на пандемията от коронавирус върху макроикономическото развитие на отделните икономики. Оценките варираха от катастрофични спадове до размери близки до първоначално прогнозираните. Отделните държави, в зависимост от подходите си за справяне с пандемията и въвежданите затваряния („локдауни“), регистрираха различна еластичност на промяна на отделните макроикономически индикатори спрямо направените базови прогнози от началото на годината. Голямо значение имаха също и въведените подкрепящи мерки в различните държави, стремящи се в голяма степен да подкрепят дохода на служителите в затворените компании и да предотвратят нарастване на безработицата и срив на потреблението. Доколкото тези мерки бяха с различна интензивност, обем и успех в отделните държави и ефекта от тях бе различен по отношение на макроикономическите параметри. Във връзка с изброените фактори, влияещи при

оценката на действителните ефекти върху стойността и оценките на макроикономическите индикатори, използваните от Групата макроикономически сценарии не са променени вследствие на настъпилата пандемия.

В тази ситуация, различни правителства, включително Българското и на Република Северна Македония обявиха мерки за предоставяне както на пряка финансова, така и на нефинансова помощ за засегнатите сектори и бизнес организации. По подобен начин предприеха подкрепящи и стимулиращи икономиката и стопанските субекти действия и различните регулатори – ЕЦБ, ЕБО, БНБ.

В Групата бе въведен мораториум върху плащанията, съгласно “Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с предприетите от органите на Република България действия за ограничаване на пандемията Covid-19 и последиците от тях”.

Банковият регулатор в Република Северна Македония прилага дългов мораториум, даващ възможност за отсрочване на задължения на клиенти, чиято дейност е повлияна от коронавирус пандемията, без това да повлиява класификацията на кредитите от гледна точка тяхното реструктуриране. Този мораториум се прилага автоматично за всички банки и клиенти (тези, които изрично искат да бъдат изключени следва да заявят това пред банките) и е със срок на действие 6 месеца и предоставя възможност на клиенти на банките, които са обслужвали своите задължения (просрочие до 90 дни) към 29.02.2020 г. да ползват гратисен период по плащания по кредити, с който се увеличава крайния матуритет на инструментите.

Отложените по този ред плащания, не се третират като „мярка по реструктуриране“ по смисъла на чл.47б от Регламент (ЕС) № 575/2013 г, нито като принудително реструктуриране съгласно чл.178 параграф 3 от същия регламент. Когато в хода на мониторинга на експозициите с приложен мораториум върху плащанията се установи признак за настъпване на вероятност от неплащане, тези експозиции се класифицират в по-висока фаза съгласно действащата регулаторна рамка. Експозициите, по отношение на които е приложен мораториум върху плащанията се идентифицират в информационната система на Групата, вкл. приложения Механизъм на отсрочване, което улеснява проследяването и наблюдението на експозициите.

По отношение на модификациите, приемани за облекчения на засегнати от пандемията от Covid-19 кредитополучатели – през 2020 година Групата е прилагала действащата „Политика за класифициране, реструктуриране и отчитане на експозиции, носители на кредитен риск”. За целите на оценката на вероятността от неплащане - за клиентите, за които не е приложен мораториум върху плащанията, Групата прилага вътрешните си политики за оценка на вероятността от неплащане. В условията на пандемия от Covid-19 и предприеманите мерки за нейното ограничаване, водещи до внезапни промени в краткосрочната икономическа перспектива и недостиг на налична и надеждна информация, както и непредставителност на финансовата информация, при оценката на вероятността от неплащане, освен критериите за неизпълнение по чл.178 от Регламент (ЕС) № 575/2013 г., Групата взема предвид информацията, която се очаква да доведе до въздействие за целия срок на експозициите.

В използваните от Групата модели за оценка на кредитните загуби не са правени изменения във връзка с настъпването на глобалната пандемия от Covid-19, доколкото тяхната точност и адекватност зависи от рисковите параметри, които служат за изчисление на размера на очакваните кредитни загуби.

През 2020 г. качеството на портфейла с експозиции на Групата остава много добро и няма повишение в дела на необслужваните експозиции, използваните модели за оценка на кредитните загуби адекватно са оценили размерът на ОКЗ.

Съгласно действащите „Правила за приемане, оценка и управление на обезпечения по кредитни сделки”, оценките на обезпеченията, вкл. търговските недвижими имоти се актуализират на всеки 12 месеца, а жилищните недвижими имоти – на всеки три години. При необходимост, може да изисква и по-честа актуализация, напр. при промяна в параметрите на кредитна сделка или когато информацията, с която разполага, показва, че стойността им е спаднала значително спрямо общите пазарни цени. Оценките на недвижимите имоти се извършват от независими сертифицирани оценители. В настоящата пандемична среда, повлияна от Covid-19, не са

наблюдавани динамични неблагоприятни флуктуации при цените на недвижимите имоти, изискващи промяна в политиките за оценка на приетите от Групата обезпечения.

Във връзка със стратегическото и бизнес планиране, Ръководството на Групата интензивно адаптира своите действия през 2020 година, като в съответствие с Насоките на ЕБО за управление на необслужвани и реструктурирани експозиции, Групата се освободи през 2020 година от исторически портфейли с необслужвани експозиции, като по този начин намали дела им под референтния праг от 5% по бизнес линии и подпортфейли и се подготви за потенциално бъдещо влошаване на качеството на експозициите и класифицирането им в по-високи фази и съответно нарастване на обезценките за кредитни загуби. В процеса на управление на кредитния риск, нивото на мораторните кредити се наблюдава изключително детайлно, както и оценката на значителното увеличение на кредитния риск за целия срок на инструментите, като се предприемат превантивни действия по управлението им, съответно класифициране и провизиране.

Качество на активите

В таблиците по-долу Групата е представила структурата и изменението на коректива за очаквани кредитни загуби, възникнали от първоначалното въвеждане на модела на очакваните кредитни загуби към 01.01.2020 и 01.01.2019 и изменението на коректива до края на финансовия период.

Загуба от обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	45	-	-	45
Изменение в загубата от обезценка	(15)	-	-	(15)
Начислени за периода	28	-	-	28
Освободени през периода	(43)	-	-	(43)
Отписвания	-	-	-	-
Валутни и други движения	-	-	-	-
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	30	-	-	30

Загуба от обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка към 01 януари 2019	165	-	3 889	4 054
Изменение в загубата от обезценка	(120)	-	5	(115)
Начислени за периода	35	-	5	40
Освободени през периода	(155)	-	-	(155)
Отписвания	-	-	(3 918)	(3 918)
Валутни и други движения	-	-	24	24
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	45	-	-	45

Загуба от обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	1 094	-	-	1 094
Изменение в загубата от обезценка	151	-	-	151
Начислени за периода	1 245	-	-	1 245
Освободени през периода	(1 094)	-	-	(1 094)
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	1 245	-	-	1 245

Загуба от обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка към 01 януари 2019	208	-	-	208
Изменение в загубата от обезценка	886	-	-	886
Начислени за периода	1 094	-	-	1 094
Освободени през периода	(208)	-	-	(208)
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	1 094	-	-	1 094

Загуба от обезценка – Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	11 046	801	67 940	79 787
Изменение в загубата от обезценка признато в печалбата и загубата	1 305	7	5 636	6 948
– Трансфер към Фаза 1	264	(81)	(183)	-
– Трансфер към Фаза 2	(32)	119	(86)	1
– Трансфер към Фаза 3	(11)	(26)	37	-
– Увеличение дължащо се на изменение в кредитния риск	-	106	932	1 038
– Намаление дължащо се на изменение в кредитния риск	(1 726)	(489)	(1 293)	(3 508)
– Увеличение дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	2 309	381	411	3 101
– Изменение в рисковите параметри	501	(3)	5 818	6 316
- Намаление дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1 492)	(1 492)
- Намаление дължащо се на отписване поради прехвърляне	-	-	(49 374)	(49 374)
- Корекция от лихвен доход	-	-	(4)	(4)
- Валутни разлики и други корекции	(1)	1	16	16
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	12 350	809	22 722	35 881

Загуба от обезценка – Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка към 01 януари 2019	13 120	1 889	99 925	114 934
Изменение в загубата от обезценка признато в печалбата и загубата	(2 074)	(1 088)	8 494	5 332
– Трансфер към Фаза 1	940	(651)	(289)	-
– Трансфер към Фаза 2	(85)	263	(178)	-
– Трансфер към Фаза 3	(245)	(74)	319	-
– Увеличение дължащо се на изменение в кредитния риск	157	485	1 605	2 247
– Намаление дължащо се на изменение в кредитния риск	(2 699)	(1 190)	(1 159)	(5 048)
– Увеличение дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	2 579	123	137	2 839
– Изменение в рисковите параметри	(2 721)	(44)	8 059	5 294
- Намаление дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1 743)	(1 743)
- Намаление дължащо се на отписване поради прехвърляне	-	-	(36 517)	(36 517)
- Корекция от лихвен доход	-	-	(2 567)	(2 567)
- Валутни разлики и други корекции	-	-	348	348
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	11 046	801	67 940	79 787

Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	674	-	-	674
Изменение в загубата от обезценка	(474)	-	-	(474)
Начислени за периода	85	-	-	85
Освободени през периода	(559)	-	-	(559)
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	200	-	-	200

Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка към 01 януари 2019	411	-	-	411
Изменение в загубата от обезценка	263	-	-	263
Начислени за периода	335	-	-	335
Освободени през периода	(72)	-	-	(72)
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	674	-	-	674

Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	3 179	-	-	3 179
Изменение в загубата от обезценка	(445)	-	-	(445)
Начислени за периода	1 096	-	-	1 096
Освободени през периода	(1 541)	-	-	(1 541)
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	2 734	-	-	2 734

Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка към 01 януари 2019	1 616	-	-	1 616
Изменение в загубата от обезценка	1 563	-	-	1 563
Начислени за периода	1 869	-	-	1 869
Освободени през периода	(306)	-	-	(306)
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	3 179	-	-	3 179

Загуба от обезценка – Кредитни ангажименти	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	1 035	4	46	1 085
Изменение в загубата от обезценка	(142)	-	34	(108)
Начислени за периода	675	27	104	806
Освободени през периода	(817)	(27)	(70)	(914)
Валутни и други движения	54	3	(57)	-
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	947	7	23	977

Загуба от обезценка – Кредитни ангажименти	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка към 01 януари 2019	358	2	42	402
Изменение в загубата от обезценка	625	-	58	683
Начислени за периода	1 458	25	127	1 610
Освободени през периода	(833)	(25)	(69)	(927)
Валутни и други движения	52	2	(54)	-
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	1 035	4	46	1 085

Загуба от обезценка – Договори за финансови гаранции	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	15	2	-	17
Изменение в загубата от обезценка	12	(2)	-	10
Начислени за периода	25	2	-	27
Освободени през периода	(13)	(4)	-	(17)
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	27	-	-	27

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Договори за финансови гаранции				
Загуба от обезценка към 01 януари 2019	21	-	-	21
Изменение в загубата от обезценка	(6)	2	-	(4)
Начислени за периода	7	18	-	25
Освободени през периода	(13)	(16)	-	(29)
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	15	2	-	17

В таблиците по-долу Групата е представила структурата и изменението на брутните стойности на категориите активи към 01.01.2020 и 01.01.2019 и тяхното изменение до края на финансовия период.

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Балансова стойност преди обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	232 360	-	-	232 360
Изменение в брутната балансова стойност	(44 223)	-	-	(44 223)
Увеличение за периода	315 828	-	-	315 828
Намаление през периода	(360 051)	-	-	(360 051)
Отписвания	-	-	-	-
Други движения	(39)	-	-	(39)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	188 098	-	-	188 098
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(30)	-	-	(30)
Балансова стойност към 31 декември 2020	188 068	-	-	188 068

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Балансова стойност преди обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2019	228 882	-	3 890	232 772
Изменение в брутната балансова стойност	3 425	-	5	3 430
Увеличение за периода	350 300	-	5	350 305
Намаление през периода	(346 875)	-	-	(346 875)
Отписвания	-	-	(3 918)	(3 918)
Други движения	53	-	23	76
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	232 360	-	-	232 360
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	(45)	-	-	(45)
Балансова стойност към 31 декември 2019	232 315	-	-	232 315

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Балансова стойност преди обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	304 324	-	-	304 324
Изменение в брутната балансова стойност	56 593	-	-	56 593
Увеличение за периода	360 917	-	-	360 917
Намаление през периода	(304 324)	-	-	(304 324)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	360 917	-	-	360 917
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(1 245)	-	-	(1 245)
Балансова стойност към 31 декември 2020	359 672	-	-	359 672

Балансова стойност преди обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност към 01 януари 2019	256 806	-	-	256 806
Изменение в брутната балансова стойност	47 518	-	-	47 518
Увеличение за периода	304 324	-	-	304 324
Намаление през периода	(256 806)	-	-	(256 806)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	304 324	-	-	304 324
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	(1 094)	-	-	(1 094)
Балансова стойност към 31 декември 2019	303 230	-	-	303 230

Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	2 499 258	32 951	205 952	2 738 161
Изменение в брутната балансова стойност	215 871	(5 551)	(37 452)	172 868
– Трансфер към Фаза 1	5 203	(3 793)	(1 410)	-
– Трансфер към Фаза 2	(7 448)	7 739	(291)	-
– Трансфер към Фаза 3	(2 628)	(1 590)	4 218	-
– Увеличение дължащо се на изменение в кредитния риск	22	88	53	163
– Намаление дължащо се на изменение в кредитния риск	(265 700)	(9 097)	(41 181)	(315 978)
– Увеличение дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	556 272	2 866	464	559 602
– Изменение в рисковите параметри	(69 850)	(1 764)	695	(70 919)
– Намаление дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1 492)	(1 492)
– Намаление дължащо се на отписване поради прехвърляне	-	-	(88 457)	(88 457)
– Корекция лихвен доход	-	-	(4)	(4)
– Валутни разлики и други корекции	(694)	(37)	(4)	(735)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	2 714 435	27 363	78 543	2 820 341
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(12 350)	(809)	(22 722)	(35 881)
Балансова стойност към 31 декември 2020	2 702 085	26 554	55 821	2 784 460

Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност към 01 януари 2019	2 249 771	125 086	199 527	2 574 384
Изменение в брутната балансова стойност	249 487	(92 135)	46 980	204 332
– Трансфер към Фаза 1	50 643	(49 860)	(783)	-
– Трансфер към Фаза 2	(27 744)	28 645	(901)	-
– Трансфер към Фаза 3	(30 684)	(1 715)	32 399	-
– Увеличение дължащо се на изменение в кредитния риск	1 486	105	359	1 950
– Намаление дължащо се на изменение в кредитния риск	(341 577)	(70 770)	(2 181)	(414 528)
– Увеличение дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	732 024	2 506	25 968	760 498
– Изменение в рисковите параметри	(134 661)	(1 046)	(7 881)	(143 588)
– Намаление дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1 743)	(1 743)
– Намаление дължащо се на отписване поради прехвърляне	-	-	(36 517)	(36 517)
– Корекция лихвен доход	-	-	(2 567)	(2 567)
– Валутни разлики и други корекции	-	-	272	272
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	2 499 258	32 951	205 952	2 738 161
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	(11 046)	(801)	(67 940)	(79 787)
Балансова стойност към 31 декември 2019	2 488 212	32 150	138 012	2 658 374

Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	357 228	-	-	357 228
Изменение в брутната балансова стойност	106 261	-	-	106 261
Увеличение за периода	307 727	-	-	307 727
Намаление през периода	(201 466)	-	-	(201 466)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	463 489	-	-	463 489
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(200)	-	-	(200)
Балансова стойност към 31 декември 2020	463 289	-	-	463 289

Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност към 01 януари 2019	296 650	-	-	296 650
Изменение в брутната балансова стойност	60 578	-	-	60 578
Увеличение за периода	285 890	-	-	285 890
Намаление през периода	(225 312)	-	-	(225 312)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	357 228	-	-	357 228
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	(674)	-	-	(674)
Балансова стойност към 31 декември 2019	356 554	-	-	356 554

Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	567 573	-	-	567 573
Изменение в брутната балансова стойност	148 433	-	-	148 433
Увеличение за периода	258 580	-	-	258 580
Намаление за периода	(110 147)	-	-	(110 147)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	716 006	-	-	716 006
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(2 734)	-	-	(2 734)

Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност към 01 януари 2019	503 891	-	-	503 891
Изменение в брутната балансова стойност	63 682	-	-	63 682
Увеличение за периода	322 036	-	-	322 036
Намаление за периода	(258 354)	-	-	(258 354)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	567 573	-	-	567 573
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	(3 179)	-	-	(3 179)

Кредитни ангажименти	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Обща сума на кредитните ангажименти към 01 януари 2020	238 300	339	453	239 092
Изменение в стойността на кредитните ангажименти	13 058	36	(227)	12 867
Увеличение за периода	60 804	187	77	61 068
Намаление през периода	(47 746)	(151)	(304)	(48 201)
Други движения	(248)	60	157	(31)
Обща сума на кредитните ангажименти към 31 декември 2020	251 110	435	383	251 928
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2020	(947)	(7)	(23)	(977)

Кредитни ангажименти	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Обща сума на кредитните ангажименти към 01 януари 2019	179 390	401	423	180 214
Изменение в стойността на кредитните ангажименти	59 189	(51)	(260)	58 878
Увеличение за периода	107 201	133	94	107 428
Намаление през периода	(48 012)	(184)	(354)	(48 550)
Други движения	(279)	(11)	290	-
Обща сума на кредитните ангажименти към 31 декември 2019	238 300	339	453	239 092
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2019	(1 035)	(4)	(46)	(1 086)

Договори за финансови гаранции	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Обща сума на гаранциите към 01 януари 2020	58 073	43	-	58 116
Изменение в брутната балансова стойност	(3 258)	(43)	-	(3 301)
Увеличение за периода	12 999	-	-	12 999
Намаление през периода	(16 257)	(43)	-	(16 300)
Обща сума на гаранциите към 31 декември 2020	54 815	-	-	54 815
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2020	(28)	-	-	(28)

Договори за финансови гаранции	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Обща сума на гаранциите към 01 януари 2019	52 651	-	-	52 651
Изменение в брутната балансова стойност	5 422	43	-	5 465
Увеличение за периода	20 543	121	-	20 664
Намаление през периода	(15 121)	(78)	-	(15 199)
Обща сума на гаранциите към 31 декември 2019	58 073	43	-	58 116
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2019	(15)	(2)	-	(17)

Загуба от обезценка по вид актив	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Предоставени кредити и аванси на банки по амортизирана стойност	(30)	(45)
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(1 245)	(1 094)
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	(35 881)	(79 787)
Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	(200)	(674)
Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(2 734)	(3 179)
	(40 090)	(84 779)

	2020 Брутна балансова стойност хил. лв.	Загуба от обезценка хил. лв.	2019 Брутна балансова стойност хил. лв.	Загуба от обезценка хил. лв.
Предоставени кредити и аванси на клиенти				
0-29 дни	2 735 767	(13 659)	2 445 050	(11 651)
30-59 дни	6 591	(441)	107 773	(738)
60-89 дни	2 555	(67)	3 949	(143)
90-180 дни	1 841	(424)	9 965	(948)
Повече от 181 дни	73 587	(21 290)	171 424	(66 307)
Общо	2 820 341	(35 881)	2 738 161	(79 787)

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Предоставените кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	2 820 341	2 738 161
Намалени с обезценка за несъбираемост	(35 881)	(79 787)
Общо предоставени кредити и аванси на клиенти	2 784 460	2 658 374

	31.12.2020			31.12.2019		
	Брутна балансова стойност	Обезценка за очаквани кредитни загуби	Балансова стойност	Брутна балансова стойност	Обезценка за очаквани кредитни загуби	Балансова стойност
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Банкиране на дребно						
Ипотечни кредити	616 209	(473)	615 736	563 284	(1 731)	561 553
Потребителски кредити	544 375	(6 400)	537 975	541 201	(9 796)	531 405
Кредитни карти	19 946	(984)	18 962	24 549	(2 043)	22 506
Други	2 304	(2 304)	-	2 679	(2 267)	412
Общо банкиране на дребно	1 182 834	(10 161)	1 172 673	1 131 713	(15 837)	1 115 876
Корпоративно кредитиране	1 637 507	(25 720)	1 611 787	1 606 448	(63 950)	1 542 498
Общо	2 820 341	(35 881)	2 784 460	2 738 161	(79 787)	2 658 374

	фаза 1	2020 фаза 2	фаза 3	
Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Категория	188 098	-	-	188 098
Общо брутна балансова стойност	188 098	-	-	188 098
Загуба от обезценка	(30)	-	-	(30)
Балансова стойност	188 068	-	-	188 068

	фаза 1	2019 фаза 2	фаза 3	
Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Категория	232 360	-	-	232 360
Общо брутна балансова стойност	232 360	-	-	232 360
Загуба от обезценка	(45)	-	-	(45)
Балансова стойност	232 315	-	-	232 315

	фаза 1	2020 фаза 2	фаза 3	
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Категория	360 917	-	-	360 917
Общо брутна балансова стойност	360 917	-	-	360 917
Загуба от обезценка	(1 245)	-	-	(1 245)
Балансова стойност	359 672	-	-	359 672

	фаза 1	2019 фаза 2	фаза 3	
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Категория	304 324	-	-	304 324
Общо брутна балансова стойност	304 324	-	-	304 324
Загуба от обезценка	(1 094)	-	-	(1 094)
Балансова стойност	303 230	-	-	303 230

Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	2020			Общо хил. лв.
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	
<i>Категория</i>	2 714 435	27 363	78 543	2 820 341
Общо брутна балансова стойност	2 714 435	27 363	78 543	2 820 341
Загуба от обезценка	(12 350)	(809)	(22 722)	(35 881)
Балансова стойност	2 702 085	26 554	55 821	2 784 460

Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	2019			Общо хил. лв.
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	
<i>Категория</i>	2 499 258	32 951	205 952	2 738 161
Общо брутна балансова стойност	2 499 258	32 951	205 952	2 738 161
Загуба от обезценка	(11 046)	(801)	(67 940)	(79 787)
Балансова стойност	2 488 212	32 150	138 012	2 658 374

Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	2020			Общо хил. лв.
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	
<i>Категория</i>	463 489	-	-	463 489
Общо брутна балансова стойност	463 489	-	-	463 489
Загуба от обезценка	(200)	-	-	(200)
Балансова стойност	463 289	-	-	463 289

Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	2019			Общо хил. лв.
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	
<i>Категория</i>	357 229	-	-	357 229
Общо брутна балансова стойност	357 229	-	-	357 229
Загуба от обезценка	(675)	-	-	(675)
Балансова стойност	356 554	-	-	356 554

Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	2020			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	
<i>Категория</i>	716 006	-	-	716 006
Общо брутна балансова стойност	716 006	-	-	716 006
Загуба от обезценка	(2 737)	-	-	(2 737)

Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	2019			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	
<i>Категория</i>	567 573	-	-	567 573
Общо брутна балансова стойност	567 573	-	-	567 573
Загуба от обезценка	(3 179)	-	-	(3 179)

Кредитни ангажименти	2020			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	
<i>Категория</i>	251 110	435	383	251 928
Общо брутна балансова стойност	251 110	435	383	251 928
Провизии за очаквани загуби	(947)	(7)	(23)	(977)

Кредитни ангажименти	2019			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	
<i>Категория</i>	238 301	339	453	239 093
Общо брутна балансова стойност	238 301	339	453	239 093
Провизии за очаквани загуби	(1 035)	(4)	(46)	(1 085)

Договори за финансови гаранции	2020			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	
<i>Категория</i>	54 815	-	-	54 815
Общо брутна балансова стойност	54 815	-	-	54 815
Провизии за очаквани загуби	(27)	-	-	(27)

Договори за финансови гаранции	2019			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	
<i>Категория</i>	58 073	43	-	58 116
Общо брутна балансова стойност	58 073	43	-	58 116
Провизии за очаквани загуби	(15)	(2)	-	(17)

Риск от концентрация

Рискът от концентрация представлява възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към клиенти, групи свързани клиенти, клиенти от един и същ икономически отрасъл или географска област.

Таблиците по-долу представят разрез на концентрациите на различните категории активи на Групата по региони и по икономически сектори.

Предоставени кредити и аванси на банки по амортизирана стойност	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Концентрация по сектор		
Централни банки	5 499	2 180
Български търговски банки	76 822	57 598
Чуждестранни търговски банки	105 777	172 582
Общо	188 098	232 360
Концентрация по регион		
Европа	178 404	228 493
Америка	3 132	406
Азия	6 562	3 461
Общо	188 098	232 360
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Корпоративни:		
Строителство	86 923	38 188
Търговия и финанси	198 689	202 874
Транспорт и комуникации	20 827	20 571
Други	54 478	42 691
Общо	360 917	304 324
Концентрация по региони		
Европа	360 917	304 324
Общо	360 917	304 324
Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Концентрация по сектор		
Държави	421 552	319 454
Банки	31 040	26 879
Корпоративни:		
Търговия и финанси	10 897	10 896
Общо	463 489	357 229
Концентрация по региони		
Европа	453 828	347 579
Азия	9 661	9 650
Общо	463 489	357 229

Инвестиции в дългови ценни книжа оценявани по справедлива стойност през Друг всеобхватен доход	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Концентрация по сектор		
Държави	490 928	449 076
Корпоративни:		
Строителство	53 372	10 118
Промисленост	30 578	16 772
Търговия и финанси	115 276	63 225
Други	11 579	12 087
Общо	701 733	551 278
Концентрация по региони		
Европа	701 733	551 278
Общо	701 733	551 278
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Концентрация по сектор		
Банкиране на дребно:	1 182 834	1 131 713
Ипотечни	616 209	563 284
Потребителски	544 375	541 201
Кредитни карти	19 946	24 549
Други	2 304	2 679
Корпоративни:	1 637 507	1 606 448
Селско и горско стопанство	104 454	90 506
Промисленост	58 366	46 300
Строителство	509 851	464 402
Търговия и финанси	726 178	747 574
Транспорт и комуникации	126 429	145 111
Други	112 229	112 555
Общо	2 820 341	2 738 161
Концентрация по региони		
Европа	2 820 189	2 738 092
Америка	5	5
Близкия изток и Африка	147	64
Общо	2 820 341	2 738 161
Кредитни ангажменти	2020	2019
	хил. лв.	хил. лв.
Концентрация по сектор		
Банкиране на дребно:	54 446	53 562
Ипотечни	1 239	1 374
Потребителски	11 742	10 837
Кредитни карти	41 465	41 351
Корпоративни:	197 482	185 531
Селско и горско стопанство	3 724	14 437
Промисленост	26 425	910
Строителство	44 868	37 443
Търговия и финанси	114 695	123 641
Транспорт и комуникации	4 161	3 537
Други	3 609	5 563
Общо	251 928	239 093
Концентрация по региони		
Европа	251 895	239 059
Америка	29	34
Близкия изток и Африка	4	-
Общо	251 928	239 093

Договори за финансови гаранции

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Концентрация по сектор		
Банкиране на дребно	146	162
Други	146	162
Корпоративни:	54 669	57 954
Селско и горско стопанство	987	992
Промисленост	10 988	10 640
Строителство	6 703	8 932
Търговия и финанси	23 010	24 100
Транспорт и комуникации	8 140	7 918
Други	4 841	5 372
Общо	54 815	58 116
Концентрация по региони		
Европа	54 815	58 116
Общо	54 815	58 116

Кредитни експозиции с мерки за реструктуриране

Като експозиции с мерки по реструктуриране Групата приема кредитни експозиции, по които са изменени първоначалните условия на договора, предизвикани от влошаване на финансовото състояние на длъжника, водещо до невъзможност да се изплати в срок пълния размер на дълга и които отстъпки банката не би дала при други обстоятелства.

Измененията в първоначалните условия на договора във връзка с прилагане на мерките за реструктуриране могат да включват:

- Отлагане или разсрочване на плащането на главница, лихви или, където е приложимо, на такси, което води до намаление на размера на финансовото задължение;
- Частично или цялостно рефинансиране на договор за проблемен дълг, което се разрешава единствено когато длъжникът изпитва финансови затруднения;
- Пълно или частично отписване на дълг, което отписване води до намаление на размера на финансовото задължение;
- Изменение, включващо погасявания в резултат на придобиване от страна на Групата на обезпечение, се третира като мярка за реструктуриране, когато длъжникът изпитва финансови затруднения;
- Предоставени отстъпки на длъжник, който е в неизпълнение преди предоставянето на отстъпките;
- Намаление на лихвения процент по договора, с изключение на промяна в договорения лихвен процент, породена от промените в пазарните лихвени нива.

Информацията относно експозициите с мерки за реструктуриране е както следва:

2020	Корпоративни клиенти хил. лв.	Физически лица хил. лв.
Стойност преди обезценка	41 457	1 949
Обезценка	(6 101)	(433)
Стойност след обезценка	35 356	1 516
2019	Корпоративни клиенти хил. лв.	Физически лица хил. лв.
Стойност преди обезценка	112 411	1 959
Обезценка	(38 551)	(639)
Стойност след обезценка	73 860	1 320

Обезпечения по предоставени кредити

Жилищни ипотечни кредити на физически лица

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на предоставените жилищни ипотечни кредити на физически лица според коефициент на обезпеченост (loan-to-value). Коефициентът се изчислява като съотношение на brutната стойност на кредитната експозиция към стойността на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се определя при отпускане на кредита и се обновява при настъпили съществени промени в цените на жилищния пазар.

Коефициент на обезпеченост (loan-to-value)	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
По-малко от 50%	148 095	121 631
От 50% до 75%	250 819	215 708
От 75% до 90%	146 350	161 425
От 90% до 100%	7 620	7 253
Над 100%	6 159	3 403
Общо	559 043	509 420

Предоставени кредити на юридически лица

По отношение на кредитите, предоставени на юридически лица, Групата определя като най-подходящ показател за рискова изложеност кредитоспособността на всеки отделен клиент. За това и Групата е възприела подход за индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка на кредити, предоставени на предприятия. За да гарантира допълнителна сигурност, освен регулярното наблюдаване на финансовото състояние на предприятията кредитополучатели, Групата изисква да бъдат учредени и обезпечения по кредитните експозиции. Групата приема за обезпечения по кредити на юридически лица ипотеки на недвижими имоти, залог на търговско предприятие, особен залог на материални активи, както и други гаранции и права на собственост.

Групата периодично анализира и обновява стойността на обезпеченията, вземайки предвид настъпили съществени промени на пазарната среда, нормативната уредба или други настъпили обстоятелства. При наличие на понижение в стойността на обезпечението, в резултат на което Групата счита, че то не е достатъчно, Групата изисква от длъжника да бъдат учредени допълнителни обезпечения като поставя определен срок, в който допълването да бъде изпълнено.

51.5. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Групата да не може да погаси своите задължения. Групата посреща нуждите си от ликвидни средства като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Групата за периода. Групата държи парични наличности, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер и продажба на дългосрочни финансови активи. Към 31 декември 2020 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени както следва:

	Краткосрочни	Дългосрочни	
	До 12 месеца хил. лв.	От 2 до 5 години хил. лв.	Над 5 години хил. лв.
Банкови и други заеми	52 514	147 929	16 591
Задължения към свързани лица	44 488	17 029	-
Задължения по лизингови договори	50 212	128 605	70 623
Задължения към депозанти	4 426 091	1 741 817	964
Депозити от банки	66 092	-	-
Задължения по споразумения за обратно изкупуване	15 449	-	-
Задължения по цесии	20 746	33 180	-
Търговски и други задължения	97 347	1 114	-
Общо	4 772 939	2 069 674	88 178

Към 31 декември 2019 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени както следва:

	Краткосрочни	Дългосрочни	
	До 12 месеца хил. лв.	От 2 до 5 години хил. лв.	Над 5 години хил. лв.
Банкови и други заеми	72 646	159 015	3 496
Задължения към свързани лица	50 512	13 394	-
Задължения по лизингови договори	47 505	112 629	30 539
Задължения към депозанти	4 150 725	1 548 067	5 049
Депозити от банки	19 415	-	-
Задължения по споразумения за обратно изкупуване	13 160	-	-
Задължения по цесии	15 786	33 156	-
Търговски и други задължения	87 871	18	-
Деривативи	-	10 079	-
Общо	4 457 620	1 876 358	39 084

Стойностите оповестени в този анализ на падежите на задълженията представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Политика на Групата по отношение на банковата дейност

Ликвидният риск се поражда от несъответствието между матуритетната структура на активите и пасивите и липсата на достатъчно средства, с които Групата да посреща плащания по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансиране на увеличението на финансовите активи, и възможните искове по задбалансови задължения.

Адекватна на дейността ликвидност се постига, ако Групата е способна да осигури достатъчно средства за тези цели, посредством увеличение на пасивите или преобразуване на активите, възможно най-бързо и при сравнително ниски разходи, чрез потенциална продажба на ликвидни активи или привличане на допълнителни средства от паричните, капиталовите или валутните пазари. Превантивната функция в управлението на ликвидния риск се изразява в поддържане на приемливо равнище на ликвидност за осигуряване защита срещу евентуални загуби при непредвидена продажба на активи. Специализираният колективен орган за управление на ликвидността в Групата е Комитет за управление на активите и пасивите. Той провежда възприетата от ръководството на Групата политика по управление на ликвидния риск.

Количествен измерител на ликвидния риск, съобразно регулациите на БНБ и ЕБО е Отношението на ликвидно покритие – показателят LCR. Това съотношение представя

превишението на ликвидния буфер (ликвидните активи) на Групата над нетните изходящи ликвидни потоци.

Отношението на ликвидно покритие на Групата към 31.12.2020 г. е в размер на 382.82 % (31.12.2019 г.: 494.14%) и надвишава нормативното изискване от 100%.

Разпределението на финансовите активи и пасиви на Групата по отношение на банковата дейност към 31 декември 2020, съобразно техния остатъчен срок е следното:

	До 1 месеца	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ФИНАНСОВИ АКТИВИ						
Парични средства и парични салда в Централни банки	1 912 743	-	-	-	-	1 912 743
Предоставени ресурси и аванси на банки	185 150	-	-	-	2 918	188 068
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	122 659	120 456	116 557	-	-	359 672
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	17 053	-	245 927	-	4 672	267 652
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	33 819	36 013	296 599	1 435 795	982 234	2 784 460
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	753	34 106	22 879	313 792	344 476	716 006
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	9 280	12 634	46 527	127 321	267 527	463 289
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	2 281 457	203 209	728 489	1 876 908	1 601 827	6 691 890
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	66 052	-	-	-	-	66 052
Задължения към други депозанти	2 894 855	414 560	1 132 674	1 747 894	964	6 190 947
Емитирани облигации	-	-	-	-	25 451	25 451
Провизии за задължения	-	-	1 003	-	-	1 003
Други задължения	11 167	2 314	9 693	24 167	13 819	61 160
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	2 972 074	416 874	1 143 370	1 772 061	40 234	6 344 613

Разпределението на финансовите активи и пасиви на Групата към 31 декември 2019, съобразно техния остатъчен срок е следното:

	До 1 месеца	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ФИНАНСОВИ АКТИВИ						
Парични средства и парични салда в Централни банки	1 794 060	-	-	-	-	1 794 060
Предоставени ресурси и аванси на банки	229 396	-	-	-	2 919	232 315
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	97 242	155 624	50 364	-	-	303 230
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	4 217	-	232 584	-	-	236 801
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	62 643	77 237	298 627	1 297 609	922 258	2 658 374
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	2 746	-	877	247 929	316 021	567 573
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	17 063	4 068	24 348	96 990	214 085	356 554
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	2 207 367	236 929	606 800	1 642 528	1 455 283	6 148 907
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	26 112	-	-	-	-	26 112
Получени кредити и други задължения към банки	-	162	-	-	-	162
Задължения към други депозанти	2 621 551	367 766	1 156 301	1 554 003	5 049	5 704 670
Други привлечени средства	-	778	-	-	-	778
Емитирани облигации	-	-	-	25 424	-	25 424
Провизии за задължения	-	-	1 102	-	-	1 102
Други задължения	23 355	1 559	7 016	20 076	15 862	67 868
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	2 671 018	370 265	1 164 419	1 599 503	20 911	5 826 116

Финансовите пасиви на Групата по отношение на банковата дейност са формирани основно от привлечени средства от други депозанти – депозити на физически и юридически лица.

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуритет в размер на 1 665 762 хил. лв. към 31 декември 2020 (2019 г.: 1 538 187 хил. лв.) е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Групата счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки през 2020 и 2019 г.

Настъпилата глобална пандемия от коронавирус Covid-19 не оказва пряк ефект върху ликвидността на Групата по отношение на банковата дейност, доколкото ликвидната позиция, измерена чрез ликвидно покритие е неколkokратно над регулаторното изискване. Не са налице изтичания на средства на клиенти, напротив привлечените средства от други депозанти увеличават своя годишен прираст до 9%.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Групата отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски и други вземания надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до 1 година.

52. Оценяване по справедлива стойност

52.1. Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в консолидирания финансов отчет за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност.

Тази йерархия се определя въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

31 декември 2020 г.	Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Ниво 3 хил. лв.	Общо хил. лв.
Активи				
Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	1 571 955	7 696	447 590	2 027 241
Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	24 573	754	58 439	83 766
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	661 489	-	56 106	717 595
Общо активи	2 258 017	8 450	562 135	2 828 602
Пасиви				
Деривативни финансови инструменти	-	-	-	-
Общо пасиви	-	-	-	-

31 декември 2019 г.	Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Ниво 3 хил. лв.	Общо хил. лв.
Активи				
Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	1 301 444	190 161	434 815	1 926 420
Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	24 037	755	47 826	72 618
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	526 201	7 975	5	534 181
Общо активи	1 851 682	198 891	482 646	2 533 219
Пасиви				
Деривативни финансови инструменти	-	10 079	-	10 079
Общо пасиви	-	10 079	-	10 079

През отчетните периоди не е имало трансфери между нива 1 и 2.

Определяне на справедливата стойност

Методите и техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност, не са променени в сравнение с предходния отчетен период.

а) борсово търгувани ценни книжа и облигации

Всички пазарно търгувани акции са представени в български лева и са публично търгувани на Българска фондова борса, София. Справедливите стойности са били определени на база на техните борсови цени-продава към отчетната дата.

б) ценни книжа и облигации, които не се търгуват борсово

Оценката по справедлива стойност се базира на наблюдавани цени на скорошни пазарни сделки с акции на подобни дружества, коригирани за специфични фактори.

в) деривативи

Когато деривативните финансови инструменти са търгувани на борсови пазари или на ликвидни извънборсови пазари, Групата използва цените при затваряне на борсовите пазари към отчетната дата. Когато деривативните финансови инструменти, които не са търгувани на активни пазари, справедливата стойност на тези договори се определя чрез използването на техники за оценка, като се използват наблюдавани пазарни данни (ниво 2).

г) заеми в лева

Справедливата стойност на заемите се определя чрез използването на техники за оценяване.

Всички значими входящи данни за модела са основани на наблюдавани пазарни цени, а именно пазарни лихвени проценти по подобни заеми с подобен риск.

52.2. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2020 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

31 декември 2020 г.	Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Ниво 3 хил. лв.	Общо хил. лв.
Инвестиционни имоти:				
- земи, сгради и машини и оборудване	-	-	440 485	440 485
31 декември 2019 г.	Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Ниво 3 хил. лв.	Общо хил. лв.
Инвестиционни имоти:				
- земи, сгради и машини и оборудване	-	-	421 263	421 263

Справедливата стойност на недвижимите имоти на Групата е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители.

Земи и сгради (Ниво 3)

Земите и сградите са преоценени на 31.12.2020 г.

Началното салдо на нефинансовите активи на ниво 3 може да бъде равно с крайното им салдо към отчетната дата, както следва:

	Инвестиционни имоти хил. лв.
Салдо към 1 януари 2020 г.	421 263
Печалби или загуби, признати в печалбата или загубата:	
- печалба от промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	1 717
- загуба от промяна на справедливата стойност на инвестиционни имоти	(1 256)
Покупки и рекласифицирани	18 821
Отписани и рекласифицирани	(60)
Салдо към 31 декември 2020 г.	440 485
Сума, включена в печалбата или загубата на ред „Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти“, в резултат на нереализирани печалби или загуби от активи, държани към края на отчетния период	461

53. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата наблюдава капитала на базата на съотношението на капитал към нетния дълг.

Групата определя капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал представен в отчета за финансовото състояние.

Нетният дълг се изчислява като общ дълг намален с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Целта на Групата е да поддържа съотношението на капитал към нетен дълг в граници, които да осигуряват релевантно и консервативно съотношение на финансиране.

Групата управлява структурата на капитала и прави необходимите поправки в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, Групата може да промени сумата на дивидентите, изплащани на акционерите, да върне капитал на акционерите, да емитира нови акции или да продаде активи за да намали задълженията си.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран както следва:

	2020 хил. лв.	2019 хил. лв.
Собствен капитал	1 804 345	1 714 904
Капитал	1 804 345	1 714 904
Дълг	8 919 098	8 231 067
- Пари и парични еквиваленти	(2 221 632)	(2 136 035)
Нетен дълг	6 697 466	6 095 032
Съотношение на капитал към нетен дълг	1:3.71	1:3.55

През 2020 г. изменението на съотношението е минимално. Групата е спазила условията във връзка със своите договорни задължения включително поддържането на определени капиталови съотношения.

54. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали значителни коригиращи събития между датата на консолидирания финансов отчет и датата на одобрението му от ръководство на 29 април 2021 г. за публикуване с изключение на посочените по-долу некоригиращи събития:

На 14.01.2021 г. Дружество от Групата е емитирало нов облигационен заем, представляващ емисия от обикновени, свободно прехвърляеми, безналични, поименни, лихвоносни, необезпечени облигации с обща номинална стойност 15 000 хил. лв. и има ангажимент да представи проспект пред КФН до края на шестмесечието на 2021 г. Срокът на облигацията е 7 години.

На 2 март 2021 г. Групата е сключила договор за лизинг на самолет Airbus 320-200, с чуждестранен лизингодател за срок от 11 години. Самолетът е доставен на летище София през март 2021 г. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет, самолетът все още не въведен в експлоатация, тъй като се извършват подготвителни действия във връзка с осигуряване на всички необходими дейности, свързани с летателната годност.

В началото на 2021 г. в следствие на преговорите и извършената аналитична работа през 2020 г. бе подновено изпълнението на инвестиционен проект, за спортен комплекс Варна.

В Държавен вестник бр. 19 от 2021г., бе обнародван Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване (КСО). С него се извършват промени, касаещи регламентацията на т.нар. фаза на изплащане от универсалните пенсионни фондове. Уредени

са и текстовете, регламентиращи поетите допълнителни гаранции от пенсионно осигурителните дружества относно изплащането на пенсии от ФДПО, включително гарантирания размер на бруто вноските, от които се определя размера на пенсията, ако натрупаната сума по осигурителната партида на лицето преди пенсиониране е по-малка от нея, както и определяне на гарантирания размер на пожизнената пенсия от Универсалните пенсионни фондове. Предвиждат се гъвкави срокове преди пенсиониране относно избора на лицата дали да продължат да се осигуряват в универсален фонд и да получават допълнителна пенсия или да прехвърлят средствата си във фонд „Пенсии“ на ДОО и да получават само една пенсия от ДОО с ненамален коефициент. Новите условия за вземане на решение от лицата за прехвърляне на средствата им във фонд „Пенсии“ на ДОО са: ако не им е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст и навършват изискуемата за тях възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО:

- от 1 януари 2022 г. до 31 декември 2025 г. – не по-късно от една година преди възрастта им по чл. 68, ал. 1 от КСО;
- от 1 януари 2026 г. до 31 декември 2030 г. – не по-късно от две години преди възрастта им по чл. 68, ал. 1 от КСО;
- от 1 януари 2031 г. до 31 декември 2035 г. – не по-късно от три години преди възрастта им по чл. 68, ал. 1 от КСО;
- от 1 януари 2036 г. до 31 декември 2037 г. – не по-късно от 4 години преди възрастта им по чл. 68, ал. 1 от КСО;
- след 1 януари 2038 г. – не по-късно от 5 години преди възрастта им по чл. 68, ал. 1 от КСО.

За лицата, осигурени в Универсален пенсионен фонд, са регламентирани три вида плащания на пенсионери:

- Допълнителна пожизнена пенсия за старост, която представлява месечно плащане на предвидена в пенсионния договор сума, дължима на пенсионера от определена дата до неговата смърт, чийто размер не може да бъде по-малък от 15 на сто от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО към датата на определянето му. Видовете пожизнена пенсия, които може да се отпускат, са:
  - ✓ пожизнена пенсия без допълнителни условия;
  - ✓ пожизнена пенсия с период на гарантирано изплащане;
  - ✓ пожизнена пенсия, включваща разсрочено изплащане на част от средствата до навършване на избрана от пенсионера възраст.
- Разсрочено изплащане за период определен от лицето, ако натрупаната сума по осигурителната му партида недостига за отпускане на пожизнена пенсия. Месечният размер на разсроченото плащане към датата на определянето му не може да бъде по-голям от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО към същата дата и по-малък от 15 на сто от нейния размер
- Еднократно изплащане- ако натрупаната сума по осигурителната партида на лицето е до три минимални пенсии.

С преходни и заключителни разпоредби на Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване, обнародван в ДВ, бр. 103 от 2020г., се приемат и промени, които пряко влияят върху дейността на Дружеството и управлявания Универсален пенсионен фонд (УПФ):

С § 9. се определят следните права на осигурените лица в УПФ:

- Лицата, на които до 30 юни 2021 г. включително остават по-малко от 5 години до навършване на възрастта им по чл. 68, ал. 1 от КСО и на които не е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст, могат еднократно, в срок до 30 юни 2021 г., да упражнят правото на избор по чл. 46 от КСО за промяна на осигуряването им от универсален пенсионен фонд във фонд "Пенсии", съответно фонд "Пенсии за лицата по чл. 69" на държавното обществено осигуряване по реда на наредбата по чл. 179, ал. 3 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.
- Лицата, на които е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст с начална дата до 31 декември 2020 г. включително, с намален индивидуален коефициент съгласно чл. 70, ал. 10 от КСО, имат право в срок до 30 юни 2021 г. да поискат преизчисляването ѝ без

намаление на индивидуалния коефициент, ако прехвърлят средствата от индивидуалната си партида в универсален пенсионен фонд във фонд "Пенсии", съответно фонд "Пенсии за лицата по чл. 69" на държавното обществено осигуряване.

Приеха се и текстове, регламентиращи реда за обмен на информация между Дружествата и НОИ при удостоверяване на изискуемия осигурителен стаж на осигурените лица от ППФ, които желаят да им бъде отпусната допълнителна срочна пенсия от ППФ за ранно пенсиониране. Приеха се и текстове, уреждащи по-ясно правата на осигурените лица в ППФ, за които не е отпусната срочна пенсия от Фонда:

Осигурено лице в професионален пенсионен фонд, което не е придобило или упражнило правото си на срочна пенсия от ППФ, може при отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст от ДОО или при навършване на възрастта по чл. 68, ал. 3 от КСО да получи еднократно или разсрочено натрупаните средства по индивидуалната партида или да ги прехвърли в универсален пенсионен фонд или във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване.

В § 109 от ЗИДКСО е предвиден срок до 31 август 2021г., в който пенсионноосигурителните дружества са длъжни да приведат дейността си в съответствие със закона и актовете по прилагането на Кодекса.

Уредени са и текстовете, регламентиращи поетите допълнителни гаранции от пенсионно осигурителните дружества относно изплащането на пенсии от управляваните Фондове.

Ръководството на Групата ще предприеме необходимите действия за привеждане дейността на Групата и управляваните пенсионни фондове в съответствие с новите изисквания на КСО и подзаконовите нормативни актове, свързани с него.

Във връзка с продължаващата световна пандемия от Covid-19, описана в пояснение 2 от настоящия консолидиран финансов отчет, с Решение на Министерски съвет № 72 от 26.01.2021 г. беше удължен срокът на извънредната епидемична обстановка в България до 30 април 2021 г.

С оглед на предприетите от различни правителства, вкл. българското, динамични мерки за ограничаване на някои бизнеси и наложените от това промени, отразяващи се пряко на развитието на икономическите отрасли на Република България, държавите от ЕС и останалите държави търговски партньори на компании от страната, Ръководството на Групата не е в състояние да оцени продължаващото влияние на пандемията от Covid-19 върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността на Групата, включително инвестициите на Групата в сектор авиационен транспорт, но счита, че въздействието би могло да доведе до волатилност на пазарния и ценови риск, свързан с финансовите и други активи на Групата и е възможно да има негативен ефект върху резултатите от дейността на Дружеството и неговите инвестиции. Очакванията на Групата са негативните ефекти да отшумят след отпадането на ограниченията за движението на хора, транспортни средства и стоки, като икономическата активност се очаква да бъде положително повлияна от обявените мерки за подкрепа и заделените допълнителни държавни и европейски фондове, водещи до допълнителни публични гаранции на портфейли с вземания, допълнително безлихвено финансиране на стопански субекти и преки помощи за засегнатите компании и лица. Доколкото тези мерки ежедневно се допълват и разширяват, Ръководството на Групата не е в състояние да оцени окончателния ефект

върху стопанската активност, зависеща и от неизвестната към момента продължителност на въведените карантинни ограничения.

55. Одобрение на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет към 31 декември 2020 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Управителния съвет на 29 април 2021 г.